

Materiał porównawczy
do ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r.

**o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów
regulowanych**

(druk nr 611)

USTAWA z dnia 7 lipca 1994 r. – PRAWO BUDOWLANE (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 oraz z 2014 r. poz. 40)

Art. 3.

Ilekróć w ustawie jest mowa o:

pkt 1-18 pominięto

[19) organie samorządu zawodowego - należy przez to rozumieć organy określone w ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2013 r. poz. 932);]

<19) organie samorządu zawodowego – należy przez to rozumieć organy określone w ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 932 i 1650 oraz z 2014 r. poz. ...);>

20) obszarze oddziaływania obiektu - należy przez to rozumieć teren wyznaczony w otoczeniu obiektu budowlanego na podstawie przepisów odrębnych, wprowadzających związane z tym obiektem ograniczenia w zagospodarowaniu tego terenu;

21) (uchylony);

22) odnawialnym źródle energii - należy przez to rozumieć odnawialne źródło energii, o którym mowa w art. 3 pkt 20 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 oraz z 2013 r. poz. 984 i 1238);

23) ciepłe użytkowym w kogeneracji - należy przez to rozumieć ciepło użytkowe w kogeneracji, o którym mowa w art. 3 pkt 34 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne.

Art. 12.

1. Za samodzielną funkcję techniczną w budownictwie uważa się działalność związaną z koniecznością fachowej oceny zjawisk technicznych lub samodzielnego rozwiązania zagadnień architektonicznych i technicznych oraz techniczno-organizacyjnych, a w szczególności działalność obejmującą:

1) projektowanie, sprawdzanie projektów architektoniczno-budowlanych i sprawowanie nadzoru autorskiego;

- 2) kierowanie budową lub innymi robotami budowlanymi;
- 3) kierowanie wytwarzaniem konstrukcyjnych elementów budowlanych oraz nadzór i kontrolę techniczną wytwarzania tych elementów;
- 4) wykonywanie nadzoru inwestorskiego;
- 5) sprawowanie kontroli technicznej utrzymania obiektów budowlanych;
- 6) (uchylony);

[7) *rzeczoznawstwo budowlane.*]

2. Samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, określone w ust. 1 pkt 1-5, mogą wykonywać wyłącznie osoby posiadające odpowiednie wykształcenie techniczne i praktykę zawodową, dostosowane do rodzaju, stopnia skomplikowania działalności i innych wymagań związanych z wykonywaną funkcją, stwierdzone decyzją, zwaną dalej "uprawnieniami budowlanymi", wydaną przez organ samorządu zawodowego.
3. Warunkiem uzyskania uprawnień budowlanych jest zdanie egzaminu ze znajomości procesu budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej.

<3a. Właściwa izba samorządu zawodowego prowadzi postępowanie kwalifikacyjne składające się z dwóch etapów:

- 1) kwalifikowania wykształcenia i praktyki zawodowej jako odpowiednie lub pokrewne dla danej specjalności uprawnień budowlanych, zwanego dalej „kwalifikowaniem”;
- 2) egzaminu ze znajomości procesu budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej.>

4. Egzamin składa się przed komisją egzaminacyjną powoływaną przez organ samorządu zawodowego albo inny upoważniony organ.

<4a. Egzamin składa się z części pisemnej, przeprowadzanej w formie testu, oraz z części ustnej.

4b. Z egzaminu zwalnia się absolwenta studiów wyższych prowadzonych na podstawie umowy, o której mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), zawartej między uczelnią a właściwym organem samorządu zawodowego w zakresie odpowiadającym programowi kształcenia opracowanemu z udziałem organu samorządu zawodowego oraz zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 16.

4c. W zależności od posiadanego wykształcenia i zakresu odbytej praktyki zawodowej egzamin jest przeprowadzany na uprawnienia budowlane do:

- 1) projektowania w danej specjalności;
- 2) kierowania robotami budowlanymi w danej specjalności;
- 3) projektowania i kierowania robotami budowlanymi w danej specjalności.

4d. Przy ubieganiu się o nadanie uprawnień budowlanych w innej specjalności lub w innym zakresie niż posiadane egzamin jest ograniczony wyłącznie do zagadnień nieobjętych zakresem egzaminu obowiązującym przy ubieganiu się o już posiadane uprawnienia budowlane.

4e. Egzamin jest przeprowadzany co najmniej dwa razy w roku, w terminach ustalanych przez właściwą izbę samorządu zawodowego.

- 4f. Zawiadomienie o terminie egzaminu właściwa izba samorządu zawodowego doręcza, za pośrednictwem operatora pocztowego przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru, osobie ubiegającej się o nadanie uprawnień budowlanych, co najmniej miesiąc przed tym terminem.
- 4g. Negatywny wynik części pisemnej egzaminu powoduje niedopuszczenie do części ustnej.
- 4h. Osoba, która uzyskała negatywny wynik z egzaminu, może ponownie do niego przystąpić, nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy. Osoba, która uzyskała negatywny wynik z części ustnej egzaminu, może ponownie przystąpić tylko do tej części.>
- [5. Koszty postępowania kwalifikacyjnego, obejmujące w szczególności wynagrodzenie członków komisji egzaminacyjnej, ponosi osoba ubiegająca się o nadanie uprawnień budowlanych.]*
- <5. Osoba ubiegająca się o nadanie uprawnień budowlanych wnosi opłatę za postępowanie kwalifikacyjne.>
- <5a. Opłata za postępowanie kwalifikacyjne o nadanie uprawnień budowlanych, o których mowa w art. 14 ust. 3 pkt 1–4:
- 1) z tytułu kwalifikowania nie przekracza 22% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej z kwartału poprzedzającego kwartał, w którym dokonuje się uiszczenia opłaty, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, 1717 i 1734) zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”;
 - 2) z tytułu przeprowadzenia egzaminu nie przekracza 22% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
 - 3) z tytułu ponownego przeprowadzenia części ustnej egzaminu nie przekracza 13% kwoty przeciętnego wynagrodzenia.
- 5b. Opłata za postępowanie kwalifikacyjne o nadanie uprawnień budowlanych, o których mowa w art. 14 ust. 3 pkt 5 i 6:
- 1) z tytułu kwalifikowania nie przekracza 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
 - 2) z tytułu przeprowadzenia egzaminu nie przekracza 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;
 - 3) z tytułu ponownego przeprowadzenia części ustnej egzaminu nie przekracza 19% kwoty przeciętnego wynagrodzenia.
- 5c. Opłatę za postępowanie kwalifikacyjne wnosi się na rachunek bankowy właściwej izby samorządu zawodowego, co najmniej 14 dni przed terminem egzaminu. Opłata stanowi przychód właściwej izby samorządu zawodowego.
- 5d. Opłata, o której mowa w ust. 5a pkt 1 i ust. 5b pkt 1, nie podlega zwrotowi, natomiast opłata, o której mowa w ust. 5a pkt 2 i 3 oraz ust. 5b pkt 2 i 3, podlega zwrotowi w przypadku usprawiedliwionego niestawienia się na egzamin albo usprawiedliwionego odstąpienia od egzaminu.

5e. Za udział w postępowaniu kwalifikacyjnym członkom komisji egzaminacyjnej przysługuje wynagrodzenie z opłat za postępowanie kwalifikacyjne. Wynagrodzenie członka komisji egzaminacyjnej nie może być wyższe niż:

- 1) za udział w kwalifikowaniu – 9% opłaty ustalonej na podstawie ust. 5a pkt 1 i ust. 5b pkt 1 od jednego wniosku o nadanie uprawnień budowlanych;
 - 2) za przeprowadzenie egzaminu – 9% opłaty ustalonej na podstawie ust. 5a pkt 2 i ust. 5b pkt 2 od jednej osoby egzaminowanej;
 - 3) za ponowne przeprowadzenie części ustnej egzaminu – 9% opłaty ustalonej na podstawie ust. 5a pkt 3 i ust. 5b pkt 3 od jednej osoby egzaminowanej.>
6. Osoby wykonujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie są odpowiedzialne za wykonywanie tych funkcji zgodnie z przepisami i zasadami wiedzy technicznej oraz za należytą staranność w wykonywaniu pracy, jej właściwą organizację, bezpieczeństwo i jakość.
7. Podstawę do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie stanowi wpis, w drodze decyzji, do centralnego rejestru, o którym mowa w art. 88a ust. 1 pkt 3 lit. a, oraz - zgodnie z odrębnymi przepisami - wpis na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego, potwierdzony zaświadczeniem wydanym przez tę izbę, z określonym w nim terminem ważności.
8. (uchylony).
9. Organy samorządu zawodowego są obowiązane przekazywać bezzwłocznie informacje o wpisie na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego oraz o wykreśleniu z tej listy, w celu ujawnienia w rejestrze, o którym mowa w art. 88a ust. 1 pkt 3 lit. a.

Art. 13.

[1. *Uprawnienia budowlane mogą być udzielane do:*

- 1) *projektowania;*
- 2) *kierowania robotami budowlanymi.]*

<1. Uprawnienia budowlane mogą być udzielane do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi.>

2. W uprawnieniach budowlanych należy określić specjalność i ewentualną specjalizację techniczno-budowlaną oraz zakres prac projektowych lub robót budowlanych objętych danym uprawnieniem.
3. Uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi stanowią również podstawę do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 i 4.
4. Uprawnienia do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi stanowią również podstawę do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 5 i 6.

Art. 14.

[1. *Uprawnienia budowlane są udzielane w specjalnościach:*

- 1) *architektonicznej;*
- 2) *konstrukcyjno-budowlanej;*

- 2a) *drogowej;*
- 2b) *mostowej;*
- 2c) *kolejowej;*
- 2d) *wyburzeniowej;*
- 2e) *telekomunikacyjnej;*
- 3) *(uchylony);*
- 4) *instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych;*
- 5) *instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych;*
- 6) *(uchylony).]*

<1. Uprawnienia budowlane są udzielane w specjalnościach:

- 1) architektonicznej;**
- 2) konstrukcyjno-budowlanej;**
- 3) inżynierskiej:**
 - a) mostowej,**
 - b) drogowej,**
 - c) kolejowej,**
 - d) hydrotechnicznej,**
 - e) wyburzeniowej;**
- 4) instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń:**
 - a) telekomunikacyjnych,**
 - b) cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych,**
 - c) elektrycznych i elektroenergetycznych.>**

2. W ramach specjalności wymienionych w ust. 1 mogą być wyodrębniane specjalizacje techniczno-budowlane.

[3. *Uzyskanie uprawnień budowlanych w specjalnościach, o których mowa w ust. 1, wymaga:*

- 1) *do projektowania bez ograniczeń i sprawdzania projektów architektoniczno-budowlanych:*
 - a) ukończenia studiów magisterskich, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, na kierunku odpowiednim dla danej specjalności,*
 - b) odbycia dwuletniej praktyki przy sporządzaniu projektów,*
 - c) odbycia rocznej praktyki na budowie;*
- 2) *do projektowania w ograniczonym zakresie:*
 - a) ukończenia wyższych studiów zawodowych, w rozumieniu przepisów o wyższych szkołach zawodowych, na kierunku odpowiednim dla danej specjalności lub ukończenia studiów magisterskich, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, na kierunku pokrewnym dla danej specjalności,*
 - b) odbycia dwuletniej praktyki przy sporządzaniu projektów,*

- c) odbycia rocznej praktyki na budowie;*
 - 3) *do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń:*
 - a) ukończenia studiów magisterskich, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, na kierunku odpowiednim dla danej specjalności,*
 - b) odbycia dwuletniej praktyki na budowie;*
 - 4) *do kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie:*
 - a) ukończenia wyższych studiów zawodowych, w rozumieniu przepisów o wyższych szkołach zawodowych, na kierunku odpowiednim dla danej specjalności lub ukończenia studiów magisterskich, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, na kierunku pokrewnym dla danej specjalności,*
 - b) odbycia trzyletniej praktyki na budowie.]*
- <3. Uzyskanie uprawnień budowlanych w specjalnościach, o których mowa w ust. 1, wymaga:**
- 1) do projektowania bez ograniczeń:**
 - a) ukończenia studiów drugiego stopnia na kierunku odpowiednim dla danej specjalności,**
 - b) odbycia rocznej praktyki przy sporządzaniu projektów,**
 - c) odbycia rocznej praktyki na budowie;**
 - 2) do projektowania w ograniczonym zakresie:**
 - a) ukończenia:**
 - studiów pierwszego stopnia na kierunku odpowiednim dla danej specjalności lub**
 - studiów drugiego stopnia na kierunku pokrewnym dla danej specjalności,**
 - b) odbycia rocznej praktyki przy sporządzaniu projektów,**
 - c) odbycia rocznej praktyki na budowie;**
 - 3) do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń:**
 - a) ukończenia studiów drugiego lub pierwszego stopnia na kierunku odpowiednim dla danej specjalności,**
 - b) odbycia odpowiednio półtorarocznej lub trzyletniej praktyki na budowie;**
 - 4) do kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie:**
 - a) ukończenia:**
 - studiów drugiego stopnia na kierunku pokrewnym dla danej specjalności lub**
 - studiów pierwszego stopnia na kierunku odpowiednim dla danej specjalności, lub**
 - studiów pierwszego stopnia na kierunku pokrewnym dla danej specjalności, lub**
 - b) posiadania tytułu zawodowego technika, mistrza zgodnie z przepisami o rzemiośle albo dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w**

zawodzie nauczanym na poziomie technika w zawodach związanych z budownictwem, w zakresie odpowiednim dla danej specjalności,

c) odbycia praktyki na budowie w wymiarze:

- półtora roku w przypadku, o którym mowa w lit. a tiret pierwsze i drugie,
- trzech lat w przypadku, o którym mowa w lit. a tiret trzecie,
- czterech lat w przypadku, o którym mowa w lit. b;

5) do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń:

- a) ukończenia studiów drugiego stopnia na kierunku odpowiednim dla danej specjalności,
- b) odbycia rocznej praktyki przy sporządzaniu projektów,
- c) odbycia półtorarocznej praktyki na budowie;

6) do projektowania i kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie:

a) ukończenia:

- studiów pierwszego stopnia na kierunku odpowiednim dla danej specjalności lub
- studiów drugiego stopnia na kierunku pokrewnym dla danej specjalności,

b) odbycia rocznej praktyki przy sporządzaniu projektów,

c) odbycia półtorarocznej praktyki na budowie.>

4. Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest praca polegająca na bezpośrednim uczestnictwie w pracach projektowych albo na pełnieniu funkcji technicznej na budowie pod kierownictwem osoby posiadającej odpowiednie uprawnienia budowlane, a w przypadku odbywania praktyki za granicą pod kierunkiem osoby posiadającej uprawnienia odpowiednie w danym kraju.

<4a. Praktykę studencką uznaje się za część lub całość praktyki zawodowej, o której mowa w ust. 4, jeżeli została odbyta oraz udokumentowana zgodnie z przepisami dotyczącymi praktyki studenckiej, w przypadku gdy odbywała się na studiach w zakresie odpowiadającym programowi kształcenia opracowanemu z udziałem organu samorządu zawodowego oraz w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 16, zgodnie z warunkami określonymi w umowie, o której mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), zawartej między uczelnią a organem samorządu zawodowego.

4b. Za równorzędną z praktyką zawodową polegającą na bezpośrednim uczestnictwie w pracach projektowych, o której mowa w ust. 4, uznaje się roczną praktykę przy sporządzaniu projektów odbytą pod patronatem osoby posiadającej odpowiednie uprawnienia budowlane, zwanej dalej „patronem”. Patronem, może być osoba, która posiada co najmniej 5-letnie doświadczenie zawodowe przy sporządzaniu projektów w ramach posiadanych uprawnień budowlanych.>

[5. Do osób ubiegających się o uprawnienia budowlane bez ograniczeń, posiadających uprawnienia budowlane w ograniczonym zakresie w tej specjalności, nie stosuje się przepisów ust. 3 pkt 1 lit. b i c lub ust. 3 pkt 3 lit. b.]

<5. Do osób ubiegających się o nadanie uprawnień budowlanych bez ograniczeń, posiadających uprawnienia budowlane w ograniczonym zakresie w tej specjalności, nie stosuje się przepisów ust. 3 pkt 1 lit. b i c, pkt 3 lit. b lub pkt 5 lit. b i c.>

[Art. 15.

1. Rzeczoznawcą budowlanym może być osoba, która:

1) korzysta w pełni z praw publicznych;

2) posiada:

a) tytuł zawodowy magistra inżyniera, magistra inżyniera architekta, inżyniera lub inżyniera architekta,

b) uprawnienia budowlane bez ograniczeń,

c) co najmniej 10 lat praktyki w zakresie objętym rzeczoznawstwem,

d) znaczący dorobek praktyczny w zakresie objętym rzeczoznawstwem.

2. Właściwy organ samorządu zawodowego, na wniosek zainteresowanego, orzeka, w drodze decyzji, o nadaniu tytułu rzeczoznawcy budowlanego, określając zakres rzeczoznawstwa.

3. Właściwy organ samorządu zawodowego może również nadać tytuł rzeczoznawcy osobie, która nie spełnia warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a i b, ale posiada szczególną wiedzę i doświadczenie w zakresie nieobjętym uprawnieniami budowlanymi.

4. Podstawę do podjęcia czynności rzeczoznawcy budowlanego stanowi dokonanie wpisu, w drodze decyzji, do centralnego rejestru rzeczoznawców budowlanych.

5. Właściwy organ samorządu zawodowego orzeka, w drodze decyzji, o pozbawieniu tytułu rzeczoznawcy budowlanego na wniosek rzeczoznawcy lub w razie:

1) pozbawienia praw publicznych;

2) ukarania z tytułu odpowiedzialności zawodowej;

3) nienależytego wykonywania czynności rzeczoznawcy budowlanego.

6. Właściwy organ samorządu zawodowego przesyła ostateczną decyzję o pozbawieniu tytułu rzeczoznawcy budowlanego do Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

7. Skreślenie z centralnego rejestru rzeczoznawców budowlanych następuje:

1) na podstawie ostatecznej decyzji o pozbawieniu tytułu rzeczoznawcy budowlanego;

2) w razie śmierci rzeczoznawcy.]

[Art. 16.

1. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia: rodzaje i zakres przygotowania zawodowego do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, sposób stwierdzania posiadania tego przygotowania, ograniczenia zakresu uprawnień budowlanych, wykaz kierunków wykształcenia odpowiedniego i pokrewnego dla danej specjalności, wykaz specjalizacji wyodrębnionych w ramach

poszczególnych specjalności, a także sposób przeprowadzania i zakres egzaminu, zasady odpłatności za postępowanie kwalifikacyjne oraz zasady wynagradzania członków komisji egzaminacyjnej.

1a. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, należy w szczególności uregulować sprawy:

- 1) sposobu dokumentowania posiadanego wykształcenia i kwalifikowania wykształcenia za odpowiednie lub pokrewne,*
- 2) sposobu dokumentowania praktyki i kryteriów uznawania praktyki,*
- 3) sposobu przeprowadzania egzaminu na uprawnienia budowlane,*
- 4) ustalania wysokości odpłatności za postępowanie kwalifikacyjne,*
- 5) ustalania wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej,*
- 6) sposobu stwierdzania przygotowania zawodowego oraz uzyskiwania specjalizacji techniczno-budowlanej,*
- 7) ograniczania zakresu uprawnień budowlanych,*
- 8) określania rodzajów specjalizacji techniczno-budowlanych,*

w taki sposób, aby mając na względzie zachowanie interesu osób ubiegających się o nadanie uprawnień budowlanych, rozporządzenie nie stwarzało problemów interpretacyjnych przy stosowaniu w praktyce.

- 2. (uchylony).*
- 3. (uchylony).*
- 4. (uchylony).*
- 5. (uchylony).*
- 6. (uchylony).]*

<Art. 16.

Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje i zakres przygotowania zawodowego do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie:**
 - a) kierunki studiów wyższych odpowiednie lub pokrewne dla danej specjalności,**
 - b) wykaz zawodów technicznych w budownictwie,**
 - c) wykaz specjalizacji wyodrębnionych w ramach poszczególnych specjalności,**
- 2) sposób stwierdzania posiadania przygotowania zawodowego i jego weryfikacji, w tym sposób:**
 - a) dokumentowania i weryfikacji posiadanego wykształcenia, a także kwalifikowania,**
 - b) stwierdzania przygotowania zawodowego oraz jego dokumentowania do uzyskania specjalizacji techniczno-budowlanej,**
 - c) dokumentowania i odbywania praktyki, a także kryteria uznawania praktyki,**
 - d) przeprowadzania egzaminu ze znajomości procesu budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej,**

3) ograniczenia zakresu uprawnień budowlanych

– mając na względzie zapewnienie przejrzystego i sprawnego przeprowadzania czynności związanych z nadawaniem uprawnień budowlanych, a także uznawaniem praktyk zawodowych.>

Art. 20.

1. Do podstawowych obowiązków projektanta należy:

- 1) opracowanie projektu budowlanego w sposób zgodny z ustaleniami określonymi w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 i 238), lub w pozwoleniu, o którym mowa w art. 23 i 23a ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 934 i 1014), wymaganiami ustawy, przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej;
- 1a) zapewnienie, w razie potrzeby, udziału w opracowaniu projektu osób posiadających uprawnienia budowlane do projektowania w odpowiedniej specjalności oraz wzajemne skoordynowanie techniczne wykonanych przez te osoby opracowań projektowych, zapewniające uwzględnienie zawartych w przepisach zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w procesie budowy, z uwzględnieniem specyfiki projektowanego obiektu budowlanego;
- 1b) sporządzenie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia ze względu na specyfikę projektowanego obiektu budowlanego, uwzględnianej w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;
- 2) uzyskanie wymaganych opinii, uzgodnień i sprawdzeń rozwiązań projektowych w zakresie wynikającym z przepisów;
- 3) wyjaśnianie wątpliwości dotyczących projektu i zawartych w nim rozwiązań;
- 3a) sporządzanie lub uzgadnianie indywidualnej dokumentacji technicznej, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. Nr 92, poz. 881, z późn. zm.);
- 4) sprawowanie nadzoru autorskiego na żądanie inwestora lub właściwego organu w zakresie:
 - a) stwierdzania w toku wykonywania robót budowlanych zgodności realizacji z projektem,
 - b) uzgadniania możliwości wprowadzenia rozwiązań zamiennych w stosunku do przewidzianych w projekcie, zgłoszonych przez kierownika budowy lub inspektora nadzoru inwestorskiego.

[2. Projektant ma obowiązek zapewnić sprawdzenie projektu architektoniczno-budowlanego pod względem zgodności z przepisami, w tym techniczno-budowlanymi, przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w odpowiedniej specjalności lub rzeczoznawcę budowlanego.]

<2. Projektant ma obowiązek zapewnić sprawdzenie projektu architektoniczno-budowlanego pod względem zgodności z przepisami, w tym techniczno-

budowlanymi, przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w odpowiedniej specjalności.>

3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 2, nie dotyczy:
 - 1) zakresu objętego sprawdzaniem i opiniowaniem na podstawie przepisów szczególnych;
 - 2) projektów obiektów budowlanych o prostej konstrukcji, jak: budynki mieszkalne jednorodzinne, niewielkie obiekty gospodarcze, inwentarskie i składowe.
4. Projektant, a także sprawdzający, o którym mowa w ust. 2, do projektu budowlanego dołącza oświadczenie o sporządzeniu projektu budowlanego, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

Art. 76.

1. Organ, o którym mowa w art. 74, po otrzymaniu zawiadomienia o katastrofie budowlanej jest obowiązany:
 - 1) niezwłocznie powołać komisję w celu ustalenia przyczyn i okoliczności katastrofy oraz zakresu czynności niezbędnych do likwidacji zagrożenia bezpieczeństwa ludzi lub mienia;
 - 2) niezwłocznie zawiadomić o katastrofie budowlanej właściwy organ nadzoru budowlanego wyższego stopnia oraz Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

[2. *W skład komisji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, wchodzi: przedstawiciel właściwego organu jako przewodniczący, przedstawiciele innych zainteresowanych lub właściwych rzeczowo organów administracji rządowej, przedstawiciele samorządu terytorialnego, a także, w miarę potrzeby, rzeczoznawcy lub inne osoby posiadające wymagane kwalifikacje zawodowe.]*
- <2. W skład komisji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, wchodzi: przedstawiciel właściwego organu jako przewodniczący, przedstawiciele innych zainteresowanych lub właściwych rzeczowo organów administracji rządowej, przedstawiciele samorządu terytorialnego, a także, w miarę potrzeby, rzeczoznawca budowlany lub inne osoby posiadające wymagane kwalifikacje zawodowe.>**
3. Do udziału w czynnościach komisji mogą być wezwani:
 - 1) inwestor, właściciel lub zarządca oraz użytkownik obiektu budowlanego;
 - 2) projektant, przedstawiciel wykonawcy i producenta wyrobów budowlanych;
 - 3) osoby odpowiedzialne za nadzór nad wykonywanymi robotami budowlanymi.
4. Organ, o którym mowa w art. 74, może nakazać właścicielowi lub zarządcy, w drodze decyzji, zabezpieczenie miejsca katastrofy oraz obiektu budowlanego, który uległ katastrofie, uporządkowanie terenu lub wykonanie innych niezbędnych czynności i robót budowlanych. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i może być ogłoszona ustnie. W razie niewykonania lub nadmiernej zwłoki w wykonaniu decyzji przez właściciela lub zarządcę obiektu budowlanego, organ zapewni jej wykonanie na koszt i ryzyko zobowiązanego.

Art. 88a.

1. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego wykonuje zadania określone przepisami prawa budowlanego, a w szczególności:
 - 1) pełni funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do wojewodów i wojewódzkich inspektorów nadzoru budowlanego oraz sprawuje nadzór nad ich działalnością;
 - 2) kontroluje działanie organów administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego;
 - 3) prowadzi w formie elektronicznej centralne rejestry:
 - a) osób posiadających uprawnienia budowlane,
 - [b) rzeczoznawców budowlanych,]*
 - c) ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej.
2. W rejestrach, o których mowa w ust. 1 pkt 3, zamieszcza się następujące dane:
 - 1) imiona i nazwisko;
 - 2) adres;
 - 3) numer PESEL - w stosunku do osób posiadających obywatelstwo polskie, albo numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość - w stosunku do osób nieposiadających obywatelstwa polskiego;
 - 4) informację o wykształceniu i tytułach naukowych;
 - 5) numer, datę i miejsce wydania decyzji;
 - 6) organ wydający decyzję;
 - 7) podstawę prawną wydania decyzji;
 - 8) numer, specjalność i zakres uprawnień budowlanych;
 - 9) informację o przynależności do właściwej okręgowej izby samorządu zawodowego;
 - [10) określenie zakresu rzeczoznawstwa - w rejestrze rzeczoznawców budowlanych;]*
 - 11) informację o nałożonej karze z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie - w rejestrze ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej;
 - 12) numer kancelaryjny;
 - 13) pozycję rejestru;
 - 14) datę wpisu do rejestru.
3. Zakres informacji o nałożonej karze z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie obejmuje dane identyfikujące decyzję o nałożeniu kary oraz dane dotyczące nałożonej kary.
4. Zakres, o którym mowa w ust. 3, obejmuje następujące dane:
 - [1) numer decyzji o nadaniu uprawnień lub tytułu rzeczoznawcy;]*
 - <1) numer decyzji o nadaniu uprawnień;>**
 - 2) datę i miejsce wydania decyzji o nałożeniu kary;
 - 3) wskazanie organu wydającego decyzję;
 - 4) podstawę prawną;
 - 5) funkcję uczestnika;

- 6) datę, miejsce i kwalifikację prawną popełnionego czynu;
 - 7) rodzaj kary;
 - 8) terminy egzaminów;
 - 9) datę upływu kary;
 - 10) status kary;
 - 11) inne uwagi dotyczące kary.
5. Udostępnieniu podlegają dane wymienione w ust. 2 pkt 1, 8-11 i w ust. 4 pkt 2, 3, 5-7, 9 i 10, a dane osób wpisanych do rejestrów przed dniem 1 stycznia 2007 r. - na ich wniosek złożony w formie pisemnej.
6. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wzory i sposób prowadzenia rejestrów, o których mowa w ust. 1 pkt 3, oraz dokumenty dołączane do wniosku o wpis do rejestrów, stanowiące podstawę dokonania wpisu, uwzględniając dane i informacje podlegające wpisowi do rejestru.

USTAWA z dnia 29 września 1994 r. O RACHUNKOWOŚCI (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 i 613)

Art. 4.

1. Jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.
2. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.
3. Rachunkowość jednostki obejmuje:
 - 1) przyjęte zasady (politykę) rachunkowości;
 - 2) prowadzenie, na podstawie dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych, ujmujących zapisy zdarzeń w porządku chronologicznym i systematycznym;
 - 3) okresowe ustalanie lub sprawdzanie drogą inwentaryzacji rzeczywistego stanu aktywów i pasywów;
 - 4) wycenę aktywów i pasywów oraz ustalanie wyniku finansowego;
 - 5) sporządzanie sprawozdań finansowych;
 - 6) gromadzenie i przechowywanie dowodów księgowych oraz pozostałej dokumentacji przewidzianej ustawą;
 - 7) poddanie badaniu, składanie do właściwego rejestru sądowego, udostępnianie i ogłaszanie sprawozdań finansowych w przypadkach przewidzianych ustawą.
4. Jednostka może w ramach przyjętych zasad (polityki) rachunkowości stosować uproszczenia, jeżeli nie wywiera to istotnie ujemnego wpływu na realizację obowiązków określonego w ust. 1.

[5. Kierownik jednostki ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą, w tym z tytułu nadzoru, również w przypadku, gdy określone obowiązki w zakresie rachunkowości - z wyłączeniem odpowiedzialności za przeprowadzenie inwentaryzacji w formie spisu z natury - zostaną powierzone innej osobie za jej zgodą. Przyjęcie odpowiedzialności przez inną osobę powinno być stwierdzone w formie pisemnej. W przypadku gdy kierownikiem jednostki jest organ wieloosobowy, a nie została wskazana osoba odpowiedzialna, odpowiedzialność ponoszą wszyscy członkowie tego organu.]

<5. Kierownik jednostki ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą, w tym z tytułu nadzoru, również w przypadku gdy określone obowiązki w zakresie rachunkowości – z wyłączeniem odpowiedzialności za przeprowadzenie inwentaryzacji w formie spisu z natury – zostaną powierzone innej osobie lub przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 11 ust. 2, za ich zgodą. Przyjęcie odpowiedzialności przez inną osobę lub przedsiębiorcę powinno być stwierdzone w formie pisemnej. W przypadku gdy kierownikiem jednostki jest organ wieloosobowy, a nie została wskazana osoba odpowiedzialna, odpowiedzialność ponoszą wszyscy członkowie tego organu.>

Art. 76a.

1. Usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych jest działalnością gospodarczą, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, polegającą na świadczeniu usług w zakresie czynności, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2-6.

[2. Przedsiębiorcy, wykonujący działalność, o której mowa w ust. 1, są również uprawnieni do wykonywania działalności, obejmującej:

1) prowadzenie, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów, ksiąg podatkowych i innych ewidencji do celów podatkowych oraz udzielanie im pomocy w tym zakresie,

2) sporządzanie, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów, zeznań i deklaracji podatkowych lub udzielanie im pomocy w tym zakresie

- w zakresie określonym odrębnymi przepisami.]

[3. Działalność, o której mowa w ust. 1 i 2, mogą wykonywać:

1) przedsiębiorcy będący osobami fizycznymi, jeżeli są uprawnieni do wykonywania czynności z zakresu usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych;

2) pozostali przedsiębiorcy, pod warunkiem, że czynności z tego zakresu będą wykonywane przez osoby uprawnione do wykonywania czynności z zakresu usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych.]

<3. Działalność, o której mowa w ust. 1, mogą wykonywać przedsiębiorcy, pod warunkiem, że czynności z tego zakresu będą wykonywane przez osoby, które:

1) mają pełną zdolność do czynności prawnych;

2) nie były skazane prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, za przestępstwo skarbowe oraz za przestępstwa określone w rozdziale 9.>

- [4. Uprawnione do wykonywania czynności z zakresu usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych są, z zastrzeżeniem ust. 6, osoby posiadające certyfikat księgowy, osoby wpisane do rejestru biegłych rewidentów lub na listę doradców podatkowych.
5. Osoby, o których mowa w ust. 4, mogą przy wykonywaniu czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, korzystać z pomocy osób nieuprawnionych w rozumieniu ust. 4. W takim przypadku zobowiązane są zapewnić stały i bezpośredni nadzór nad wykonywaniem tych czynności.
6. Osoby, które po otrzymaniu certyfikatu księgowego, uzyskaniu wpisu do rejestru biegłych rewidentów lub na listę doradców podatkowych, zostały skazane prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, za przestępstwa skarbowe oraz za czyny określone w rozdziale 9 ustawy, nie są uprawnione do wykonywania czynności z zakresu usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych.]

[Art. 76b.

1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych wydaje certyfikat księgowy na wniosek osoby fizycznej, która:
- 1) ma pełną zdolność do czynności prawnych oraz korzysta z pełni praw publicznych;
 - 2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, za przestępstwo skarbowe oraz za czyn określony w rozdziale 9 ustawy;
 - 3) spełnia co najmniej jeden z następujących warunków:
 - a) posiada trzyletnią praktykę w księgowości oraz wykształcenie wyższe magisterskie uzyskane na kierunku rachunkowość lub na innym kierunku ekonomicznym o specjalności rachunkowość lub innej, dla której plan studiów i program kształcenia odpowiadał wymogom określonym przez organy uczelni dla specjalności rachunkowość, w jednostkach organizacyjnych uprawnionych, zgodnie z odrębnymi przepisami, do nadawania stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych,
 - b) posiada trzyletnią praktykę w księgowości i wykształcenie wyższe magisterskie lub równorzędne oraz ukończyła studia podyplomowe z zakresu rachunkowości w jednostkach organizacyjnych uprawnionych, zgodnie z odrębnymi przepisami, do nadawania stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych,
 - c) posiada dwuletnią praktykę w księgowości i wykształcenie co najmniej średnie oraz złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin sprawdzający kwalifikacje osób ubiegających się o certyfikat księgowy, zwany dalej "egzaminem".
2. Za praktykę w księgowości, o której mowa w ust. 1 pkt 3, uważa się wykonywanie - na podstawie stosunku pracy w wymiarze czasu pracy nie mniejszym niż 1/2 etatu, odpłatnej umowy cywilnoprawnej zawartej z przedsiębiorcą świadczącym usługi w zakresie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych, umowy spółki lub w związku z prowadzeniem własnej działalności gospodarczej - następujących czynności:
- 1) prowadzenie, na podstawie dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych ujmujących zapisy zdarzeń w porządku chronologicznym i systematycznym, lub
 - 2) wycenę aktywów i pasywów oraz ustalanie wyniku finansowego, lub

- 3) sporządzanie sprawozdań finansowych, lub
 - 4) badanie sprawozdań finansowych pod nadzorem biegłego rewidenta.
3. *Minister właściwy do spraw finansów publicznych wydaje certyfikat księgowy obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu - EFTA - stron Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, których kwalifikacje do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych zostały uznane zgodnie z przepisami o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu - EFTA - stron Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych.*
4. *Minister właściwy do spraw finansów publicznych na wniosek osoby wskazanej w wykazie, o którym mowa w art. 76g ust. 1, wydaje duplikat certyfikatu księgowego w przypadku jego utraty.*
5. *Za wydanie duplikatu certyfikatu księgowego pobiera się opłatę stanowiącą dochód budżetu państwa.*

Art. 76c.

1. *Egzamin przeprowadza Komisja Egzaminacyjna, zwana dalej "Komisją".*
2. *Do zadań Komisji należy w szczególności:*
 - 1) *przygotowanie testów egzaminacyjnych oraz zadań sytuacyjnych, a także opracowanie wzorca prawidłowych odpowiedzi;*
 - 2) *przeprowadzenie egzaminu i sprawdzanie testów egzaminacyjnych oraz zadań sytuacyjnych;*
 - 3) *opracowanie wyników egzaminu oraz rozpatrzenie odwołań od wyników egzaminu.*
3. *Komisja wydaje zaświadczenie potwierdzające zdanie egzaminu z wynikiem pozytywnym.*

Art. 76d.

1. *Minister właściwy do spraw finansów publicznych powołuje komisję, składającą się z przewodniczącego, sześciu członków i sekretarza oraz ustala termin egzaminu, a także wskazuje, spośród jednostek podległych lub nadzorowanych, jednostkę organizacyjną zapewniającą obsługę egzaminu, zwaną dalej "organizatorem egzaminu".*
2. *W skład Komisji powoływani są pracownicy urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Członkiem Komisji może zostać również biegły rewident, niebędący pracownikiem urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, wykonujący swój zawód na podstawie odrębnych przepisów.*
3. *Osoby, o których mowa w ust. 2, składają oświadczenia, że nie będą wykorzystywać informacji dotyczących testów egzaminacyjnych oraz zadań sytuacyjnych, uzyskanych w związku z powołaniem w skład Komisji, w szczególności poprzez prowadzenie szkoleń oraz publikację materiałów szkoleniowych, mających na celu przygotowanie do egzaminu.*
4. *Minister właściwy do spraw finansów publicznych odwołuje przewodniczącego, członka lub sekretarza Komisji:*
 - 1) *na jego wniosek;*
 - 2) *z urzędu, w przypadku:*

- a) *prawomocnego skazania przez sąd za przestępstwo popełnione umyślnie,*
 - b) *poważnego naruszenia regulaminu Komisji lub regulaminu przeprowadzania egzaminu,*
 - c) *naruszenia któregokolwiek z zakazów, o których mowa w ust. 3,*
 - d) *utruty warunków uprawniających do powołania w skład Komisji.*
5. *Minister właściwy do spraw finansów publicznych może w uzasadnionych przypadkach odwołać przewodniczącego, członka lub sekretarza Komisji, w szczególności w przypadku innego, niż wymienione w ust. 4 pkt 2 lit. b, naruszenia regulaminu Komisji lub regulaminu przeprowadzania egzaminu.*
6. *W przypadku odwołania albo śmierci przewodniczącego, członka lub sekretarza Komisji, minister właściwy do spraw finansów publicznych powołuje w jego miejsce odpowiednio nowego przewodniczącego, członka lub sekretarza Komisji. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.*
7. *Wynagrodzenie przewodniczącego, członka lub sekretarza Komisji, za udział w wykonaniu zadań, o których mowa w art. 76c ust. 2, wynosi odpowiednio za poszczególne egzamin:*
- 1) *dla przewodniczącego - w wysokości nieprzekraczającej dwuipółkrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę;*
 - 2) *dla członka oraz sekretarza - w wysokości nieprzekraczającej dwukrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.*
8. *Obsługę biurową Komisji zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych.*
9. *Obsługę organizacyjną egzaminu wykonuje organizator egzaminu, finansując ze środków, o których mowa w art. 76f ust. 2 pkt 2, koszty organizacji i obsługi egzaminu oraz wynagrodzenie przewodniczącego, członków oraz sekretarza Komisji.*
10. *Komisja składa ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych sprawozdanie z przeprowadzonego egzaminu w terminie do trzech miesięcy od dnia przeprowadzenia egzaminu. Komisja ulega rozwiązaniu z chwilą przyjęcia sprawozdania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.*

Art. 76e.

1. *Egzamin obejmuje zagadnienia z następujących dziedzin:*
 - 1) *rachunkowość;*
 - 2) *prawo podatkowe;*
 - 3) *ubezpieczenia społeczne;*
 - 4) *podstawy prawa cywilnego i gospodarczego.*

2. *Egzamin jest przeprowadzany w formie pisemnej.*

Art. 76f.

1. *Osoba ubiegająca się o zakwalifikowanie do egzaminu składa do ministra właściwego do spraw finansów publicznych wnioski.*
2. *Do egzaminu może zostać zakwalifikowana osoba, która:*

- 1) spełnia warunki, o których mowa w art. 76b ust. 1 pkt 1 i 2;
- 2) uiściła opłatę egzaminacyjną na rachunek organizatora egzaminu.
3. Dane osoby spełniającej warunek, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, są przekazywane organizatorowi egzaminu.
4. W razie niespełnienia warunków, o których mowa w ust. 2 pkt 1, minister właściwy do spraw finansów publicznych wydaje decyzję o odmowie zakwalifikowania do egzaminu.
5. W przypadku nieprzystąpienia do egzaminu opłata egzaminacyjna nie podlega zwrotowi.
6. Osoba zakwalifikowana do egzaminu może na 14 dni przed jego terminem zwrócić się do organizatora egzaminu o zwrot opłaty egzaminacyjnej.
7. Osoba, która z ważnych, udokumentowanych przyczyn losowych nie mogła przystąpić do egzaminu w wyznaczonym dla niej terminie, może przystąpić do egzaminu w terminie późniejszym. Opłatę wniesioną za egzamin zalicza się na poczet egzaminu przeprowadzanego w terminie późniejszym.
8. Warunkiem przystąpienia do egzaminu w terminie późniejszym, przez osobę o której mowa w ust. 7, jest przedstawienie Komisji dokumentów potwierdzających niemożność przystąpienia do egzaminu w wyznaczonym terminie, najpóźniej w ciągu 7 dni po tym terminie.

Art. 76g.

1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych prowadzi wykaz osób, które uzyskały certyfikat księgowy, zawierający:
 - 1) imię i nazwisko;
 - 2) numer certyfikatu księgowego;
 - 3) numer PESEL - a w przypadku osób nieposiadających obywatelstwa polskiego - numer i rodzaj dokumentu potwierdzającego tożsamość.
2. Dane z wykazu, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, i dokonywane w nich zmiany, są zamieszczane w celach informacyjnych na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.
3. Osoba posiadająca certyfikat księgowy ma obowiązek zgłoszenia zmiany danych zamieszczanych w wykazie, o którym mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od zaistnienia okoliczności uzasadniających zgłoszenie zmiany. Do zgłoszenia należy załączyć dokumenty lub ich urzędowo poświadczoną kopię, będące podstawą do dokonania zmian danych w wykazie.]

Art. 76h.

- [1. Przedsiębiorcy, o których mowa w art. 76a ust. 3, są obowiązani do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z prowadzoną działalnością, o której mowa w art. 76a ust. 1 i 2.]
- <1. Przedsiębiorcy, o których mowa w art. 76a ust. 3, są obowiązani do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z prowadzoną działalnością, o której mowa w art. 76a ust. 1.>**
2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w

szczegółności pod uwagę specyfikę wykonywanych czynności oraz zakres realizowanych zadań.

3. Przepisów ust. 1 nie stosuje się do, będących przedsiębiorcami, biegłych rewidentów oraz doradców podatkowych, jeżeli ubezpieczyli się od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu tych zawodów w zakresie, o którym mowa w ust. 1.

[Art. 76i.

Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) *wzór wniosku i wykaz dokumentów składanych przez osoby ubiegające się o wydanie certyfikatu księgowego, uwzględniając możliwość składania urzędowo poświadczonych kopii dokumentów, biorąc pod uwagę konieczność udokumentowania spełnienia warunków, o których mowa w art. 76b ust. 1;*
- 2) *wzór certyfikatu księgowego oraz sposób postępowania przy wydawaniu duplikatów certyfikatów księgowych w przypadku ich utraty, w tym wzór wniosku, o którym mowa w art. 76b ust. 4, a także wysokość opłaty, uwzględniając uzasadnione koszty wydania duplikatu;*
- 3) *wykaz dokumentów składanych przez osoby ubiegające się o zakwalifikowanie do egzaminu, biorąc pod uwagę konieczność udokumentowania spełnienia warunków, o których mowa w art. 76b ust. 1 pkt 1 i 2;*
- 4) *wysokość wynagrodzeń przewodniczącego, członków i sekretarza Komisji, biorąc pod uwagę nakład ich pracy i zakres obowiązków oraz uwzględniając maksymalną jego wysokość określoną w art. 76d ust. 7;*
- 5) *wysokość i sposób wnoszenia opłaty egzaminacyjnej oraz tryb dokonywania zwrotu opłaty, biorąc pod uwagę, że wysokość opłaty nie może być wyższa niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę;*
- 6) *szczegółowe zadania organizatora egzaminu, Komisji, przewodniczącego Komisji, sekretarza Komisji oraz regulamin działania Komisji, biorąc w szczególności pod uwagę konieczność: zapewnienia sprawnej i prawidłowej organizacji egzaminu, precyzyjnego podziału zadań, obowiązków i odpowiedzialności w ramach Komisji, zapewnienia obiektywnego sposobu przeprowadzenia egzaminu oraz zapewnienia możliwości sprawowania efektywnego nadzoru przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych nad działalnością Komisji;*
- 7) *sposób organizowania i regulamin przeprowadzenia egzaminu sprawdzającego kwalifikacje osób ubiegających się o certyfikat księgowy, szczegółowy zakres tematyczny egzaminu, uwzględniając zakres wiedzy niezbędnej do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz wzór zaświadczenia, potwierdzającego zdanie egzaminu z wynikiem pozytywnym oraz sposób postępowania przy wydawaniu duplikatów zaświadczenia w przypadku jego utraty;*
- 8) *wykaz dokumentów będących podstawą do dokonania zmian danych w wykazie osób, które uzyskały certyfikat księgowy, uwzględniając możliwość składania urzędowo poświadczonych kopii dokumentów.*

Art. 79.

Kto wbrew przepisom ustawy:

- 1) nie poddaje sprawozdania finansowego badaniu przez biegłego rewidenta,
- 2) nie udziela lub udziela niezgodnych ze stanem faktycznym informacji, wyjaśnień, oświadczeń biegłemu rewidentowi albo nie dopuszcza go do pełnienia obowiązków,
- 3) nie składa sprawozdania finansowego do ogłoszenia,
- 4) nie składa sprawozdania finansowego lub sprawozdania z działalności we właściwym rejestrze sądowym,
- 5) nie udostępnia sprawozdania finansowego i innych dokumentów, o których mowa w art. 68,
- [6) prowadzi działalność usługową w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych bez wymaganych uprawnień,*
- 7) prowadzi działalność usługową w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych lub wykonywania czynności doradztwa podatkowego, do wykonywania których jest uprawniony zgodnie z odrębnymi przepisami - bez spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o której mowa w art. 76h ust. 1]*
- <6) prowadzi działalność gospodarczą w zakresie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych bez spełnienia warunków, o których mowa w art. 76a ust. 3,**
- 7) prowadzi działalność gospodarczą w zakresie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych bez spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 76h ust. 1>**

- podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

USTAWA z dnia 5 lipca 1996 r. O DORADZTWIE PODATKOWYM (Dz. U. z 2011 r. Nr 41, poz. 213)

Art. 2.

1. Czynności doradztwa podatkowego obejmują:

- 1) udzielanie podatnikom, płatnikom i inkasentom, na ich zlecenie lub na ich rzecz, porad, opinii i wyjaśnień z zakresu ich obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami;
- [2) prowadzenie, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów, ksiąg podatkowych i innych ewidencji do celów podatkowych oraz udzielanie im pomocy w tym zakresie;]*
- <2) prowadzenie, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów, ksiąg rachunkowych, ksiąg podatkowych i innych ewidencji do celów podatkowych oraz udzielanie im pomocy w tym zakresie;>**
- 3) sporządzanie, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów, zeznań i deklaracji podatkowych lub udzielanie im pomocy w tym zakresie;

4) reprezentowanie podatników, płatników i inkasentów w postępowaniu przed organami administracji publicznej i w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych w sprawach wymienionych w pkt 1.

1a. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do czynności wykonywanych na rzecz osób trzecich odpowiedzialnych za zaległości podatkowe oraz następców prawnych podatników, płatników lub inkasentów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.).

[2. Zawodowe wykonywanie czynności, o których mowa w ust. 1, zastrzeżone jest wyłącznie dla podmiotów uprawnionych w rozumieniu ustawy.]

<2. Zawodowe wykonywanie czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 4, zastrzeżone jest wyłącznie dla podmiotów uprawnionych w rozumieniu ustawy.>

3. (uchylony).

[Art. 3.

Podmiotami uprawnionymi do zawodowego wykonywania czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1, są:

- 1) osoby fizyczne, wpisane na listę doradców podatkowych;*
- 2) adwokaci i radcowie prawni;*
- 3) biegli rewidenci, z wyłączeniem czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4.]*

<Art. 3.

Podmiotami uprawnionymi do zawodowego wykonywania czynności, o których mowa w art. 2 ust.1 pkt 1 i 4, są:

- 1) osoby fizyczne wpisane na listę doradców podatkowych;**
- 2) adwokaci i radcowie prawni;**
- 3) biegli rewidenci, z wyłączeniem czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4.>**

Art. 4.

1. *[Podmiotami uprawnionymi do wykonywania doradztwa podatkowego są również:]*
<Podmiotami uprawnionymi do zawodowego wykonywania czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 4, są również:>

- 1) organizacje zawodowe posiadające osobowość prawną, spółdzielnie, stowarzyszenia lub izby gospodarcze, jeżeli przedmiotem ich działalności statutowej jest również doradztwo podatkowe świadczone wyłącznie na rzecz ich członków;
- 2) podmioty uprawnione na podstawie odrębnych przepisów do badania sprawozdań finansowych;
- 3) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjne, które spełniają łącznie następujące warunki:
 - a) większość członków zarządu stanowią doradcy podatkowi, a jeżeli zarząd składa się z nie więcej niż 2 osób, to jedna z nich jest doradcą podatkowym,
 - b) większość głosów w zgromadzeniu wspólników (akcjonariuszy) oraz w organach nadzoru przysługuje doradcom podatkowym,

- c) w spółce akcyjnej wydawane są wyłącznie akcje imienne,
- d) zbycie akcji lub udziałów albo ustanowienie na nich zastawu wymaga zezwolenia udzielonego przez zarząd spółki;

4) (uchylony).

[2. Podmioty wymienione w ust. 1 pkt 1-3 wykonują doradztwo podatkowe wyłącznie przez doradców podatkowych, radców prawnych lub biegłych rewidentów zatrudnionych w tych podmiotach. Przepis art. 3 pkt 3 stosuje się odpowiednio.]

<2. Podmioty wymienione w ust. 1 wykonują czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 4, wyłącznie przez doradców podatkowych, radców prawnych lub biegłych rewidentów zatrudnionych w tych podmiotach. Przepis art. 3 pkt 3 stosuje się odpowiednio.>

Art. 6.

1. Na listę doradców podatkowych wpisuje się osobę fizyczną, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) (uchylony);
- 2) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) jest nieskazitelnego charakteru i swoim dotychczasowym postępowaniem daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu doradcy podatkowego;
- 5) posiada wyższe wykształcenie;

[6) odbyła w Polsce dwuletnią praktykę zawodową;]

<6) odbyła w Polsce sześciomiesięczną praktykę zawodową;>

- 7) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin na doradcę podatkowego;
- 8) wystąpiła z wnioskiem o wpis na listę, nie później niż w okresie 3 lat od spełnienia warunku określonego w pkt 7.

2. Na listę doradców podatkowych wpisuje się również osoby, które spełniają warunki określone w ust. 1 pkt 2-5 oraz:

- 1) są członkami Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego lub
- 2) posiadają stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych lub nauk ekonomicznych w zakresie prawa finansowego lub finansów.

3. Na listę doradców podatkowych wpisuje się również osoby fizyczne, których kwalifikacje do wykonywania zawodu doradcy podatkowego zostały uznane na zasadach określonych w ustawie z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394), zwanej dalej "ustawą o uznawaniu kwalifikacji", jeżeli:

- 1) spełniają warunki określone w ust. 1 pkt 2 i 3;
- 2) wystąpią z wnioskiem o wpis na listę, nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o uznaniu kwalifikacji wydanej na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy o uznawaniu kwalifikacji.

4. W przypadku osoby nieposiadającej polskiego obywatelstwa do stwierdzenia pełni praw publicznych właściwe są przepisy prawa państwa, którego obywatelstwo posiada dana osoba.

Art. 15.

[1. Z chwilą wpisu do rejestru spółka, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3, nabywa prawo do wykonywania doradztwa podatkowego oraz do posługiwania się oznaczeniem "spółka doradztwa podatkowego".]

- <1. Z chwilą wpisu do rejestru spółka, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3, nabywa prawo do wykonywania czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 4, oraz posługiwania się oznaczeniem „spółka doradztwa podatkowego”.>**
2. Oznaczenie, o którym mowa w ust. 1, figuruje obok firmy spółki na wszystkich pismach sporządzanych w związku z wykonywaniem doradztwa podatkowego oraz na wszystkich zeznaniach i deklaracjach sporządzanych przez spółkę w imieniu i na rzecz podatników, płatników lub inkasentów.
3. Oznaczenie "spółka doradztwa podatkowego" podlega ochronie prawnej.

Art. 21.

1. Do egzaminu na doradcę podatkowego jest dopuszczona osoba spełniająca warunki, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, 3 i 5.
 2. W razie niespełnienia warunków określonych w art. 6 ust. 1 pkt 2, 3 i 5, decyzję o odmowie dopuszczenia do egzaminu podejmuje Komisja Egzaminacyjna.
 3. Krajowa Rada Doradców Podatkowych wyraża zgodę na dopuszczenie do egzaminu na doradcę podatkowego osoby niebędącej obywatelem polskim, jeżeli wykazuje ona biegłą znajomość języka polskiego, oraz wpisuje tę osobę - po zdaniu egzaminu - na listę doradców podatkowych, jeżeli spełnia ona pozostałe warunki określone w art. 6 ust. 1.
- [4. Praktyka zawodowa, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 6, obejmuje zapoznanie się z funkcjonowaniem organów podatkowych oraz wykonywaniem doradztwa podatkowego. Praktykę po zdaniu egzaminu odbywa się w urzędach i w izbach skarbowych, w urzędach kontroli skarbowej, u doradców podatkowych lub w spółkach doradztwa podatkowego.*
- 4a. Krajowa Rada Doradców Podatkowych może zwolnić obywatela polskiego, obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym z wymogu określonego w art. 6 ust. 1 pkt 6, jeżeli wykonywali oni czynności doradztwa podatkowego co najmniej przez 2 lata w jednym z tych państw.]
- <4. Praktyka zawodowa, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 6, obejmuje zapoznanie się z wykonywaniem doradztwa podatkowego. Praktykę po zdaniu egzaminu odbywa się u doradców podatkowych lub w spółkach doradztwa podatkowego.**
 - 4a. Krajowa Rada Doradców Podatkowych może zwolnić obywatela polskiego albo obywatela innego państwa z wymogu określonego w art. 6 ust. 1 pkt 6, jeżeli wykonywał on czynności doradztwa podatkowego co najmniej przez 6 miesięcy w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej

lub w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.>

5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Doradców Podatkowych, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki odbywania praktyki, o której mowa w ust. 4, oraz rodzaje zatrudnienia traktowane na równi z praktyką, mając na uwadze zapewnienie odpowiednich warunków w celu przygotowania kandydatów na doradców podatkowych do wykonywania zawodu.

Art. 22.

1. Egzamin na doradcę podatkowego przeprowadza Komisja Egzaminacyjna.
2. Komisja Egzaminacyjna składa się, z zastrzeżeniem ust. 5, z sześćdziesięciu członków powoływanych i odwoływanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Członkowie Komisji Egzaminacyjnej są powoływani spośród osób, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.
3. Komisja Egzaminacyjna składa się z:
 - 1) dwudziestu przedstawicieli ministra właściwego do spraw finansów publicznych będących pracownikami Ministerstwa Finansów, organów podatkowych lub organów kontroli skarbowej, mających co najmniej pięcioletnie doświadczenie w zakresie tworzenia lub stosowania przepisów prawa co najmniej w jednej z dziedzin objętych zakresem tematycznym egzaminu na doradcę podatkowego;
 - 2) dziesięciu sędziów delegowanych przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego spośród sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych;
 - 3) dziesięciu pracowników naukowych lub naukowo-dydaktycznych posiadających wiedzę i doświadczenie co najmniej w jednej z dziedzin objętych zakresem tematycznym egzaminu, powoływanych po zasięgnięciu opinii placówki naukowej lub wyższej uczelni;
 - 4) dwudziestu członków Krajowej Izby Doradców Podatkowych delegowanych przez Krajową Radę Doradców Podatkowych.
4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych powołuje przewodniczącego oraz sekretarza Komisji Egzaminacyjnej spośród jej członków. Sekretarz jest powoływany spośród członków Komisji Egzaminacyjnej będących pracownikami Ministerstwa Finansów.
5. Nie stanowi przeszkody do powołania Komisji Egzaminacyjnej:
 - 1) nieoddelegowanie sędziów i członków Krajowej Izby Doradców Podatkowych do pracy w Komisji Egzaminacyjnej przez organy, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 4,
 - 2) niewydanie opinii, o której mowa w ust. 3 pkt 3, przez placówki naukowe lub wyższe uczelnie- w terminie wyznaczonym przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Skład Komisji Egzaminacyjnej zostaje uzupełniony w możliwie najkrótszym terminie.
6. Kadencja Komisji Egzaminacyjnej trwa 4 lata. Komisja Egzaminacyjna może działać do czasu powołania Komisji Egzaminacyjnej kolejnej kadencji, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia zakończenia kadencji.

7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych odwołuje członka Komisji Egzaminacyjnej:
- 1) na jego wniosek;
 - 2) z urzędu - w przypadku:
 - a) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe,
 - b) choroby trwale uniemożliwiającej sprawowanie przez niego funkcji członka Komisji Egzaminacyjnej,
 - c) utraty warunków, o których mowa w ust. 3, będących podstawą powołania członka Komisji Egzaminacyjnej, przy czym w przypadku osób wymienionych w ust. 3 pkt 2 i 4 za utratę warunków nie uważa się cofnięcia delegacji,
 - d) niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązków członka Komisji Egzaminacyjnej, z tym że odwołanie członka Komisji Egzaminacyjnej, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, następuje za zgodą Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, a odwołanie członka Komisji Egzaminacyjnej, o którym mowa w ust. 3 pkt 4, następuje za zgodą Krajowej Rady Doradców Podatkowych.
8. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może odwołać członka Komisji Egzaminacyjnej, o którym mowa w ust. 3 pkt 4, na uzasadniony wniosek Krajowej Rady Doradców Podatkowych. Podstawę wniosku może stanowić w szczególności orzeczenie kary dyscyplinarnej wobec osoby będącej członkiem Komisji Egzaminacyjnej.
9. Członkostwo w Komisji Egzaminacyjnej wygasa w przypadku śmierci członka Komisji Egzaminacyjnej.
10. Kadencja osoby powołanej w miejsce członka Komisji Egzaminacyjnej, którego członkostwo ustało wskutek odwołania lub wygaśnięcia, oraz kadencja osoby powołanej na członka Komisji Egzaminacyjnej w związku z uzupełnieniem składu Komisji Egzaminacyjnej powołanej na podstawie ust. 5, kończy się wraz z upływem kadencji Komisji Egzaminacyjnej.
11. Nie wstrzymuje prac Komisji Egzaminacyjnej:
- 1) niestawiennictwo członka Komisji Egzaminacyjnej na posiedzeniu Komisji Egzaminacyjnej;
 - 2) odwołanie członka Komisji Egzaminacyjnej lub wygaśnięcie członkostwa w Komisji Egzaminacyjnej.
12. Komisja Egzaminacyjna ustala wykaz pytań i zadań egzaminacyjnych oraz podaje go do publicznej wiadomości.
13. Komisja Egzaminacyjna przeprowadza egzaminy w sześcioosobowych składach egzaminacyjnych.
- <13a. Komisja Egzaminacyjna może zawierać z uczelniami, których jednostki organizacyjne są uprawnione do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk ekonomicznych lub nauk prawnych, umowy, o których mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), określające realizowany przez uczelnię program kształcenia obejmujący zakres wiedzy i umiejętności wymaganych w części**

pisemnej egzaminu na doradcę podatkowego. Do podpisania umowy w imieniu Komisji Egzaminacyjnej uprawniony jest jej Przewodniczący.>

14. Obsługę administracyjno-biurową Komisji Egzaminacyjnej zapewnia minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Art. 24.

1. Egzamin na doradcę podatkowego składa się z części pisemnej i ustnej.
2. Warunkiem dopuszczenia do części ustnej jest zdanie z wynikiem pozytywnym części pisemnej egzaminu.
- [3. W przypadku negatywnego wyniku części pisemnej egzaminu może on być powtarzany. Termin ponownego egzaminu może być wyznaczony nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy od dnia egzaminu, którego wynik był negatywny.*
- 4. W przypadku pozytywnego wyniku części pisemnej egzaminu, kandydat może w okresie roku przystępować do części ustnej egzaminu, nie częściej jednak niż co 3 miesiące.]*
- <3. W przypadku negatywnego wyniku części pisemnej lub ustnej egzaminu może on być powtarzany.**
- 4. Kandydat może przystępować do części ustnej egzaminu lub powtarzać tę część egzaminu w okresie roku od dnia przystąpienia do części pisemnej egzaminu.>**
- <5. Egzamin na doradcę podatkowego w stosunku do osób, które ukończyły studia wyższe, których program kształcenia zrealizowany został w ramach umowy, o której mowa w art. 22 ust. 13a, obejmuje tylko część ustną.**
- 6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, kandydat może przystępować do części ustnej egzaminu lub powtarzać tę część egzaminu w okresie roku od dnia złożenia wniosku o dopuszczenie do części ustnej egzaminu po raz pierwszy, nie później jednak niż w okresie 2 lat od ukończenia studiów.>**

Art. 27.

1. Doradca podatkowy wykonuje ten zawód jako:
 - 1) (utracił moc);
 - 1a) osoba fizyczna prowadząca działalność we własnym imieniu i na własny rachunek lub jako uczestnik spółki niemającej osobowości prawnej;
[2) osoba pozostająca w stosunku pracy z podmiotami, o których mowa w pkt 1a, oraz z podmiotami, o których mowa w art. 3 i art. 4 ust. 1.]
 - <2) osoba pozostająca w stosunku pracy z:**
 - a) podmiotami, o których mowa w pkt 1a, oraz z podmiotami, o których mowa w art. 3 i art. 4 ust. 1,**
 - b) pozostałymi przedsiębiorcami w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672, z późn. zm.).>**
 2. Doradcy podatkowi mogą wykonywać swój zawód, uczestnicząc w spółkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1a, pod warunkiem że komplementariuszami w spółce komandytowej i spółce komandytowo-akcyjnej oraz współnikami w pozostałych spółkach są wyłącznie doradcy podatkowi, adwokaci, radcowie prawni, biegli rewidentzi, rzecznicy patentowi
-

lub prawnicy zagraniczni wykonujący stałą praktykę na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 126, poz. 1069, z późn. zm.), z tym że większość komplementariuszy w spółce komandytowej i spółce komandytowo-akcyjnej oraz wspólników w pozostałych spółkach stanowią podmioty wymienione w art. 3. Jeżeli w spółce komandytowej i spółce komandytowo-akcyjnej jest nie więcej niż dwóch komplementariuszy lub pozostałe spółki składają się z dwóch wspólników, jeden z nich powinien być podmiotem wymienionym w art. 3.

<3. Doradca podatkowy wykonujący zawód w ramach stosunku pracy, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b, wykonuje czynności doradztwa podatkowego jedynie na rzecz podmiotu, w którym jest zatrudniony.>

Art. 31.

1. Doradca podatkowy wykonujący ten zawód może prowadzić działalność gospodarczą lub być zatrudniony, jeżeli jej wykonywanie lub to zatrudnienie:
 - 1) nie powoduje konfliktu interesów i niezgodności między poszczególnymi rodzajami działalności lub zatrudnienia;
 - 2) nie narusza niezależności i bezstronności doradcy podatkowego;
 - 3) nie pozostaje w sprzeczności z zasadami etyki zawodowej doradcy podatkowego.

<1a. Doradca podatkowy wykonujący zawód w ramach stosunku pracy, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2 lit. b, zajmuje samodzielne stanowisko podległe bezpośrednio kierownikowi podmiotu, w którym jest zatrudniony.

1b. Doradca podatkowy nie jest związany poleceniem co do treści udzielanych porad, opinii lub wyjaśnień.

1c. Do czasu pracy doradcy podatkowego zalicza się także czas niezbędny do załatwienia spraw poza podmiotem, w którym jest zatrudniony, w szczególności w sądach i w organach administracji publicznej, oraz czas przygotowania się do tych czynności.>

2. Doradca podatkowy jest obowiązany do pisemnego zawiadomienia Krajowej Rady Doradców Podatkowych o rozpoczęciu prowadzenia działalności gospodarczej lub zatrudnienia wykraczających poza zakres czynności określonych w art. 2, z podaniem rodzajów prowadzonej działalności lub rodzajów zatrudnienia, oraz o wszelkich zmianach dotyczących zakresu tej działalności lub tego zatrudnienia, w terminie 30 dni, odpowiednio od dnia rozpoczęcia jej prowadzenia, rozpoczęcia zatrudnienia lub zaistnienia zmian.

[Art. 42.

Doradca podatkowy jest uprawniony do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych.]

Art. 44.

1. Doradca podatkowy podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1.

2. Ubezpieczenie, o którym mowa w ust. 1, obejmuje także odpowiedzialność podmiotów wymienionych w art. 43.

[3. *Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, ciąży na doradcach podatkowych wykonujących zawód we własnym imieniu i na własny rachunek oraz w formie spółek niemających osobowości prawnej. W przypadkach określonych w art. 27 ust. 1 pkt 2 obowiązek ten ciąży na podmiotach zatrudniających doradców podatkowych.*]

<3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, ciąży na doradcach podatkowych wykonujących zawód we własnym imieniu i na własny rachunek oraz w formie spółek niemających osobowości prawnej. W przypadkach określonych w art. 27 ust. 1 pkt 2 lit. a obowiązek ten ciąży na podmiotach zatrudniających doradców podatkowych.>

[Art. 81.

1. *Kto, nie będąc uprawniony, wykonuje czynności doradztwa podatkowego, podlega grzywnie do 50.000 zł.*

2. *Tej samej karze podlega członek zarządu osoby prawnej, która wykonuje czynności doradztwa podatkowego nie będąc podmiotem uprawnionym.]*

<Art. 81.

1. **Kto, nie będąc uprawniony, posługuje się tytułem doradcy podatkowego lub zawodowo wykonuje czynności doradztwa podatkowego, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 4, zastrzeżone dla podmiotów uprawnionych w rozumieniu ustawy, podlega grzywnie do 50 000 zł.**

2. **Tej samej karze podlega członek zarządu osoby prawnej, która nie będąc uprawnioną, posługuje się oznaczeniem „spółka doradztwa podatkowego” lub zawodowo wykonuje czynności doradztwa podatkowego, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 4, nie będąc podmiotem uprawnionym.>**

USTAWA z dnia 20 czerwca 1997 r. – PRAWO O RUCHU DROGOWYM (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.)

Art. 79a.

1. Rzeczoznawcą samochodowym jest osoba, która:

1) (uchylony);

[2) *posiada wyższe wykształcenie;*

3) *posiada 5-letnią wymaganą praktykę zawodową w dziedzinie związanej z motoryzacją;]*

<2) posiada co najmniej średnie wykształcenie;

3) posiada 2-letnią praktykę zawodową w dziedzinie związanej z motoryzacją;>

4) posiada prawo jazdy kategorii A, B oraz C1 lub C;

5) nie była karana wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne;

- 6) posiada certyfikat w zakresie rzeczoznawstwa samochodowego wydany przez jednostkę akredytowaną w polskim systemie akredytacji;
- 7) została wpisana na listę rzeczoznawców samochodowych.

<1a. Wymogu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie stosuje się do osób, które posiadają dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku studiów w obszarze nauk technicznych o specjalności samochodowej.>

2. Minister właściwy do spraw transportu wpisuje na listę rzeczoznawców samochodowych osobę, która spełnia wymagania określone w ust. 1 pkt 2-6, i potwierdza wpis, wydając zaświadczenie.
3. Wpis dokonywany jest za opłatą, na okres wynikający z terminu ważności certyfikatu, o którym mowa w ust. 1 pkt 6.
4. Na liście rzeczoznawców samochodowych umieszcza się imię i nazwisko rzeczoznawcy oraz jego numer identyfikacyjny.
5. Lista rzeczoznawców jest ogólnie dostępna.
6. Minister właściwy do spraw transportu prowadzi ewidencję i listę rzeczoznawców samochodowych.
7. Minister właściwy do spraw transportu skreśla rzeczoznawcę z listy rzeczoznawców samochodowych:
 - 1) po upływie terminu, o którym mowa w ust. 3;
 - 2) niespełniającego wymagań, o których mowa w ust. 1 pkt 2-6;
 - 3) w razie śmierci rzeczoznawcy.
8. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty za wpis na listę rzeczoznawców samochodowych oraz wzory dokumentów z tym związanych, w szczególności zaświadczenia potwierdzającego wpis.

Art. 84.

1. Badanie techniczne pojazdów wykonuje zatrudniony w stacji kontroli pojazdów uprawniony diagnosta.
[2. Starosta wydaje uprawnienie do wykonywania badań technicznych, jeżeli osoba ubiegająca się o jego wydanie posiada wymagane wykształcenie techniczne i praktykę, odbyła wymagane szkolenie oraz zdała z wynikiem pozytywnym egzamin kwalifikacyjny.]
- <2. Starosta wydaje uprawnienie do wykonywania badań technicznych, jeżeli osoba ubiegająca się o jego wydanie posiada wymagane wykształcenie techniczne i praktykę, o których mowa w ust. 2b, odbyła wymagane szkolenie oraz zdała egzamin kwalifikacyjny.>**
- 2a. Egzamin, o którym mowa w ust. 2, przeprowadza za opłatą komisja powołana przez Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego.
- <2b. Przez wymagane wykształcenie techniczne i praktykę, o których mowa w ust. 2, rozumie się:**
 - 1) wyższe wykształcenie w obszarze nauk technicznych o specjalności samochodowej i udokumentowane 6 miesięcy praktyki w stacji obsługi pojazdów lub w zakładzie (warsztacie) naprawy pojazdów na stanowisku naprawy lub obsługi pojazdów albo**

- 2) średnie wykształcenie techniczne o specjalności samochodowej i udokumentowany rok praktyki w stacji obsługi pojazdów lub w zakładzie (warsztacie) naprawy pojazdów na stanowisku naprawy lub obsługi pojazdów, albo
 - 3) wyższe wykształcenie w obszarze nauk technicznych o specjalności innej niż samochodowa i udokumentowany rok praktyki w stacji obsługi pojazdów lub w zakładzie (warsztacie) naprawy pojazdów na stanowisku naprawy lub obsługi pojazdów, albo
 - 4) średnie wykształcenie techniczne o specjalności innej niż samochodowa i udokumentowane 2 lata praktyki w stacji obsługi pojazdów lub w zakładzie (warsztacie) naprawy pojazdów na stanowisku naprawy lub obsługi pojazdów.
- 2c. Z obowiązku odbycia szkolenia, o którym mowa w ust. 2, jest zwolniona osoba ubiegająca się o wydanie uprawnienia do wykonywania badań technicznych, która ukończyła studia wyższe na kierunku studiów w obszarze nauk technicznych obejmującym wiedzę i umiejętności w zakresie diagnostyki samochodowej.
- 2d. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 2c, następuje na podstawie dołączonych do wniosku dokumentów poświadczających ukończenie studiów wyższych.
- 2e. Do okresu praktyki, o którym mowa w ust. 2b pkt 1 i 3, wlicza się praktykę objętą programem kształcenia na studiach, pod warunkiem że praktyka jest odbywana na podstawie umowy zawartej między uczelnią a stacją kontroli pojazdów lub podmiotem, o którym mowa w art. 86 ust. 1, przeprowadzającym badania techniczne, o których mowa w art. 86 ust. 2 pkt 1.>
3. Starosta cofa diagnoście uprawnienie do wykonywania badań technicznych, jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli, o której mowa w art. 83 ust. 6, stwierdzono:
- 1) przeprowadzenie przez diagnostę badania technicznego niezgodnie z określonym zakresem i sposobem wykonania;
 - 2) wydanie przez diagnostę zaświadczenia albo dokonanie wpisu do dowodu rejestracyjnego pojazdu niezgodnie ze stanem faktycznym lub przepisami.
4. W przypadku cofnięcia diagnoście uprawnienia do wykonywania badań technicznych, ponowne uprawnienie nie może być wydane wcześniej niż po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja o cofnięciu stała się ostateczna.

Art. 84a.

1. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) szczegółowe wymagania w stosunku do stacji kontroli pojazdów przeprowadzających badania techniczne w określonym zakresie;
 - 1a) wzór wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących stację kontroli pojazdów oraz wzór zaświadczenia potwierdzającego wpis przedsiębiorcy do tego rejestru;
 - [2) szczegółowe wymagania w stosunku do diagnostów, program szkolenia diagnostów, zasady przeprowadzania egzaminu, o którym mowa w art. 84 ust. 2, i wysokość opłaty za egzamin oraz wzory dokumentów związanych z uzyskaniem uprawnień do wykonywania badań technicznych;]*

<2) program szkolenia diagnostów, sposób przeprowadzania egzaminu kwalifikacyjnego, o którym mowa w art. 84 ust. 2, i wysokość opłaty za egzamin oraz wzory dokumentów związanych z uzyskaniem uprawnień do wykonywania badań technicznych;>

3) wysokość opłat za:

- a) wydanie poświadczenia, o którym mowa w art. 83 ust. 3 pkt 5,
- b) przeprowadzenie badań technicznych.

2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw transportu uwzględni w szczególności warunki techniczne pojazdów podlegających badaniu, konieczność zapewnienia odpowiednich kwalifikacji diagnostów wykonujących badanie oraz koszty wykonywania badań.

USTAWA z dnia 15 grudnia 2000 r. O SAMORZĄDACH ZAWODOWYCH ARCHITEKTÓW, INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA ORAZ URBANISTÓW (Dz. U. z 2013 r. poz. 932 i 1650)

USTAWA

z dnia 15 grudnia 2000 r.

[o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów]

<o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa>

[Art. 1.

Ustawa określa organizację i zadania samorządów zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów, a także prawa i obowiązki członków tych samorządów.]

<Art. 1.

Ustawa określa organizację i zadania samorządów zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa, a także prawa i obowiązki członków tych samorządów.>

Art. 2.

1. Wykonywanie zawodu architekta polega na współtworzeniu kultury przez projektowanie architektoniczne obiektów budowlanych, ich przestrzennego otoczenia oraz ich realizację, nadzorze nad procesem ich powstawania oraz na edukacji architektonicznej.
2. Wykonywanie zawodu inżyniera budownictwa polega na projektowaniu obiektów budowlanych, ich realizacji, nadzorze nad procesem ich powstawania, utrzymaniu tych obiektów oraz na edukacji w tym zakresie.
- [3. Wykonywanie zawodu urbanisty polega na projektowaniu zagospodarowania przestrzeni w skali regionalnej i lokalnej, zgodnie z wymaganiami ładu przestrzennego, ochrony wartości architektonicznych i krajobrazowych, z wymaganiami ochrony środowiska,*

racjonalności struktur osadniczych i sieci infrastruktury oraz na edukacji w tym zakresie.]

[Art. 3.

Samorządy zawodowe architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów, zwane dalej "samorządami zawodowymi", tworzą członkowie zrzeszeni w izbach architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów.]

<Art. 3.

Samorządy zawodowe architektów oraz inżynierów budownictwa, zwane dalej „samorządami zawodowymi”, tworzą członkowie zrzeszeni w izbach architektów oraz inżynierów budownictwa.>

Art. 5.

1. Izby architektów zrzeszają osoby, które:

[1) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej, o której mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1, w zakresie określonym w art. 14 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą - Prawo budowlane";

2) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej do projektowania bez ograniczeń uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy - Prawo budowlane;]

<1) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej, o której mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 w zakresie określonym w art. 14 ust. 3 uzyskane na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 oraz z 2014 r. poz. 40 i ...), zwanej dalej „ustawą – Prawo budowlane”;

2) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej do projektowania bez ograniczeń lub uprawnienia w zakresie odpowiadającym zakresowej tej specjalności uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy – Prawo budowlane;>

3) są obywatelami państw członkowskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do wykonywania działalności w budownictwie, równoznacznej wykonywaniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w dziedzinie architektury, odpowiadające wymaganiom określonym w pkt 1 i 2 oraz posiadają odpowiednią decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych.

2. Izby inżynierów budownictwa zrzeszają osoby, które:

[1) posiadają uprawnienia budowlane w specjalnościach, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2-5 ustawy - Prawo budowlane;]

<1) posiadają uprawnienia budowlane w specjalnościach, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2–4 w zakresie określonym w art. 14 ust. 3 uzyskane na podstawie przepisów ustawy – Prawo budowlane;>

[2) posiadają uprawnienia budowlane w specjalności, o której mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy - Prawo budowlane, w zakresie określonym w art. 14 ust. 3 pkt 2-4 ustawy - Prawo budowlane;]

[3) posiadają uprawnienia budowlane w zakresie odpowiadającym zakresowi specjalności, o których mowa w pkt 1 i 2, uzyskane przed dniem wejścia w życie ustawy - Prawo budowlane;

4) są obywatelami państw członkowskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do wykonywania działalności w budownictwie, równoznacznej wykonywaniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, odpowiadające wymaganiom określonym w pkt 1-3 oraz posiadają odpowiednią decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych.]

<3) posiadają uprawnienia budowlane w zakresie odpowiadającym zakresowi specjalności, o których mowa w ust. 2 pkt 1 oraz art. 14 ust. 1 pkt 1 w zakresie określonym w art. 14 ust. 3 pkt 2–4 ustawy – Prawo budowlane, uzyskane przez dniem wejścia w życie ustawy – Prawo budowlane;

4) są obywatelami państw członkowskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do wykonywania działalności w budownictwie, równoznacznej wykonywaniu samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, odpowiadające wymaganiom określonym w pkt 1 i 3 oraz posiadają odpowiednią decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych.>

[3. Izby urbanistów zrzeszają osoby, które:

1) posiadają uprawnienia urbanistyczne uzyskane na podstawie art. 51 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym";

2) posiadają uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym uzyskane na podstawie ustawy z dnia 12 lipca 1984 r. o planowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1989 r. Nr 17, poz. 99, z późn. zm.);

3) posiadają dyplom ukończenia studiów wyższych o kierunkach architektura, urbanistyka lub gospodarka przestrzenna, a także doświadczenie zawodowe zdobyte w czasie dwuletniej pracy związanej z gospodarką przestrzenną;

4) posiadają dyplom ukończenia studiów wyższych innych niż określone w pkt 3, które w obowiązującym programie nauczania realizują zagadnienia związane z architekturą i urbanistyką lub gospodarką przestrzenną w wymiarze co najmniej 90 godzin, uzupełnionych studiami podyplomowymi w zakresie planowania przestrzennego, urbanistyki lub gospodarki przestrzennej, a także doświadczenie zawodowe zdobyte w czasie trzyletniej pracy związanej z gospodarką przestrzenną;

5) posiadają dyplom ukończenia studiów wyższych innych niż określone w pkt 3 i 4, uzupełnionych studiami podyplomowymi w zakresie planowania przestrzennego, urbanistyki lub gospodarki przestrzennej, mają doświadczenie zawodowe zdobyte w czasie trzyletniej pracy związanej z gospodarką przestrzenną, a także złożyły egzamin ze znajomości przepisów prawnych dotyczących gospodarki przestrzennej oraz praktycznego zastosowania wiedzy w zakresie urbanistyki;

6) są obywatelami państw członkowskich, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do projektowania zagospodarowania przestrzeni i zagospodarowania przestrzennego w skali lokalnej i regionalnej, odpowiadające wymaganiom określonym w pkt 1-5 oraz posiadają odpowiednią decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych.

4. *Umowa międzynarodowa, zawarta na zasadzie wzajemności, może określić inny tryb zrzeszania osób w izbie urbanistów.]*
5. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", wykaz dyplomów i innych dokumentów, wydawanych przez inne niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskie i potwierdzających posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu architekta, o których mowa w ust. 1 pkt 3, oraz terminy, w których odbywało się kształcenie, uwzględniając obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące uznawania kwalifikacji zawodowych architektów.

Art. 6.

[1. Prawo wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie oraz samodzielnego projektowania przestrzeni w skali regionalnej i lokalnej lub kierowania zespołem prowadzącym takie projektowanie przysługuje wyłącznie osobom wpisanym na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego.]

<1. Prawo wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie przysługuje wyłącznie osobom wpisanym na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego.>

2. Członek izby samorządu zawodowego podlega obowiązkowi ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą wyniknąć w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.
3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 2, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań.

Art. 7.

[1. Izby architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów, zwane dalej "izbami", mają osobowość prawną.]

<1. Izby architektów oraz inżynierów budownictwa, zwane dalej „izbami”, mają osobowość prawną.>

2. Działalność izb określają ich statuty.

[3. Izby mogą prowadzić działalność gospodarczą, z wyłączeniem działalności polegającej na wykonywaniu usług w zakresie obsługi inwestycyjnej, projektowania architektonicznego, konstrukcyjno-budowlanego lub urbanistycznego, robót budowlanych oraz rzeczoznawstwa budowlanego.]

<3. Izby mogą prowadzić działalność gospodarczą, z wyłączeniem działalności polegającej na wykonywaniu usług w zakresie obsługi inwestycyjnej, projektowania architektonicznego lub konstrukcyjno-budowlanego, robót budowlanych oraz rzeczoznawstwa budowlanego.>

Art. 8.

Do zadań samorządów zawodowych należy w szczególności:

- 1) sprawowanie nadzoru nad należyty i sumienny wykonywaniem zawodu przez członków izb;
- 2) reprezentowanie i ochrona interesów zawodowych swoich członków;
- 3) ustalanie zasad etyki zawodowej i nadzór nad jej przestrzeganiem;
- 4) nadawanie i pozbawianie uprawnień budowlanych w specjalnościach, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1-5 ustawy - Prawo budowlane, zwanych dalej "uprawnieniami budowlanymi", uznawanie kwalifikacji zawodowych oraz nadawanie i pozbawianie tytułu rzeczoznawcy budowlanego;
- [5) przeprowadzanie egzaminów oraz potwierdzanie kwalifikacji osób, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 3-5;]*
- 6) współdziałanie z organami administracji rządowej i organami samorządu terytorialnego oraz z innymi samorządami zawodowymi i stowarzyszeniami zawodowymi;
- [7) opiniowanie minimalnych wymagań programowych w zakresie kształcenia zawodowego architektów, inżynierów budownictwa lub urbanistów oraz wnioskowanie w tych sprawach;]*
- [8) współdziałanie w doskonaleniu kwalifikacji zawodowych architektów, inżynierów budownictwa lub urbanistów;]*
- <8) współdziałanie w doskonaleniu kwalifikacji zawodowych architektów lub inżynierów budownictwa;>**
- 9) zarządzanie majątkiem i działalnością gospodarczą samorządu zawodowego;
- 10) prowadzenie postępowań w zakresie odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej członków samorządów zawodowych;
- [11) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących architektury, budownictwa lub zagospodarowania przestrzennego;]*
- <11) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących architektury lub budownictwa,>**
- 12) organizowanie i prowadzenie instytucji samopomocowych oraz innych form pomocy materialnej członkom samorządów zawodowych;
- 13) prowadzenie list członków samorządów zawodowych;
- 14) realizacja zadań statutowych.

Art. 8a.

(uchylony).

<Art. 8b.

1. Tytuł rzeczoznawcy budowlanego może być nadany osobie, która:

- 1) korzysta w pełni z praw publicznych;**

- 2) posiada:
 - a) tytuł zawodowy magistra inżyniera, magistra inżyniera architekta, inżyniera lub inżyniera architekta,
 - b) uprawnienia budowlane bez ograniczeń,
 - c) co najmniej 10 lat praktyki w zakresie objętym rzeczoznawstwem,
 - d) znaczący dorobek praktyczny w zakresie objętym rzeczoznawstwem.
2. Właściwy organ samorządu zawodowego, na wniosek zainteresowanego, orzeka, w drodze decyzji, o nadaniu tytułu rzeczoznawcy budowlanego, określając zakres rzeczoznawstwa oraz okres do kiedy tytuł zachowuje ważność.
3. Podstawę podjęcia czynności rzeczoznawcy budowlanego stanowi dokonanie wpisu na listę rzeczoznawców budowlanych na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 2.
4. Właściwy organ samorządu zawodowego orzeka, w drodze decyzji, o pozbawieniu tytułu rzeczoznawcy budowlanego na wniosek rzeczoznawcy lub w razie:
 - 1) pozbawienia praw publicznych;
 - 2) ukarania z tytułu odpowiedzialności zawodowej;
 - 3) nienależytego wykonywania czynności rzeczoznawcy budowlanego.
5. Skreślenie z listy rzeczoznawców budowlanych następuje:
 - 1) na podstawie ostatecznej decyzji o pozbawieniu tytułu rzeczoznawcy budowlanego;
 - 2) w razie śmierci rzeczoznawcy.

Art. 8c.

1. Krajowa Izba Architektów oraz Krajowa Izba Inżynierów Budownictwa prowadzą listy rzeczoznawców budowlanych, na których zamieszcza się następujące dane:
 - 1) imiona i nazwisko;
 - 2) adres zamieszkania;
 - 3) numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
 - 4) informację o wykształceniu i posiadanych stopniach naukowych lub tytule naukowym;
 - 5) numer, datę i miejsce wydania decyzji;
 - 6) podstawę prawną wydania decyzji;
 - 7) numer, specjalność i zakres uprawnień budowlanych;
 - 8) informację o przynależności do właściwej okręgowej izby samorządu zawodowego;
 - 9) określenie zakresu rzeczoznawstwa;
 - 10) numer kancelaryjny;
 - 11) pozycję na liście;
 - 12) datę wpisu na listę;
 - 13) datę wykreślenia z listy;
 - 14) przyczynę wykreślenia z listy.

2. Udostępnieniu podlegają dane wymienione w ust. 1 pkt 1 i 5–13.>

Art. 9.

1. Jednostkami organizacyjnymi samorządów zawodowych są:

[1) Krajowa Izba Architektów, Krajowa Izba Inżynierów Budownictwa oraz Krajowa Izba Urbanistów, zwane dalej "Krajowymi Izbami";

2) okręgowe izby architektów, okręgowe izby inżynierów budownictwa oraz okręgowe izby urbanistów, zwane dalej "okręgowymi izbami".]

<1) Krajowa Izba Architektów oraz Krajowa Izba Inżynierów Budownictwa, zwane dalej „Krajowymi Izbami”;

2) okręgowe izby architektów oraz okręgowe izby inżynierów budownictwa, zwane dalej „okręgowymi izbami”.>

2. Okręgowe izby tworzą ich członkowie, których przynależność powstaje z chwilą uzyskania wpisu na listę członków okręgowej izby właściwej według miejsca zamieszkania.

Art. 19a.

[Właściwa okręgowa rada izby architektów, inżynierów budownictwa lub urbanistów wydaje członkom izby:]

<Właściwa okręgowa rada izby architektów lub inżynierów budownictwa wydaje członkom izby:>

1) zaświadczenie o członkostwie w izbie;

2) zaświadczenie potwierdzające posiadanie kwalifikacji zgodnych z wymaganiami wynikającymi z przepisów prawa Unii Europejskiej oraz że posiadany dyplom ukończenia studiów wyższych odpowiada dokumentom poświadczającym posiadanie kwalifikacji zawodowych architekta, wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej;

[3) zaświadczenie potwierdzające posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu inżyniera budownictwa lub urbanisty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;]

<3) zaświadczenie potwierdzające posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu inżyniera budownictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;>

4) inne zaświadczenia wymagane przez właściwe organy państw członkowskich, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej.

[Art. 20.

1. Okręgowa rada izby urbanistów zawiadamia w terminie 30 dni ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa o każdej uchwale o wpisie na listę członków izby albo o odmowie wpisu.

2. Wpis na listę członków izby uważa się za dokonany, jeżeli minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa nie sprzeciwi się wpisowi w terminie 30 dni od otrzymania uchwały wraz z aktami osobowymi wpisanego. Sprzeciw wymaga uzasadnienia.

3. *Sprzeciw, o którym mowa w ust. 2, może być zaskarżony przez zainteresowanego lub okręgową radę izby do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od daty doręczenia sprzeciwu.]*

[Art. 20a.

1. *Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta, inżyniera budownictwa lub urbanisty, który prowadzi zgodnie z prawem działalność w zakresie tego zawodu w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim ma prawo do tymczasowego i okazjonalnego wykonywania zawodu odpowiednio architekta, inżyniera budownictwa lub urbanisty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanego dalej "świadczeniem usług transgranicznych", bez konieczności uznawania kwalifikacji zawodowych, z zastrzeżeniem wymogów określonych w ust. 2-11.*
 2. *Przed rozpoczęciem świadczenia usług transgranicznych po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej architekt, inżynier budownictwa lub urbanista przedkłada właściwej okręgowej radzie izby, właściwej ze względu na miejsce zamierzonego wykonywania czynności, pisemne oświadczenie o zamiarze świadczenia danej usługi, zawierające następujące informacje:*
 - 1) *o rodzaju czynności zawodowych, jakie zamierza wykonywać, oraz o miejscu i przybliżonym terminie ich rozpoczęcia, jeżeli ich określenie jest możliwe;*
 - 2) *o posiadanym ubezpieczeniu lub innych środkach indywidualnego lub zbiorowego ubezpieczenia w odniesieniu do odpowiedzialności zawodowej.*
 3. *Architekt, inżynier budownictwa lub urbanista jest obowiązany dołączyć do oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, następujące dokumenty, w przypadku świadczenia usług transgranicznych po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w przypadku istotnej zmiany sytuacji potwierdzonej tymi dokumentami:*
 - 1) *dokument potwierdzający obywatelstwo;*
 - 2) *zaświadczenie wydane przez właściwy organ państwa członkowskiego, że architekt, inżynier budownictwa lub urbanista wykonuje faktycznie i zgodnie z prawem zawód lub działalność w tym państwie członkowskim oraz że w momencie składania zaświadczenia nie obowiązuje go zakaz, nawet tymczasowy, wykonywania zawodu lub działalności;*
 - 3) *dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe.*
 4. *Architekt, inżynier budownictwa lub urbanista, o którym mowa w ust. 1, zamierzający świadczyć usługi transgraniczne w kolejnych latach, przedkłada oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, ponownie raz w roku.*
 5. *Świadczenie usług transgranicznych podlega każdorazowo indywidualnej ocenie dokonywanej przez właściwą okręgową radę izby, przy uwzględnieniu w szczególności długości, częstotliwości, regularności oraz ciągłości usługi.*
 6. *Właściwa okręgowa rada izby dokonuje tymczasowego wpisu na listę członków izby osób, o których mowa w ust. 1. Wpis ten jest dokonywany nieodpłatnie po złożeniu oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, i nie może powodować utrudnień lub opóźnień w świadczeniu usług transgranicznych.*
 7. *Architekt, inżynier budownictwa lub urbanista, o którym mowa w ust. 1, nie ma obowiązku rejestracji swojej działalności w systemie ubezpieczeń społecznych w celu dokonywania rozliczeń związanych z transgranicznym świadczeniem usług na rzecz osób*
-

ubezpieczonych. Architekt, inżynier budownictwa lub urbanista jest obowiązany poinformować właściwy ze względu na miejsce ich wykonywania oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o świadczeniu usługi transgranicznej przed jej rozpoczęciem, a w nagłych wypadkach - po zakończeniu jej świadczenia.

8. *Architekt, inżynier budownictwa lub urbanista świadczący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi transgraniczne podlega przepisom regulującym wykonywanie zawodu odpowiednio architekta, inżyniera budownictwa lub urbanisty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które są bezpośrednio związane z ochroną i bezpieczeństwem konsumentów, w tym przepisom odnoszącym się do definicji zawodu, używania tytułów zawodowych i poważnych uchybień zawodowych, z zastrzeżeniem ust. 9.*
9. *Inżynier budownictwa lub urbanista świadczący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi transgraniczne posługuje się tytułem zawodowym nadanym w państwie członkowskim, w którym uzyskał kwalifikacje do wykonywania tego zawodu.*
10. *Właściwa okręgowa rada izby może zwracać się do właściwych organów państwa członkowskiego o przedstawienie informacji potwierdzających, że architekt, inżynier budownictwa lub urbanista wykonuje działalność zgodnie z prawem, w sposób należyty oraz że nie zostały na niego nałożone kary dyscyplinarne lub sankcje karne związane z wykonywaniem zawodu lub prowadzeniem działalności.*
11. *Właściwa okręgowa rada izby na wniosek właściwego organu państwa członkowskiego innego niż Rzeczpospolita Polska, udostępnia informacje, o których mowa w ust. 10, oraz informacje niezbędne przy rozpatrywaniu skargi złożonej na architekta, inżyniera budownictwa lub urbanistę przez usługobiorcę.]*

<Art. 20a.

1. **Obywatel państwa członkowskiego posiadający kwalifikacje zawodowe architekta lub inżyniera budownictwa, który prowadzi zgodnie z prawem działalność w zakresie tego zawodu w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim, ma prawo do tymczasowego i okazjonalnego wykonywania zawodu odpowiednio architekta lub inżyniera budownictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanego dalej „świadczeniem usług transgranicznych”, bez konieczności uznawania kwalifikacji zawodowych.**
2. **Przed rozpoczęciem świadczenia usług transgranicznych po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej architekt lub inżynier budownictwa przedkłada okręgowej radzie izby właściwej ze względu na miejsce zamierzonego wykonywania czynności, pisemne oświadczenie o zamiarze świadczenia danej usługi, zawierające informacje o:**
 - 1) rodzaju czynności zawodowych, jakie zamierza wykonywać, miejscu i przybliżonym terminie ich rozpoczęcia, jeżeli ich określenie jest możliwe;
 - 2) posiadanym ubezpieczeniu lub innych środkach indywidualnego lub zbiorowego ubezpieczenia w odniesieniu do odpowiedzialności zawodowej.
3. **Architekt lub inżynier budownictwa jest obowiązany dołączyć do oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, następujące dokumenty, w przypadku świadczenia usług transgranicznych po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w przypadku istotnej zmiany sytuacji potwierdzonej tymi dokumentami:**
 - 1) dokument potwierdzający obywatelstwo;

- 2) zaświadczenie wydane przez właściwy organ państwa członkowskiego, że architekt lub inżynier budownictwa wykonuje faktycznie i zgodnie z prawem zawód lub działalność w tym państwie członkowskim oraz że w momencie składania zaświadczenia nie obowiązuje go zakaz, nawet tymczasowy, wykonywania zawodu lub działalności;
- 3) dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe.
4. Architekt lub inżynier budownictwa zamierzający świadczyć usługi transgraniczne w kolejnych latach przedkłada oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, w każdym kolejnym roku.
5. Świadczenie usług transgranicznych podlega indywidualnej ocenie dokonywanej przez właściwą okręgową radę izby, przy uwzględnieniu w szczególności długości, częstotliwości, regularności oraz ciągłości usługi.
6. Właściwa okręgowa rada izby dokonuje tymczasowego wpisu na listę członków izby osób, o których mowa w ust. 1. Wpis ten jest dokonywany nieodpłatnie po złożeniu oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, i nie może powodować utrudnień lub opóźnień w świadczeniu usług transgranicznych.
7. Architekt lub inżynier budownictwa nie ma obowiązku rejestracji swojej działalności w systemie ubezpieczeń społecznych w celu dokonywania rozliczeń związanych z świadczeniem usług transgranicznych na rzecz osób ubezpieczonych. Architekt lub inżynier budownictwa jest obowiązany poinformować właściwy ze względu na miejsce ich wykonywania oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o świadczeniu usługi transgranicznej przed jej rozpoczęciem, a w nagłych wypadkach – po zakończeniu jej świadczenia.
8. Architekt lub inżynier budownictwa świadczący usługi transgraniczne podlega przepisom regulującym wykonywanie zawodu odpowiednio architekta lub inżyniera budownictwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które są bezpośrednio powiązane z kwalifikacjami zawodowymi, ochroną i bezpieczeństwem konsumentów, w tym przepisom odnoszącym się do definicji zawodu, używania tytułów zawodowych i poważnych uchybień zawodowych, a także przepisom dyscyplinarnym.
9. Inżynier budownictwa świadczący usługi transgraniczne posługuje się tytułem zawodowym nadanym w państwie członkowskim, w którym uzyskał kwalifikacje do wykonywania tego zawodu.
10. Właściwa okręgowa rada izby może zwracać się do właściwych organów państwa członkowskiego o przedstawienie informacji potwierdzających, że architekt lub inżynier budownictwa wykonuje działalność zgodnie z prawem, w sposób należyty oraz że nie zostały na niego nałożone kary dyscyplinarne lub sankcje karne związane z wykonywaniem zawodu lub prowadzeniem działalności.
11. Właściwa okręgowa rada izby na wniosek właściwego organu państwa członkowskiego innego niż Rzeczpospolita Polska udostępnia informacje, o których mowa w ust. 10, oraz informacje niezbędne przy rozpatrywaniu skargi złożonej na architekta lub inżyniera budownictwa przez usługobiorcę.>

Art. 24.

1. Okręgowa komisja kwalifikacyjna:
-

- 1) prowadzi postępowania kwalifikacyjne w sprawach nadawania uprawnień budowlanych, zwane dalej "postępowaniami kwalifikacyjnymi";
 - 2) przeprowadza egzaminy w sprawach nadawania uprawnień budowlanych i wydaje decyzje o nadaniu tych uprawnień, z zastrzeżeniem art. 33 pkt 9;
 - [3) przeprowadza egzamin oraz potwierdza kwalifikacje osób, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 3-5, z zastrzeżeniem art. 33 pkt 8;]*
 - [4) przesyła decyzje o nadaniu uprawnień budowlanych do okręgowej rady izby oraz do centralnego rejestru, o którym mowa w art. 88a pkt 3 lit. a ustawy - Prawo budowlane;]*
 - <4) przesyła decyzję o nadaniu uprawnień budowlanych do okręgowej rady izby oraz do centralnego rejestru, o którym mowa w art. 88a ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;>**
 - 5) prowadzi rejestr osób, którym nadała uprawnienia budowlane;
 - 6) dokonuje, co najmniej raz w roku, analizy przeprowadzonych postępowań kwalifikacyjnych;
 - 7) sporządza opinie dla okręgowego sądu dyscyplinarnego w sprawach z zakresu odpowiedzialności zawodowej członków okręgowej izby architektów oraz inżynierów budownictwa;
 - 8) składa sprawozdania ze swojej działalności okręgowemu zjazdowi izby i Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej.
2. Od decyzji, o których mowa w ust. 1 pkt 2, przysługuje odwołanie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania.
- [3. Zainteresowany może zaskarżyć uchwałę, o której mowa w ust. 1 pkt 3, do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania.]*

Art. 33.

Krajowa Rada Izby kieruje działalnością samorządu zawodowego między Krajowymi Zjazdami, a w szczególności:

- 1) wykonuje uchwały Krajowego Zjazdu Izby;
- 2) koordynuje i nadzoruje działalność okręgowych rad izb;
- 3) reprezentuje członków izby;
- 4) wspiera podnoszenie kwalifikacji zawodowych członków izb;
- <4a) zawiera z uczelniami umowy, o których mowa w art. 168b ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.).>**
- 5) opracowuje projekt regulaminu wyborów do organów izby;
- 6) uchwała regulamin postępowania kwalifikacyjnego w sprawach nadawania uprawnień budowlanych i tytułu rzeczoznawcy budowlanego;
- [7) uchwała regulamin określający sposób i tryb przeprowadzania egzaminu, o którym mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5, rodzaje prac związanych z gospodarką przestrzenną i sposób dokumentowania przygotowania zawodowego osób ubiegających się o przynależność do izby urbanistów;*

- 8) *podejmuje uchwały potwierdzające kwalifikacje osób, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 6 i ust. 4, i zobowiązuje okręgową izbę urbanistów, wskazaną przez zainteresowanego, do dokonania wpisu na listę członków;*
- 9) wydaje, po przeprowadzeniu postępowania weryfikacyjnego, decyzję w sprawie uprawnień budowlanych, w stosunku do osób, o których mowa w art. 12a ustawy - Prawo budowlane, a w wypadku nadania uprawnień budowlanych zobowiązuje okręgową izbę, wskazaną przez zainteresowanego, do dokonania wpisu na listę członków;
- 10) dokonuje kontroli uchwał okręgowych rad izb w zakresie zgodności z prawem, uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy;
- [11) opiniuje projekty aktów normatywnych dotyczących architektury, budownictwa lub zagospodarowania przestrzennego;]*
- <11) opiniuje projekty aktów normatywnych dotyczących architektury lub budownictwa;>**
- 12) składa sprawozdanie ze swojej działalności Krajowemu Zjazdowi Izby;
- 13) reprezentuje samorząd wobec organów władzy publicznej oraz organizacji społecznych, zawodowych, samorządowych i innych;
- 14) prowadzi bieżące sprawy Krajowej Izby;
- 15) uchyla uchwały okręgowych rad izb sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy;
- 16) zobowiązuje okręgową radę izby do podjęcia uchwały w określonej sprawie należącej do zakresu działania tej rady, w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały Krajowej Rady Izby; niepodjęcie przez okręgową radę izby w powyższym terminie stosownej uchwały upoważnia do jej podjęcia Krajową Radę Izby;
- 17) przedstawia odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa coroczne informacje o działalności Krajowej Izby;
- 18) ustala wzory pieczęci organów samorządu zawodowego.

Art. 33a.

[1. Właściwa Krajowa Rada Izby wszczyna postępowanie w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych architekta, inżyniera budownictwa lub urbanisty na wniosek obywatela państwa członkowskiego.]

<1. Właściwa Krajowa Rada Izby wszczyna postępowanie w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa na wniosek obywatela państwa członkowskiego.>

2. Właściwa Krajowa Rada Izby zawiadamia wnioskodawcę o otrzymaniu wniosku w terminie miesiąca od dnia jego otrzymania. W przypadku stwierdzenia braków formalnych wzywa do jego uzupełnienia.

[3. Postępowanie w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych architekta, inżyniera budownictwa lub urbanisty kończy się wydaniem decyzji, nie później niż w terminie trzech miesięcy od dnia złożenia przez wnioskodawcę wszystkich niezbędnych dokumentów, z zastrzeżeniem art. 33d.]

<3. Postępowanie w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa kończy się wydaniem decyzji, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia przez wnioskodawcę wszystkich niezbędnych dokumentów, z zastrzeżeniem art. 33d.>

4. Wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie uznania kwalifikacji zawiera:

1) imię, nazwisko, datę i miejsce urodzenia oraz obywatelstwo wnioskodawcy;

[2) nazwę państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca uzyskał kwalifikacje zawodowe architekta, inżyniera budownictwa albo urbanisty;]

<2) nazwę państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca uzyskał kwalifikacje zawodowe architekta albo inżyniera budownictwa;>

3) określenie zawodu albo działalności wraz z określeniem formy, w jakiej działalność ma być wykonywana;

4) wskazanie dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadane kwalifikacje i uprawnienia.

5. Do wniosku dołącza się następujące dokumenty:

1) dokument potwierdzający obywatelstwo danej osoby;

[2) dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe architekta, inżyniera budownictwa albo urbanisty oraz - w przypadku, gdy jest to wymagane - zaświadczenie o doświadczeniu zawodowym danej osoby;

3) zaświadczenie wydane przez właściwy organ państwa członkowskiego, że architektowi, inżynierowi budownictwa albo urbaniście nie zawieszono prawa do wykonywania działalności bądź nie zakazano mu wykonywania zawodu, złożone nie później niż 3 miesiące od daty jego wydania.]

<2) dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe architekta albo inżyniera budownictwa oraz – w przypadku gdy jest to wymagane – zaświadczenie o doświadczeniu zawodowym danej osoby;

3) zaświadczenie wydane przez właściwy organ państwa członkowskiego, że architektowi albo inżynierowi budownictwa nie zawieszono prawa do wykonywania działalności lub nie zakazano mu wykonywania zawodu, złożone nie później niż 3 miesiące od daty jego wydania.>

6. W przypadku, gdy właściwy organ państwa członkowskiego nie wydaje dokumentów, o których mowa w ust. 5 pkt 3, dopuszcza się zastąpienie ich pisemnym oświadczeniem złożonym przez wnioskodawcę do właściwej Krajowej Rady Izby.

[7. Wniosek w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta, inżyniera budownictwa lub urbanisty składa się w języku polskim. W toku tego postępowania pisma i dokumenty składa się w języku polskim albo wraz z tłumaczeniem na język polski.]

<7. Wniosek w sprawie uznania kwalifikacji zawodowych architekta lub inżyniera budownictwa składa się w języku polskim. W toku tego postępowania pisma i dokumenty składa się w języku polskim albo wraz z tłumaczeniem na język polski.>

8. Tłumaczenie na język polski nie jest wymagane w przypadku dokumentów potwierdzających dane, o których mowa w ust. 5 pkt 1.

[9. W przypadku uzasadnionej wątpliwości dotyczących autentyczności dyplomów, świadectw lub innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu architekta, inżyniera budownictwa lub urbanisty wydawanych

przez właściwe organy państwa członkowskiego innego niż Rzeczpospolita Polska, lub w przypadku uzasadnionych wątpliwości dotyczących spełnienia wymogów w zakresie kształcenia, określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej, właściwa Krajowa Rada Izby zwraca się do tych organów o potwierdzenie autentyczności dokumentów lub potwierdzenie spełnienia wymogów w zakresie kształcenia.]

<9. W przypadku uzasadnionych wątpliwości dotyczących autentyczności dyplomów, świadectw lub innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu architekta lub inżyniera budownictwa wydawanych przez właściwe organy państwa członkowskiego innego niż Rzeczpospolita Polska, lub w przypadku uzasadnionych wątpliwości dotyczących spełnienia wymogów w zakresie kształcenia, określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej, właściwa Krajowa Rada Izby zwraca się do tych organów o potwierdzenie autentyczności dokumentów lub potwierdzenie spełnienia wymogów w zakresie kształcenia.>

10. Właściwa Krajowa Rada Izby wydaje decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych po spełnieniu warunków określonych w ustawie oraz zobowiązuje okręgową izbę wskazaną przez zainteresowanego do dokonania wpisu na listę członków w przypadku, gdy osoba ta posiada znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w zakresie niezbędnym do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.

Art. 33b.

[1. Jeżeli właściwa Krajowa Rada Izby albo właściwa okręgowa rada izby posiadają informacje dotyczące postępowań dyscyplinarnych lub nałożonych sankcji karnych lub innych ważnych okoliczności, które mogą wywierać wpływ na wykonywanie zawodu architekta, inżyniera budownictwa lub urbanisty informują o tym zdarzeniu właściwe organy państwa członkowskiego, innego niż Rzeczpospolita Polska.]

<1. Jeżeli właściwa Krajowa Rada Izby albo właściwa okręgowa rada izby posiadają informacje dotyczące postępowań dyscyplinarnych lub nałożonych sankcji karnych, lub innych ważnych okoliczności, które mogą wywierać wpływ na wykonywanie zawodu architekta lub inżyniera budownictwa, informują o tym zdarzeniu właściwe organy państwa członkowskiego innego niż Rzeczpospolita Polska.>

2. Właściwa Krajowa Rada Izby oraz właściwa okręgowa rada izby mają obowiązek:

- 1) dokonania weryfikacji informacji, o których mowa w ust. 1, o które występują właściwe organy państwa członkowskiego;
- 2) informowania o wynikach weryfikacji, o której mowa w pkt 1, właściwe organy państwa członkowskiego.

[3. Właściwa Krajowa Rada Izby albo właściwa okręgowa rada izby, na wniosek właściwych organów państwa członkowskiego innego niż Rzeczpospolita Polska, w odniesieniu do osób będących członkami izby, potwierdza autentyczność dyplomów, świadectw lub innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu architekta, inżyniera budownictwa lub urbanisty albo spełnienie wymagań w zakresie kształcenia, określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej.]

<3. Właściwa Krajowa Rada Izby albo właściwa okręgowa rada izby, na wniosek właściwych organów państwa członkowskiego innego niż Rzeczpospolita Polska, w odniesieniu do osób będących członkami izby, potwierdza autentyczność dyplomów, świadectw lub innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji do wykonywania zawodu architekta lub inżyniera budownictwa albo spełnienie

wymagań w zakresie kształcenia, określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej.>

- <3a. Właściwa okręgowa rada izby, na wniosek właściwego organu państwa członkowskiego innego niż Rzeczpospolita Polska, udostępnia informacje potwierdzające, że architekt lub inżynier budownictwa wykonuje działalność zgodnie z prawem, w sposób należyty, oraz że nie zostały na niego nałożone kary dyscyplinarne lub sankcje karne związane z wykonywaniem zawodu lub prowadzeniem działalności, a także informacje niezbędne przy rozpatrywaniu skargi złożonej na architekta lub inżyniera budownictwa przez usługobiorcę.>
4. Właściwa Krajowa Rada Izby oraz właściwa okręgowa rada izby zapewniają poufność wymienianych informacji.

Art. 33c.

[1. Architekt, inżynier budownictwa lub urbanista będący obywatelem państwa członkowskiego ma prawo posługiwania się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oryginalnym tytułem określającym wykształcenie, uzyskanym w państwie członkowskim, lub jego skrótem w języku tego państwa.]

<1. Architekt lub inżynier budownictwa będący obywatelem państwa członkowskiego ma prawo posługiwania się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oryginalnym tytułem określającym wykształcenie, uzyskanym w państwie członkowskim, lub jego skrótem w języku tego państwa.>

2. Właściwa Krajowa Rada Izby może wymagać, aby tytuł określający wykształcenie był opatrzony informacją dotyczącą nazwy i siedziby instytucji albo komisji egzaminacyjnej, która ten tytuł nadała.

[3. Jeżeli tytuł, o którym mowa w ust. 1, określający wykształcenie lub jego skrót może być mylony z tytułem używanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla którego uzyskania wymagane jest dodatkowe szkolenie lub kształcenie, którego architekt, inżynier budownictwa lub urbanista nie posiada, właściwa Krajowa Rada Izby może wymagać, aby osoba taka posługiwała się posiadanym tytułem w formie określonej przez właściwą Krajową Radę Izby.]

<3. Jeżeli tytuł, o którym mowa w ust. 1, określający wykształcenie lub jego skrót może być mylony z tytułem używanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla którego uzyskania wymagane jest dodatkowe szkolenie lub kształcenie, którego architekt lub inżynier budownictwa nie posiada, właściwa Krajowa Rada Izby może wymagać, aby osoba taka posługiwała się posiadanym tytułem w formie określonej przez właściwą Krajową Radę Izby.>

Art. 36.

1. Krajowa Komisja Kwalifikacyjna w szczególności:

[1) prowadzi postępowanie odwoławcze i wydaje decyzje w drugiej instancji w sprawach, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 2 i 3;]

<1) prowadzi postępowanie odwoławcze i wydaje decyzje w drugiej instancji w sprawach, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 2;>

2) opracowuje zestawy pytań egzaminacyjnych;

[3) wydaje decyzje w sprawie nadania tytułu rzeczoznawcy budowlanego, o których mowa w art. 15 ust. 2 ustawy - Prawo budowlane;]

<3) wydaje decyzje w sprawie nadania tytułu rzeczoznawcy budowlanego;>

- 4) dokonuje, co najmniej raz do roku, analizy przeprowadzonych postępowań kwalifikacyjnych w sprawach nadawania uprawnień budowlanych i rzeczoznawstwa budowlanego;
 - 5) sporządza opinie dla Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w sprawach z zakresu odpowiedzialności zawodowej członków izb architektów oraz inżynierów budownictwa;
 - 6) składa Krajowemu Zjazdowi Izby sprawozdanie ze swojej działalności;
 - 7) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych komisji kwalifikacyjnych.
2. Krajowa Komisja Kwalifikacyjna uchyla uchwały okręgowych komisji kwalifikacyjnych sprzeczne z prawem lub uchwałami i regulaminami wydanymi na podstawie ustawy.
 3. Decyzje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, są decyzjami ostatecznymi, od których przysługuje skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od daty ich otrzymania.

[Art. 39.

Osoby, o których mowa w art. 12a ustawy - Prawo budowlane oraz w art. 5 ust. 3 pkt 6 i ust. 4 ustawy, podlegają na ich wniosek wpisowi na listę członków wskazanej przez nich okręgowej izby i podlegają przepisom ustawy, z zastrzeżeniem art. 33 pkt 8 i 9.]

<Art. 39.

Osoby, o których mowa w art. 12a ustawy – Prawo budowlane, podlegają na ich wniosek wpisowi na listę członków wskazanej przez nich okręgowej izby i podlegają przepisom ustawy, z zastrzeżeniem art. 33 pkt 9.>

Art. 40.

1. Członek izby ma prawo:

[1) korzystać z pomocy w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz zapewnienia właściwych warunków wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie lub czynności urbanisty;]

<1) korzystać z pomocy w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz zapewnienia właściwych warunków wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie;>

- 2) korzystać z ochrony i pomocy prawnej izby;
 - 3) korzystać z działalności samopomocowej.
2. Członek samorządu zawodowego może zaskarżyć uchwałę okręgowej izby do właściwych organów Krajowej Izby, a uchwałę Krajowej Izby do sądu administracyjnego.

Art. 41.

Członek izby jest obowiązany:

[1) przestrzegać przy wykonywaniu czynności zawodowych obowiązujących przepisów oraz zasad wiedzy technicznej lub urbanistycznej;]

<1) przestrzegać przy wykonywaniu czynności zawodowych obowiązujących przepisów oraz zasad wiedzy technicznej;>

- 2) przestrzegać zasad etyki zawodowej;
- 3) stosować się do uchwał organów izby;
- 4) regularnie opłacać składki członkowskie.

Art. 42.

1. Skreślenie z listy członków okręgowej izby następuje w wypadku:
 - 1) wniosku członka;
 - 2) orzeczenia o stwierdzeniu utraty uprawnień budowlanych;
 - 3) orzeczenia kary, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 4;
 - 4) śmierci członka.
2. Skreślenie z listy członków okręgowych izb może nastąpić także w wypadku nieuiszczania składek członkowskich przez okres 1 roku.
3. Zawieszenie w prawach członka izby następuje w wypadku:
 - 1) orzeczenia kary, o której mowa w art. 96 ust. 1 pkt 3 ustawy - Prawo budowlane;
 - 2) orzeczenia kary dyscyplinarnej o zawieszeniu w prawach członka izby;
 - 3) nieuiszczania składek członkowskich przez okres dłuższy niż 6 miesięcy;
 - [4) wniosku członka izby, który czasowo zaprzestał wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie lub czynności urbanisty.]*

<4) wniosku członka izby, który czasowo zaprzestał wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie.>

Art. 57.

[1. Okręgowe sądy dyscyplinarne, na wniosek członka izby i za pisemną zgodą wszystkich stron, mogą rozpatrywać, jako sądy polubowne, spory między członkami izb oraz między członkami izb a innymi podmiotami, jeżeli spory te dotyczą wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie lub zawodu urbanisty.]

- <1. Okręgowe sądy dyscyplinarne, na wniosek członka izby i za pisemną zgodą wszystkich stron, mogą rozpatrywać, jako sądy polubowne, spory między członkami izb oraz między członkami izb a innymi podmiotami, jeżeli spory te dotyczą wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie.>**
2. W wypadku sporów, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o sądach polubownych.

USTAWA z dnia 11 sierpnia 2001 r. O SZCZEGÓLNYCH ZASADACH ODBUDOWY, REMONTÓW I ROZBIÓREK OBIEKTÓW BUDOWLANYCH ZNISZCZONYCH LUB USZKODZONYCH W WYNIKU DZIAŁANIA ŻYWIOŁU (Dz. U. Nr 84, poz. 906 oraz z 2010 r. Nr 149, poz. 996)

Art. 13d.

1. W celu umożliwienia odbudowy na obszarach innych niż objęte aktami prawa miejscowego, o których mowa w art. 13a i 13c, obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku osunięcia ziemi, rada gminy może uchwalić miejscowy plan odbudowy obiektów budowlanych, zwany dalej "miejscowym planem odbudowy". Miejscowy plan odbudowy jest aktem prawa miejscowego.
2. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza projekt miejscowego planu odbudowy, zawierający część tekstową i graficzną.
3. Miejscowy plan odbudowy określa granice zewnętrzne gruntów przeznaczonych do odbudowy obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku osunięcia ziemi oraz ustala:
 - 1) przeznaczenie terenu,
 - 2) zasady i warunki wydzielania nowych działek budowlanych,
 - 3) sposób zagospodarowania i warunki zabudowy terenu,
 - 4) linie zabudowy, gabaryty obiektów budowlanych i wskaźniki intensywności zabudowy,
 - 5) zasady przebudowy lub budowy obiektów liniowych, które należą do zadań własnych gminy,
 - 6) sposób zaopatrzenia w wodę i energię elektryczną oraz odprowadzania ścieków,
 - 7) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.
4. Część graficzną miejscowego planu odbudowy przedstawia się na kopii mapy zasadniczej lub, w przypadku jej braku, na kopii mapy ewidencyjnej, przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w skali odpowiedniej dla zobrazowania struktury własnościowej terenu.

[5. Sporządzenie projektu miejscowego planu odbudowy powierza się osobie wpisanej na listę izby samorządu zawodowego architektów lub izby samorządu zawodowego urbanistów.]
- <5. Sporządzenie projektu miejscowego planu odbudowy powierza się osobie, o której mowa w art. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. poz. 647, z późn. zm.).>**
6. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta występuje o opinię w sprawie projektu miejscowego planu odbudowy do:
 - 1) właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków - w zakresie zasad zagospodarowania obszarów i obiektów objętych ochroną konserwatorską, a także ujętych w gminnej ewidencji zabytków,
 - 2) dyrektora właściwego urzędu morskiego - w zakresie zagospodarowania pasa technicznego, pasa ochronnego oraz morskich portów i przystani,

- 3) starosty w zakresie:
 - a) zagospodarowania terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy,
 - b) ochrony gruntów rolnych,
 - c) zgodności projektu z ostatecznymi decyzjami o lokalizacji drogi powiatowej i decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowych dotyczących dróg powiatowych,
 - 4) dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej - w zakresie dostosowania ustaleń projektu miejscowego planu odbudowy do wymagań wynikających z warunków korzystania z wód regionu wodnego oraz, o ile zostały sporządzone, warunków korzystania z wód zlewni, a także w zakresie zagospodarowania obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, stref ochronnych ujęć wody oraz obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych,
 - 5) właściwego organu do spraw ochrony przyrody - w zakresie zagospodarowania obszarów, w przypadku występujących na terenie gminy: parku narodowego, parku krajobrazowego, rezerwatu przyrody, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, wraz z ich otulinami i korytarzami ekologicznymi,
 - 6) właściwego organu nadzoru górniczego - w zakresie zagospodarowania terenów górniczych,
 - 7) właściwego organu administracji geologicznej - w zakresie obszarów występowania udokumentowanych bądź potwierdzonych wstępными badaniami i informacjami zamieszczonymi na mapach geologicznych złóż kopalin oraz wód podziemnych,
 - 8) ministra właściwego do spraw zdrowia - w zakresie zagospodarowania stref ochronnych uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej,
 - 9) właściwego zarządcy drogi, jeżeli sposób zagospodarowania gruntów przyległych do pasa drogowego lub zmiana tego sposobu mogą mieć wpływ na ruch drogowy lub samą drogę,
 - 10) państwowego powiatowego inspektora sanitarnego - w zakresie uwzględnienia w projekcie miejscowego planu odbudowy wymagań higienicznych i zdrowotnych, wynikających z ustaleń prognozy oddziaływania na środowisko, jeżeli sporządzenie prognozy było wymagane przepisami odrębnymi,
 - 11) wojewody, marszałka województwa oraz starosty - w zakresie odpowiednich zadań rządowych i samorządowych, wynikających w szczególności z planu zagospodarowania przestrzennego województwa,
 - 12) właściwych organów wojskowych, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa - w zakresie dostosowania ustaleń projektu do wymagań wynikających z potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa oraz właściwego organu Państwowej Straży Pożarnej - w zakresie dostosowania ustaleń projektu do wymagań wynikających z potrzeb bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
 - 13) ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego - w zakresie działań, których skutki mogą dotyczyć Pomnika Zagłady lub jego strefy ochronnej, o których mowa w ustawie z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady,
 - 14) wojewody - w zakresie zgodności projektu z ostatecznymi decyzjami o lokalizacji lub o zezwoleniu na realizację inwestycji: drogi krajowej lub wojewódzkiej, linii
-

kolejowej o znaczeniu państwowym, lotniska użytku publicznego, inwestycji w zakresie terminalu regazyfikacyjnego, przedsięwzięcia EURO 2012, regionalnej sieci szerokopasmowej oraz decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych,

- 15) właściwego zarządcy linii kolejowej w rozumieniu art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.) - jeżeli sposób zagospodarowania przyległego pasa gruntu wzdłuż linii kolejowej lub zmiana tego sposobu mogą mieć wpływ na ruch kolejowy lub samą linię kolejową,
 - 16) ministra właściwego do spraw rozwoju wsi - w zakresie ochrony gruntów rolnych klas I-III położonych na obszarach wiejskich.
7. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta występuje o opinię do ministra właściwego do spraw administracji publicznej w zakresie określenia kwoty partycypacji z rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych w wydatkach związanych z realizacją obiektów liniowych, należących do zadań własnych gminy, oraz wywłaszczeń gruntów objętych miejscowym planem odbudowy, określonych w załączniku, o którym mowa w ust. 10.
 8. Organy, o których mowa w ust. 6, są obowiązane do wyrażenia opinii w sprawie projektu miejscowego planu odbudowy w terminie 14 dni od dnia doręczenia im projektu, a organ, o którym mowa w ust. 7 - w terminie 21 dni od dnia doręczenia załącznika, o którym mowa w ust. 10. Nieprzedstawienie opinii w terminie oznacza brak uwag i zastrzeżeń do projektu.
 9. Do gruntów rolnych, stanowiących użytki rolne, objętych miejscowym planem odbudowy nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266, z późn. zm.).
 10. W załączniku do projektu miejscowego planu odbudowy określa się nakłady finansowe na jego realizację, w szczególności wydatki na wykup gruntów, wywłaszczenia, wydatki na realizację obiektów liniowych, objętych tym planem, które należą do zadań własnych gminy, z podziałem na źródła ich finansowania.
 11. Wydatki, o których mowa w ust. 10, uwzględnia się w uchwałach budżetowych gminy na kolejne lata realizacji ustaleń miejscowego planu odbudowy oraz w wieloletniej prognozie finansowej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620 i Nr 123, poz. 835).
 12. Po zaopiniowaniu projektu miejscowego planu odbudowy w trybie, o którym mowa w ust. 6 i 7, wójt, burmistrz albo prezydent miasta wyklada go do wglądu w siedzibie gminy na okres 21 dni. Informację o terminie i miejscu wyłożenia projektu do wglądu podaje się do wiadomości w formie ogłoszenia w siedzibie gminy, zamieszcza się w lokalnej prasie codziennej oraz w formie ogłoszeń w sposób zwyczajowo przyjęty, a także umieszcza się na stronie Biuletynu Informacji Publicznej gminy, na 7 dni przed wyłożeniem projektu.
 13. Zainteresowani mogą składać uwagi i wnioski do projektu w okresie jego wyłożenia do wglądu.
 14. Miejscowy plan odbudowy uchwała rada gminy, rozstrzygając jednocześnie o:
 - 1) sposobie rozpatrzenia uwag i wniosków do projektu miejscowego planu odbudowy,
 - 2) sposobie realizacji ustalonych w miejscowym planie odbudowy inwestycji z zakresu obiektów liniowych, które należą do zadań własnych gminy, oraz zasadach ich

finansowania, w tym wykupu i wywłaszczenia gruntów niezbędnych do ich realizacji, zgodnie z przepisami o finansach publicznych.

15. Część tekstowa miejscowego planu odbudowy stanowi treść uchwały, część graficzna oraz wymagane rozstrzygnięcia, w tym załącznik, o którym mowa w ust. 10, stanowią załączniki do uchwały.
16. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta przedstawia wojewodzie uchwałę, o której mowa w ust. 14, wraz z załącznikami oraz dokumentacją prac planistycznych, w celu oceny zgodności z przepisami prawa uchwały w sprawie miejscowego planu odbudowy i procedury jego sporządzenia.
17. Uchwała rady gminy w sprawie uchwalenia miejscowego planu odbudowy obowiązuje od dnia wejścia w życie w niej określonego, jednak nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w dzienniku urzędowym województwa.

USTAWA z dnia 3 lipca 2002 r. – PRAWO LOTNICZE (Dz. U. z 2013 r. poz. 1393)

Art. 94.

1. Do wykonywania lotów i innych czynności lotniczych są uprawnieni wyłącznie członkowie personelu lotniczego, członkowie personelu pokładowego, o których mowa w części O załącznika III do rozporządzenia nr 3922/91/EWG, oraz osoby uczestniczące w szkoleniu lotniczym prowadzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 104 ust. 1 pkt 4 lit. e i osoby uczestniczące w zajęciach rekreacyjnych na lotniach i parolotniach, prowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 33 ust. 2.
2. Członkiem personelu lotniczego jest osoba, która posiada ważną licencję lub świadectwo kwalifikacji i jest wpisana do państwowego rejestru personelu lotniczego lub innego odpowiedniego rejestru prowadzonego zgodnie z odrębnymi przepisami.
3. Licencja jest świadectwem stwierdzającym posiadanie określonych kwalifikacji oraz dowodem upoważnienia do wykonywania określonych czynności lotniczych. Przepisy niniejszego działu w odniesieniu do licencji stosuje się odpowiednio do świadectw kwalifikacji, z zastrzeżeniem art. 95.
4. Licencje wydaje się odrębnie dla każdego rodzaju specjalności członków personelu lotniczego.
5. Licencją, o której mowa w ust. 2, jest licencja wydana przez Prezesa Urzędu lub licencja wydana przez właściwy organ obcego państwa i uznana przez Prezesa Urzędu, chyba że jej uznanie nie jest wymagane.
6. Licencje są wymagane dla następujących specjalności personelu lotniczego:
 - 1) personel wchodzący w skład załóg statków powietrznych:
 - a) pilot samolotowy,
 - b) pilot samolotowy zawodowy,
 - c) pilot samolotowy liniowy,
 - d) pilot samolotowy w załodze wieloosobowej,

- e) pilot śmigłowcowy,
- f) pilot śmigłowcowy zawodowy,
- g) pilot śmigłowcowy liniowy,
- h) pilot wiatrakowcowy,
- i) pilot wiatrakowcowy zawodowy,
- j) pilot sterowcowy,
- k) pilot sterowcowy zawodowy,
- l) pilot pionowzlotu,
- m) pilot pionowzlotu zawodowy,
- n) pilot pionowzlotu liniowy,
- o) pilot balonu wolnego,
- p) pilot szybowcowy,
- q) nawigator lotniczy,
- r) mechanik pokładowy,
- [s) radiooperator pokładowy;]*

- 2) (uchylony);
 - 3) mechanik lotniczy obsługi technicznej;
 - 4) kontroler ruchu lotniczego;
 - 4a) praktykant - kontroler ruchu lotniczego;
 - 5) dyspozytor lotniczy;
 - 6) (uchylony);
 - 7) (uchylony).
- 6a. W odniesieniu do licencji, o których mowa w ust. 6 pkt 1 lit. a i p, licencja może być również wydana tylko na podstawie przepisów krajowych (licencja krajowa).
7. W licencji wpisuje się stanowiące jej część i związane z nią uprawnienia.
8. W odniesieniu do niewymienionych w ust. 6 specjalności personelu lotniczego wykonującego czynności w składzie załóg statków powietrznych lub inne czynności lotnicze minister właściwy do spraw transportu może, w drodze rozporządzenia, o którym mowa w art. 104, wprowadzić wymóg posiadania licencji lub świadectwa kwalifikacji, z uwzględnieniem właściwych przepisów międzynarodowych, o ile jest to uzasadnione względami bezpieczeństwa lotnictwa.
9. W odniesieniu do personelu lotniczego wykonującego czynności lotnicze, w związku z używaniem statków powietrznych objętych przepisami art. 33 ust. 2, minister właściwy do spraw transportu może, w drodze rozporządzenia, o którym mowa w art. 104, wprowadzić zamiast wymogu licencji wymóg posiadania świadectwa kwalifikacji.

Art. 95.

1. Świadectwem kwalifikacji jest dokument stwierdzający posiadanie określonych kwalifikacji i upoważniający do wykonywania określonych czynności lotniczych.

2. Świadectwa kwalifikacji wydawane są dla następujących specjalności personelu lotniczego:

- 1) pilot lotni;
- 2) pilot paralotni;
- 3) pilot motolotni;
- 4) pilot statku powietrznego o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 495 kg;
- 5) (uchylony);

5a) operator bezzałogowego statku powietrznego używanego w celach innych niż rekreacyjne lub sportowe;

6) skoczek spadochronowy;

[7) mechanik poświadczenia obsługi statków powietrznych, o których mowa w pkt 1-5a;]

<7) mechanik poświadczenia obsługi statków powietrznych, o których mowa w pkt 1-6;>

8) informator służby informacji powietrznej;

9) informator lotniskowej służby informacji powietrznej.

[3. Aby uzyskać świadectwo kwalifikacji członka personelu lotniczego, osoba ubiegająca się o nie musi spełniać następujące wymagania dla poszczególnych specjalności w zakresie wieku i wykształcenia:

1) pilot lotni - ukończone 15 lat, posiadanie co najmniej podstawowego wykształcenia oraz zgoda opiekunów prawnych;

2) pilot motolotni - ukończone 15 lat, wykształcenie co najmniej gimnazjalne albo równorzędne oraz zgoda opiekunów prawnych;

3) pilot paralotni - ukończone 15 lat, posiadanie co najmniej podstawowego wykształcenia oraz zgoda opiekunów prawnych;

4) pilot statku powietrznego o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 495 kg - ukończone 16 lat, wykształcenie co najmniej gimnazjalne albo równorzędne oraz zgoda opiekunów prawnych;

5) skoczek spadochronowy - ukończone 16 lat, posiadanie co najmniej podstawowego wykształcenia oraz zgoda opiekunów prawnych;

5a) operator bezzałogowego statku powietrznego używanego w celach innych niż rekreacyjne lub sportowe - ukończone 18 lat, posiadanie co najmniej średniego wykształcenia;

6) (uchylony);

7) mechanik poświadczenia obsługi statków powietrznych, o którym mowa w ust. 2 pkt 7 - ukończone 18 lat, posiadanie co najmniej gimnazjalnego wykształcenia;

8) informator służby informacji powietrznej - ukończone 18 lat, posiadanie co najmniej średniego wykształcenia;

9) informator lotniskowej służby informacji powietrznej - ukończone 18 lat, posiadanie co najmniej średniego wykształcenia.]

<3. W celu uzyskania świadectwa kwalifikacji członka personelu lotniczego osoba ubiegająca się o nie musi spełnić następujące wymagania w zakresie wieku lub wykształcenia:

- 1) pilot lotni – ukończone 15 lat oraz zgoda opiekunów prawnych;**
- 2) pilot motolotni – ukończone 15 lat oraz zgoda opiekunów prawnych;**
- 3) pilot paralotni – ukończone 15 lat oraz zgoda opiekunów prawnych;**
- 4) pilot statku powietrznego o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 495 kg – ukończone 16 lat oraz zgoda opiekunów prawnych;**
- 5) skoczek spadochronowy – ukończone 16 lat oraz zgoda opiekunów prawnych;**
- 6) operator bezzałogowego statku powietrznego używanego w celach innych niż rekreacyjne lub sportowe – ukończone 18 lat;**
- 7) mechanik poświadczenia obsługi statków powietrznych, o którym mowa w ust. 2 pkt 7 – ukończone 18 lat;**
- 8) informator służby informacji powietrznej – ukończone 18 lat, posiadanie co najmniej średniego wykształcenia;**
- 9) informator lotniskowej służby informacji powietrznej – ukończone 18 lat, posiadanie co najmniej średniego wykształcenia.>**

4. Świadectwa kwalifikacji wydawane są przez Prezesa Urzędu.

4a. Świadectwo kwalifikacji oraz inne dokumenty stwierdzające posiadane kwalifikacje, wydane dla specjalności, o których mowa w ust. 2, przez właściwy organ państwa obcego, wymagają uznania przez Prezesa Urzędu, z zastrzeżeniem ust. 4b.

[4b. Świadectwo kwalifikacji oraz inne dokumenty stwierdzające posiadane kwalifikacje, wydane dla specjalności, o których mowa w ust. 2 pkt 1-3, 5a i 7, przez właściwy organ lub uprawniony podmiot państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, nie wymagają uznania przez Prezesa Urzędu.]

<4b. Świadectwo kwalifikacji oraz inne dokumenty stwierdzające posiadane kwalifikacje, wydane dla specjalności, o których mowa w ust. 2 pkt 1–3 i 5a–7, przez właściwy organ lub uprawniony podmiot państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym nie wymagają uznania przez Prezesa Urzędu.>

5. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, dla poszczególnych rodzajów świadectw kwalifikacji, wymagania w zakresie sprawności psychicznej i fizycznej osób ubiegających się o świadectwo kwalifikacji lub posiadających świadectwo kwalifikacji, mając na uwadze wymagania wynikające z przepisów międzynarodowych i specyfiki uprawnień związanych z danym świadectwem kwalifikacji.

Art. 96.

1. Licencja może być wydana osobie, która łącznie spełnia następujące warunki:

1) korzysta w pełni z praw publicznych;

[2) *ma pełną zdolność do czynności prawnych;*]

<2) ma pełną zdolność do czynności prawnych albo uzyskała zgodę opiekunów prawnych – w przypadku osoby niepełnoletniej;>

3) (uchylony);

4) spełnia wymogi w zakresie wieku i wykształcenia;

5) odpowiada wymaganiom w zakresie sprawności psychicznej i fizycznej, określonym na podstawie art. 104 ust. 2, potwierdzonym orzeczeniem o braku przeciwwskazań do wykonywania funkcji członka personelu lotniczego, o którym mowa w art. 110;

6) spełnia wymagania i warunki, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 104 ust. 1 pkt 3 i ust. 3, dotyczące ukończenia szkolenia lotniczego, praktyki lotniczej oraz posiadanej wiedzy i umiejętności;

7) uzyskała pozytywny wynik z egzaminu państwowego, o którym mowa w art. 99 ust. 1.

1a. Licencja nie może być wydana osobie, w stosunku do której prokurator postanowił zastosować środek zapobiegawczy polegający na obowiązku powstrzymania się od prowadzenia wszelkiego rodzaju pojazdów mechanicznych lub od prowadzenia wszelkiego rodzaju pojazdów w ruchu powietrznym albo w stosunku do której prawomocnym wyrokiem sądu orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, w okresie obowiązywania tego środka lub zakazu.

[2. *Aby uzyskać licencję członka personelu lotniczego, osoba ubiegająca się o nią musi spełniać następujące wymagania dla poszczególnych specjalności w zakresie wieku i wykształcenia:*

1) pilot szybowcowy - ukończone 16 lat oraz wykształcenie co najmniej gimnazjalne albo równorzędne, a jeżeli z licencji wynika uprawnienie do wykonywania zawodowego czynności pilota - ukończone 18 lat oraz co najmniej średnie wykształcenie;

1a) pilot szybowcowy z licencją krajową - ukończone 15 lat, wykształcenie podstawowe oraz zgoda opiekunów prawnych;

2) pilot turystyczny, bez względu na kategorię statku powietrznego, którego dotyczy licencja - ukończone 17 lat oraz wykształcenie co najmniej gimnazjalne albo równorzędne;

2a) pilot samolotowy z licencją krajową - ukończone 16 lat, wykształcenie co najmniej gimnazjalne albo równorzędne oraz zgoda opiekunów prawnych;

3) pilot zawodowy, bez względu na kategorię statku powietrznego, którego dotyczy licencja - ukończone 18 lat oraz co najmniej średnie wykształcenie;

4) pilot liniowy, bez względu na kategorię statku powietrznego, którego dotyczy licencja - ukończone 21 lat oraz co najmniej średnie wykształcenie;

5) pilot balonu wolnego - ukończone 17 lat oraz wykształcenie co najmniej gimnazjalne albo równorzędne, a jeżeli z jego licencji wynika uprawnienie do wykonywania zawodowego czynności pilota - ukończone 18 lat oraz co najmniej średnie wykształcenie;

6) mechanik lotniczy obsługi technicznej - ukończone 18 lat;

6a) *(uchylony)*;

6b) *kontroler ruchu lotniczego - ukończone 21 lat, wykształcenie co najmniej średnie oraz świadectwo dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego;*

6c) *praktykant - kontroler ruchu lotniczego - ukończone 18 lat, wykształcenie co najmniej średnie oraz świadectwo dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego;*

7) *pozostałe specjalności członków personelu lotniczego - ukończone 18 lat oraz co najmniej średnie wykształcenie, z wyjątkiem osób, o których mowa w art. 94 ust. 9, dla których wymagania mogą być obniżone do ukończenia 16 lat i wykształcenia podstawowego.]*

<2. W celu uzyskania licencji członka personelu lotniczego osoba ubiegająca się o nią musi spełnić następujące wymagania dla poszczególnych specjalności w zakresie wieku lub wykształcenia:

1) pilot szybowcowy – ukończone 16 lat, a jeżeli z licencji wynika uprawnienie do wykonywania zawodowego czynności pilota – ukończone 18 lat;

2) pilot szybowcowy z licencją krajową – ukończone 15 lat;

3) pilot turystyczny, bez względu na kategorię statku powietrznego, którego dotyczy licencja – ukończone 17 lat;

4) pilot samolotowy z licencją krajową – ukończone 16 lat;

5) pilot zawodowy, bez względu na kategorię statku powietrznego, którego dotyczy licencja – ukończone 18 lat;

6) pilot liniowy, bez względu na kategorię statku powietrznego, którego dotyczy licencja – ukończone 21 lat;

7) pilot balonu wolnego – ukończone 17 lat, a jeżeli z jego licencji wynika uprawnienie do wykonywania zawodowego czynności pilota – ukończone 18 lat;

8) mechanik lotniczy obsługi technicznej – ukończone 18 lat;

9) kontroler ruchu lotniczego – ukończone 21 lat, wykształcenie co najmniej średnie oraz świadectwo dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego;

10) praktykant – kontroler ruchu lotniczego – ukończone 18 lat, wykształcenie co najmniej średnie oraz świadectwo dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego;

11) pozostałe specjalności członków personelu lotniczego – ukończone 18 lat, z wyjątkiem osób, o których mowa w art. 94 ust. 9, dla których wymagania mogą być obniżone do ukończenia 16 lat.>

3. Prezes Urzędu wydaje, odmawia wydania, uznaje, zawiesza uznanie, przywraca uznanie, odmawia uznania, cofa uznanie, cofa, zawiesza, przywraca i zmienia licencje w drodze decyzji administracyjnych.

4. Prezes Urzędu może upoważnić pracowników Urzędu do wydawania w jego imieniu decyzji administracyjnych w sprawach, o których mowa w ust. 3.

5. Licencja wydana lub potwierdzona przez właściwy organ państwa obcego wymaga uznania przez Prezesa Urzędu, z zastrzeżeniem ust. 5b.

5a. Licencja wydana lub potwierdzona przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym dla specjalności personelu lotniczego, o których mowa w art. 94 ust. 6 pkt

1, 4 i 4a, jest uznawana w Rzeczypospolitej Polskiej za ważną na równi z licencją polską, chyba że wymagania stawiane przy jej wydaniu były łagodniejsze od stawianych w Rzeczypospolitej Polskiej.

5b. Nie wymaga uznania przez Prezesa Urzędu licencja:

- 1) wydana lub potwierdzona przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, zgodnie z przepisami Załącznika 1 do Konwencji, o której mowa w art. 3 ust. 2, na podstawie której będą wykonywane niezarobkowe czynności lotnicze, w lotach VFR w dzień w załodze jednoosobowej;
 - 2) wydana lub potwierdzona przez właściwy organ państwa obcego, zgodnie z wymaganiami międzynarodowymi ustanowionymi przez Zrzeszenie Władz Lotniczych (JAA) albo EASA.
6. Zawieszenie licencji i wynikających z niej uprawnień lub niektórych wynikających z niej uprawnień ma charakter okresowy.

Art. 105.

1. Sprawność psychiczną i fizyczną członka oraz kandydata na członka personelu lotniczego i członka oraz kandydata na członka personelu pokładowego sprawdza się w trakcie badań lotniczo-lekarskich.
- 1a. Badaniom, o których mowa w ust. 1, nie podlegają członkowie personelu lotniczego oraz kandydaci na członków personelu lotniczego specjalności:
- 1) (uchylony);
 - 2) pilot lotni;
 - 3) pilot paralotni[.]<;>
 - <4) pilot motolotni;**
 - 5) skoczek spadochronowy;**
 - 6) mechanik poświadczenia obsługi statków powietrznych;**
 - 7) mechanik lotniczy obsługi technicznej.>**

[1b. Przepis ust. 1a nie dotyczy osób wykonujących czynności lotnicze w ramach prowadzonej działalności gospodarczej oraz osób uczestniczących we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez polski związek sportowy.]

<1b. Przepis ust. 1a nie dotyczy osób posiadających specjalności, o których mowa w ust. 1a pkt 2–5, wykonujących czynności lotnicze na podstawie posiadanego uprawnienia instruktorskiego, uprawnienia do lotów lub skoków z pasażerem oraz uczestniczących we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez polski związek sportowy.>

2. Członek personelu lotniczego oraz personelu pokładowego nie może wykonywać lotów lub innych czynności lotniczych w przypadku utraty wymaganej sprawności psychicznej i fizycznej.
3. Członek personelu lotniczego i personelu pokładowego, który jest świadomy utraty sprawności psychicznej lub fizycznej wymaganej do wykonywania swojej funkcji, jest obowiązany do natychmiastowego poddania się badaniom lotniczo-lekarskim.

4. Badania lotniczo-lekarskie przeprowadzane są odpłatnie. Koszty tych badań ponosi pracodawca.
5. Sprawność fizyczną i psychiczną członka personelu lotniczego, o którym mowa w ust. 1a, stwierdza się na podstawie złożonego przez tę osobę pisemnego oświadczenia, że stan zdrowia tej osoby pozwala na bezpieczne wykonywanie czynności lotniczych lub ważnego prawa jazdy dowolnej kategorii.

ZAŁĄCZNIK Nr 6

OBJAŚNIENIA TERMINÓW UŻYTYCH W ZAŁĄCZNIKU

Ilekoć w załączniku nr 6 jest mowa o:

- 1) certyfikacie AHAC (Airport Handling Agent Certificate) - należy przez to rozumieć certyfikat agenta obsługi naziemnej;
- 2) certyfikacie AMO (Approved Maintenance Organization) - należy przez to rozumieć certyfikat jednostki obsługi technicznej i napraw;
- 3) certyfikacie AOC (Air Operation Certificate) - należy przez to rozumieć certyfikat przewoźnika lotniczego;
- 4) certyfikacie AWC (Aerial Works Certificate) - należy przez to rozumieć certyfikat usług lotniczych;
- 5) certyfikacie CAMO (Continuing Airworthiness Management Organization) - należy przez to rozumieć certyfikat zarządzania ciągłą zdatnością do lotu;
- 6) certyfikacie CAPTO (Certified ATS Personnel Training Organization) - należy przez to rozumieć certyfikat podmiotu prowadzącego działalność szkoleniową w zakresie lotnictwa cywilnego upoważniający do prowadzenia szkolenia członków personelu lotniczego służb ruchu lotniczego w zakresie wymaganym do uzyskania licencji praktykanta-kontrolera ruchu lotniczego, kontrolera ruchu lotniczego lub uprawnień wpisywanych do tych licencji oraz świadectw kwalifikacji informatora służby informacji powietrznej i informatora lotniskowej służby informacji powietrznej lub uprawnień wpisywanych do tych świadectw;
- 7) certyfikacie CTO (Certified Training Organization) - należy przez to rozumieć certyfikat podmiotu prowadzącego działalność szkoleniową w zakresie lotnictwa cywilnego upoważniający do prowadzenia szkolenia członków personelu lotniczego w zakresie wymaganym do uzyskania licencji pilota wiatrakowcowego, pilota wiatrakowcowego zawodowego, pilota sterowcowego, pilota sterowcowego zawodowego, pilota pionowzlotu, pilota pionowzlotu zawodowego, pilota pionowzlotu liniowego, pilota balonu wolnego, pilota szybowcowego, nawigatora lotniczego, mechanika pokładowego[, *radiooperatora pokładowego*], dyspozytora lotniczego lub uprawnień wpisywanych do tych licencji;

pkt 8-39 pominięto

OPŁATY LOTNICZE

Tabela nr 1 Wykaz czynności urzędowych i wysokość stawki opłaty lotniczej za koncesje, zezwolenia, promesy, licencje, certyfikaty, świadectwa, zaświadczenia i inne dokumenty	
<u>Część I - pominięto</u>	
Część II Licencje i świadectwa kwalifikacji	
<u>Podczęść 2.1. - pominięto</u>	
2.2. Licencje i świadectwa kwalifikacji pozostałych członków personelu lotniczego	
Rodzaj czynności urzędowej	Wysokość opłaty lotniczej w zł
1	2
1. Wydanie licencji po raz pierwszy lub jej przywrócenie dla: 1) pilota samolotowego, pilota śmigłowcowego, pilota wiatrakowcowego, pilota pionowzlotu, pilota balonu wolnego, pilota szybowcowego, pilota sterowcowego 2) pilota samolotowego zawodowego, pilota śmigłowcowego zawodowego, pilota wiatrakowcowego zawodowego, pilota sterowcowego zawodowego, pilota pionowzlotu zawodowego, nawigatora lotniczego, mechanika pokładowego, <i>radiooperatora pokładowego</i> 3) pilota samolotowego liniowego, pilota śmigłowcowego liniowego, pilota pionowzlotu liniowego, dyspozytora lotniczego, praktykanta-kontrolera ruchu lotniczego, kontrolera ruchu lotniczego	60 100 200
2. Każde następne wydanie licencji: 1) pilota samolotowego, pilota śmigłowcowego, pilota wiatrakowcowego, pilota pionowzlotu, pilota balonu wolnego, pilota szybowcowego, pilota sterowcowego 2) pilota samolotowego zawodowego, pilota śmigłowcowego zawodowego, pilota wiatrakowcowego zawodowego, pilota sterowcowego zawodowego, pilota pionowzlotu zawodowego, nawigatora lotniczego, mechanika pokładowego, <i>radiooperatora pokładowego</i> 3) pilota samolotowego liniowego, pilota śmigłowcowego liniowego, pilota pionowzlotu liniowego, praktykanta-kontrolera ruchu lotniczego, kontrolera ruchu lotniczego, dyspozytora lotniczego	40 100 150
3. Wpisanie nowego uprawnienia do licencji za każde uzyskane uprawnienie, wznowienie ważności uprawnienia, przywrócenie ważności uprawnienia:	

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

1) pilota balonu wolnego, pilota szybowcowego	40
2) pilota samolotowego, pilota śmigłowcowego, pilota wiatrakowcowego, pilota pionowzlotu, pilota sterowcowego	40
3) pilota samolotowego zawodowego, pilota śmigłowcowego zawodowego, pilota wiatrakowcowego zawodowego, pilota sterowcowego zawodowego, pilota pionowzlotu zawodowego, nawigatora lotniczego, mechanika pokładowego[<i>radiooperatora pokładowego</i>]	100
4) pilota samolotowego liniowego, pilota śmigłowcowego liniowego, pilota pionowzlotu liniowego, dyspozytora lotniczego, praktykanta-kontrolera ruchu lotniczego, kontrolera ruchu lotniczego	200
4. Uznanie licencji wydanej przez właściwy organ obcego państwa:	
1) pilota samolotowego, pilota śmigłowcowego, pilota wiatrakowcowego, pilota pionowzlotu, pilota balonu wolnego, pilota szybowcowego, pilota sterowcowego	100
2) pilota samolotowego zawodowego, pilota śmigłowcowego zawodowego, pilota wiatrakowcowego zawodowego, pilota sterowcowego zawodowego, pilota pionowzlotu zawodowego, nawigatora lotniczego, mechanika pokładowego[<i>radiooperatora pokładowego</i>]	1.000
3) pilota samolotowego liniowego, pilota śmigłowcowego liniowego, pilota pionowzlotu liniowego, dyspozytora lotniczego, praktykanta-kontrolera ruchu lotniczego, kontrolera ruchu lotniczego	1.500
<u>Ust. 5-10 pominięto</u>	
Część III Certyfikaty, świadectwa, zaświadczenia i inne dokumenty	
3.1. Certyfikacja podmiotów w zakresie szkolenia lotniczego	
Rodzaj czynności urzędowej	Wysokość opłaty lotniczej w zł
1	2
1. Przeprowadzenie procesu certyfikacji i wydanie certyfikatu FTO lub CTO po raz pierwszy lub wznowienie ważności certyfikatu nieważnego dłużej niż 12 miesięcy w zakresie:	Opłata podstawowa 420 zwiększona o opłatę za poszczególne wskazane specjalności
1) pilot samolotowy	140
2) pilot samolotowy zawodowy	280
3) pilot samolotowy liniowy	700
4) pilot śmigłowcowy	140
5) pilot śmigłowcowy zawodowy	280
6) pilot śmigłowcowy liniowy	700
7) pilot wiatrakowcowy	140
8) pilot wiatrakowcowy zawodowy	420
9) pilot sterowcowy zawodowy	280

Objaśnienie oznaczeń: [*]* kursywa – tekst usunięty przez Sejm

◁> **druk pogrubiony** – tekst wstawiony przez Sejm

10) pilot sterowcowy liniowy	700
11) pilot balonu wolnego	140
12) pilot szybowcowy	140
13) nawigator lotniczy	280
14) mechanik pokładowy	280
[15) <i>radiooperator pokładowy</i>	280]
16) pilot pionowzlotu	140
17) pilot ultralekkiego statku powietrznego	140
18) pilot śmigłowca o maksymalnej masie startowej (MTOM) nie większej niż 600 kg	140
19) pilot wiatrakowca ultralekkiego	140
20) pilot motolotni	140
21) instruktor	280
2. Przeprowadzenie procesu certyfikacji i wydanie certyfikatu TRTO ośrodka szkolenia personelu wchodzącego w skład załóg statków powietrznych, wymienionego w ust. 1, w zakresie wymaganym dla uzyskania uprawnień wpisywanych do już posiadanej licencji po raz pierwszy lub wznowienie ważności certyfikatu nieważnego dłużej niż 12 miesięcy	75% stawki określonej w ust. 1
3. Przeprowadzenie procesu certyfikacji i wydanie certyfikatu CTO lub CAPTO w zakresie wymaganym dla uzyskania licencji lotniczej lub wznowienie ważności certyfikatu nieważnego dłużej niż 12 miesięcy w zakresie:	Oplata podstawowa 280 zwiększona o opłatę za poszczególne specyfikacje
1) skoczek spadochronowy zawodowy	280
2) kontroler ruchu lotniczego	700
3) dyspozytor lotniczy	420
4) informator służby informacji powietrznej	420
5) informator lotniskowej służby informacji powietrznej	420
6) praktykant-kontroler ruchu lotniczego	700
4. Przeprowadzenie procesu certyfikacji na rozszerzenie zakresu certyfikatu FTO, TRTO, CTO lub CAPTO i wydanie nowego certyfikatu w zakresie:	Oplata podstawowa 150 zwiększona o opłatę za poszczególne wskazane specjalności
1) pilot samolotowy	100
2) pilot samolotowy zawodowy	250
3) pilot samolotowy liniowy	500
4) pilot śmigłowcowy	100
5) pilot śmigłowcowy zawodowy	250
6) pilot śmigłowcowy liniowy	500
7) pilot wiatrakowcowy	100
8) pilot wiatrakowcowy zawodowy	400
9) pilot sterowcowy zawodowy	250
10) pilot sterowcowy liniowy	500
11) pilot balonu wolnego	100
12) pilot szybowcowy	100
13) nawigator lotniczy	150
14) mechanik pokładowy	150
[15) <i>radiooperator pokładowy</i>	150]
16) skoczek spadochronowy zawodowy	250
17) kontroler ruchu lotniczego	650
18) dyspozytor lotniczy	500
19) informator służby informacji powietrznej	400

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

20) praktykant-kontroler ruchu lotniczego	650
21) pilot pionowzlotu	100
22) pilot ultralekkiego statku powietrznego	100
23) pilot śmigłowca o maksymalnej masie startowej (MTOM) nie większej niż 600 kg	100
24) pilot wiatrakowca ultralekkiego	100
25) pilot motolotni	100
26) instruktor	200
27) informator lotniskowej służby informacji powietrznej	400
5. Przeprowadzenie procesu uznania certyfikatu organizacji szkoleniowej lotniczej wydanego przez inne państwo na podstawie wymagań ICAO w zakresie:	Oплата podstawowa 5.000 zwiększona o opłatę za poszczególne specjalności
1) pilota paralotni, pilota lotni, uprawnienia na klasę samolotów jednosilnikowych, uprawnienia do wykonywania lotów nocnych VFR, uprawnienia na motoszybowiec, uprawnienia na klasę balonu, uprawnienia do wykonywania lotów z napędem, uprawnienia do wykonywania lotów na motoparalotni	100 za każdą wskazaną specjalność lub uprawnienie
2) specjalności pilota samolotowego, pilota sterowcowego, pilota pionowzlotu, pilota ultralekkiego statku powietrznego, pilota śmigłowca o maksymalnej masie startowej (MTOM) nie większej niż 600 kg, pilota wiatrakowca ultralekkiego, pilota motolotni, pilota balonu wolnego, pilota szybowcowego	200 za każdą wskazaną specjalność
3) uprawnienia do lotów z pasażerem, uprawnienia do zarobkowego wykonywania czynności dowódcy balonu wolnego na gaz, uprawnienia do zarobkowego wykonywania czynności dowódcy balonu wolnego na ogrzane powietrze	300 za każde wskazane uprawnienie
4) specjalności nawigatora lotniczego, mechanika pokładowego, <i>radiooperatora pokładowego</i> , uprawnienia na klasę samolotów wielosilnikowych	400 za każdą wskazaną specjalność lub uprawnienie
5) specjalności instruktora	500 za każde wskazane uprawnienie
6) uprawnienia do lotów IFR, uprawnienia pilota doświadczalnego	700 za każde wskazane uprawnienie
7) specjalności pilota zawodowego, uprawnienia na typ samolotu z załogą jednoosobową (wpisywany do licencji), uprawnienia na typ śmigłowca jednosilnikowy z załogą jednoosobową	800 za każdą wskazaną specjalność lub uprawnienie
8) specjalności pilota liniowego, informatora służby informacji powietrznej, informatora lotniskowej służby informacji powietrznej, dyspozytora lotniczego, uprawnienia na typ śmigłowca z załogą jednoosobową wielosilnikowy	1.500 za każdą specjalność lub uprawnienie
9) specjalności praktykanta-kontrolera ruchu lotniczego i kontrolera ruchu lotniczego	2.000
10) uprawnienia na typ samolotu z załogą wieloosobową, uprawnienia na typ śmigłowca z załogą wieloosobową	3.000 za każdą specjalność lub uprawnienie

Objaśnienie oznaczeń: [*]* kursywa – tekst usunięty przez Sejm

◊ druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

<u>Ust. 6-16 pominięto</u>
<u>Podczęści 3.2.- 3.13. - pominięto</u>

Tabela nr 2 Wykaz egzaminów na licencje i świadectwa kwalifikacji oraz wysokość stawek opłaty lotniczej związanej z egzaminami

Część I Egzaminy	
1.1. Egzaminy teoretyczne oraz teoretyczno-praktyczne na licencje i świadectwa kwalifikacji oraz uprawnienia do nich wpisywane	
Rodzaj czynności urzędowej	Wysokość opłaty lotniczej w zł
1	2
1. Przeprowadzenie egzaminu teoretycznego kandydatów na uprawnienia w zakresie znajomości lotniczego języka angielskiego oraz egzaminu na przedłużenie ważności tego uprawnienia zgodnie z wymaganiami Załącznika 1 do Konwencji	300
2. Przeprowadzenie egzaminu teoretycznego kandydatów na członków personelu lotniczego oraz członków personelu lotniczego na licencję:	
1) praktykanta-kontrolera ruchu lotniczego	200
2) pilota samolotowego, pilota śmigłowcowego, pilota wiatrakowcowego, pilota balonu wolnego, pilota szybowcowego[<i>, radiooperatora pokładowego</i>], mechanika lotniczego obsługi technicznej	300
3) pilota samolotowego zawodowego, pilota śmigłowcowego zawodowego, pilota wiatrakowcowego zawodowego, pilota sterowcowego zawodowego, nawigatora lotniczego, mechanika pokładowego, dyspozytora lotniczego	400
4) pilota samolotowego liniowego, pilota śmigłowcowego liniowego	1.000
<u>Ust. 3-8 pominięto</u>	
1.2. Egzaminy praktyczne na licencje i świadectwa kwalifikacji oraz uprawnienia do nich wpisywane	
Rodzaj czynności urzędowej	Wysokość opłaty lotniczej w zł
1	2
1. Przeprowadzenie egzaminu praktycznego kandydatów na członków personelu lotniczego oraz członków personelu lotniczego na licencję:	
1) pilota samolotowego	800
2) pilota śmigłowcowego	800
3) pilota wiatrakowcowego	800
4) pilota samolotowego zawodowego	2.000
5) pilota śmigłowcowego zawodowego	2.000
6) pilota wiatrakowcowego zawodowego	1.000

Objaśnienie oznaczeń: [*]* kursywa – tekst usunięty przez Sejm

◊ druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

7)	pilota sterowcowego zawodowego	1.000
8)	pilota samolotowego liniowego	3.000
9)	pilota śmigłowcowego liniowego	3.000
10)	pilota sterowcowego liniowego	2.000
11)	pilota balonu wolnego	500
12)	pilota szybowcowego	100
13)	nawigatora lotniczego	1.500
14)	mechanika pokładowego	1.000
15)	<i>radiooperatora pokładowego</i>	<i>500]</i>
16)	kontrolera ruchu lotniczego	2.500
17)	dyspozytora lotniczego	1.000
18)	mechanika lotniczego obsługi technicznej	1.000
19)	praktykanta-kontrolera ruchu lotniczego	1.000
<u>ust. 2-4 pominięto</u>		
5.	Przeprowadzenie egzaminu praktycznego na przedłużenie ważności uprawnienia wpisanego do licencji, za każde przedłużane uprawnienie:	
1)	pilota balonu wolnego, pilota szybowcowego	100
2)	pilota samolotowego, pilota śmigłowcowego, pilota wiatrakowcowego, pilota wiatrakowcowego zawodowego, pilota sterowcowego, nawigatora lotniczego, mechanika pokładowego [<i>, radiooperatora pokładowego</i>]	100
3)	pilota samolotowego zawodowego, pilota sterowcowego zawodowego, mechanika lotniczego obsługi technicznej, praktykanta-kontrolera ruchu lotniczego, kontrolera ruchu lotniczego	100
4)	na typ samolotu z załogą wieloosobową, na typ śmigłowca z załogą wieloosobową	100
5)	pilota samolotowego liniowego, pilota śmigłowcowego liniowego	100
6.	Przeprowadzenie egzaminu praktycznego na przedłużenie ważności uprawnienia wpisanego do świadectwa kwalifikacji, za każde przedłużane uprawnienie	50
<u>Część II - pominięto</u>		

USTAWA z dnia 27 marca 2003 r. O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM (Dz. U. z 2012 r. poz. 647, z późn. zm.)

[Art. 5.

Opracowywanie projektów planów zagospodarowania przestrzennego województwa, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest projektowaniem zagospodarowania przestrzennego, odpowiednio w skali regionalnej i lokalnej, w rozumieniu art. 2 ust. 3 oraz art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 42, z późn. zm.).]

Objaśnienie oznaczeń: [*] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

<Art. 5.

Projekty planów zagospodarowania przestrzennego województwa, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządzają osoby, które spełniają jeden z warunków:

- 1) nabyli uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym na podstawie ustawy z dnia 12 lipca 1984 r. o planowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1989 r. Nr 17, poz. 99, z późn. zm.);**
- 2) nabyli uprawnienia urbanistyczne na podstawie art. 51 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139, z późn. zm.);**
- 3) posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uzyskane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2013 r. poz. 932 i 1650 oraz z 2014 r. poz. ...);**
- 4) posiadają dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie architektury, urbanistyki lub gospodarki przestrzennej;**
- 5) posiadają dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie innym niż określony w pkt 4 oraz ukończyły studia podyplomowe w zakresie planowania przestrzennego, urbanistyki lub gospodarki przestrzennej;**
- 6) są obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, którzy nabyli kwalifikacje zawodowe do projektowania zagospodarowania przestrzeni i zagospodarowania przestrzennego w skali lokalnej i regionalnej odpowiadające wymaganiom określonym w pkt 4 lub 5.>**

Art. 8.

1. Organem doradczym ministra właściwego do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w sprawach planowania i zagospodarowania przestrzennego jest Główna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna.
2. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa powołuje i odwołuje przewodniczącego i członków komisji, o której mowa w ust. 1, oraz ustala, w drodze zarządzenia, regulamin określający organizację i tryb jej działania.
3. Marszałek województwa, wójt, burmistrz albo prezydent miasta powołuje, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5, odpowiednio wojewódzką albo gminną komisję urbanistyczno-architektoniczną, jako organ doradczy, oraz ustala, w drodze regulaminu, jej organizację i tryb działania.
4. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta może powierzyć gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej powołanej w innej gminie pełnienie funkcji organu doradczego, na mocy porozumienia zawartego z odpowiednim wójtem, burmistrzem lub prezydentem miasta.
5. Przy starostach powiatów mogą być powoływane powiatowe komisje urbanistyczno-architektoniczne jako organy doradcze starostów powiatów oraz, na podstawie

stosownych porozumień, wójtów, burmistrzów gmin albo prezydentów miast wchodzących w skład tych powiatów, które nie powołały gminnych komisji lub nie powierzyły funkcji pełnienia organu doradczego komisji powołanej w innej gminie, w trybie określonym w ust. 4.

[6. Organy doradcze, o których mowa w ust. 1 oraz w ust. 3 i 5, składają się z osób o wykształceniu i przygotowaniu fachowym związanym bezpośrednio z teorią i praktyką planowania przestrzennego, w tym co najmniej w połowie z osób rekomendowanych przez branżowe stowarzyszenia i samorzady zawodowe.]

<6. Organy doradcze, o których mowa w ust. 1, składają się z osób o wykształceniu i przygotowaniu fachowym związanym bezpośrednio z teorią i praktyką planowania przestrzennego.>

Art. 50.

1. Inwestycja celu publicznego jest lokalizowana na podstawie planu miejscowego, a w przypadku jego braku - w drodze decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Warunek, o którym mowa w art. 61 ust. 1 pkt 4, stosuje się odpowiednio.

2. Nie wymagają wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego roboty budowlane:

1) polegające na remoncie, montażu lub przebudowie, jeżeli nie powodują zmiany sposobu zagospodarowania terenu i użytkowania obiektu budowlanego oraz nie zmieniają jego formy architektonicznej, a także nie są zaliczone do przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska, albo

2) niewymagające pozwolenia na budowę.

3. (uchylony).

[4. Sporządzenie projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego powierza się osobie wpisanej na listę izby samorządu zawodowego urbanistów albo architektów.]

<4. Sporządzenie projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego powierza się osobie, o której mowa w art. 5, albo osobie wpisanej na listę izby samorządu zawodowego architektów posiadającej uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń.>

Art. 60.

1. Decyzję o warunkach zabudowy wydaje, z zastrzeżeniem ust. 3, wójt, burmistrz albo prezydent miasta po uzgodnieniu z organami, o których mowa w art. 53 ust. 4, i uzyskaniu uzgodnień lub decyzji wymaganych przepisami odrębnymi.

1a. Do decyzji o warunkach zabudowy stosuje się art. 53 ust. 5b i 5c.

2. (uchylony).

3. Decyzje o warunkach zabudowy na terenach zamkniętych wydaje wojewoda.

[4. Sporządzenie projektu decyzji o ustaleniu warunków zabudowy powierza się osobie wpisanej na listę izby samorządu zawodowego urbanistów albo architektów.]

<4. Sporządzenie projektu decyzji o ustaleniu warunków zabudowy powierza się osobie, o której mowa w art. 5, albo osobie wpisanej na listę izby samorządu zawodowego architektów.>

USTAWA z dnia 28 marca 2003 r. O TRANSPORCIE KOLEJOWYM (Dz. U. z 2013 r. poz. 1594)

Art. 2.

Przepisy ustawy stosuje się także do:

[1) metra, z wyjątkiem rozdziałów 2, 2b, 4a-9 i 12, art. 13 ust. 1, art. 14a, art. 18 ust. 1, art. 23 ust. 3-5 oraz art. 23a-23j; przepisy rozdziału 10 stosuje się odpowiednio;]

<1) metra, z wyjątkiem rozdziałów 2, 2b, 4a-9 i 12, art. 13 ust. 1, art. 14a, art. 23 ust. 3-5 oraz art. 23a-23j; przepisy rozdziału 10 stosuje się odpowiednio;>

2) bocznic kolejowych, z wyjątkiem rozdziałów 2b, 5a-8 i 10, art. 23 ust. 3-5, art. 23a-23j, art. 25a-25f oraz art. 25ga-25ta;

3) infrastruktury kolejowej obejmującej linie kolejowe o szerokości torów mniejszej niż 1435 mm i przewoźników kolejowych korzystających z tej infrastruktury kolejowej, z wyjątkiem rozdziałów 4a, 5b-8, art. 5 ust. 3-6, art. 9, art. 13 ust. 1, art. 23 ust. 3-5, art. 23a-23j oraz art. 59-64.

Art. 13.

1. Do zadań Prezesa UTK, w zakresie regulacji transportu kolejowego, należy:

1) zatwierdzanie i koordynowanie opłat za korzystanie z przyznanых tras pociągów infrastruktury kolejowej pod względem zgodności z zasadami ustalania tych opłat;

2) nadzór nad zapewnieniem niedyskryminującego dostępu przewoźników kolejowych do infrastruktury kolejowej, w tym przewoźników mających siedzibę w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej;

3) nadzór nad równoprawnym traktowaniem przez zarządców wszystkich przewoźników kolejowych, w szczególności w zakresie rozpatrywania wniosków o udostępnienie tras pociągów i naliczania opłat;

4) nadzór nad poprawnością ustalania przez zarządcę opłat podstawowych za korzystanie z infrastruktury kolejowej oraz opłat dodatkowych za świadczenie usług dodatkowych;

5) rozpatrywanie skarg przewoźników kolejowych dotyczących:

a) regulaminu, o którym mowa w art. 32,

b) przydzielania tras pociągów i opłat za korzystanie z infrastruktury kolejowej;

6) zbieranie i analizowanie informacji dotyczących rynku przewozów kolejowych;

6a) opiniowanie projektów planów transportowych w zakresie przewozów pasażerskich w transporcie kolejowym;

6b) opiniowanie projektów umów o świadczenie usług publicznych;

- 6c) nadzór nad zawieraniem umów o udostępnienie infrastruktury kolejowej;
 - 7) współdziałanie z właściwymi organami w zakresie:
 - a) przeciwdziałania stosowaniu praktyk monopolistycznych przez zarządców i przewoźników kolejowych,
 - b) koordynowania funkcjonowania rynku transportu kolejowego,
 - c) przestrzegania praw pasażerów;
 - 8) nakładanie kar pieniężnych na zasadach określonych w ustawie;
 - 9) wydawanie decyzji w sprawie otwartego dostępu;
 - 10) rozpatrywanie spraw dotyczących pasażerskich przewozów okazjonalnych.
- 1a. Do zadań Prezesa UTK, w zakresie nadzoru nad podmiotami, których działalność ma wpływ na bezpieczeństwo ruchu kolejowego i bezpieczeństwo eksploatacji kolei, należy:
- 1) wydawanie, przedłużanie ważności, zmiana i cofanie autoryzacji bezpieczeństwa, certyfikatów bezpieczeństwa i świadectw bezpieczeństwa, o których mowa w art. 18, oraz prowadzenie i aktualizacja rejestrów tych dokumentów;
 - 2) wydawanie, przedłużanie ważności, zawieszanie, przywracanie i cofanie licencji maszynisty, aktualizacja danych zawartych w licencji maszynisty, wydawanie wtórników licencji maszynisty oraz prowadzenie i aktualizacja rejestru tych dokumentów;
 - 3) pełnienie funkcji organu certyfikującego określonego w art. 3 ust. 2 lit. c rozporządzenia Komisji (UE) nr 445/2011 z dnia 10 maja 2011 r. w sprawie systemu certyfikacji podmiotów odpowiedzialnych za utrzymanie w zakresie obejmującym wagony towarowe oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 653/2007 (Dz. Urz. UE L 122 z 11.05.2011, str. 22, z późn. zm.), zwanego dalej "rozporządzeniem (UE) nr 445/2011";
 - 3a) przyznawanie, odmowa przyznania, cofanie, zawieszanie i zmiana zakresu uprawnień dla jednostki organizacyjnej do wykonywania badań technicznych koniecznych do uzyskania świadectw dopuszczenia do eksploatacji typu, stwierdzenia zgodności z typem oraz wydawania certyfikatów zgodności typu i certyfikatów zgodności z typem, a także kontrola spełniania przez jednostki organizacyjne uprawnione do wykonywania tych czynności wymagań określonych w art. 22g ust. 2;
 - 4) kontrola spełniania warunków lub wymagań zawartych w autoryzacjach bezpieczeństwa, certyfikatach bezpieczeństwa, świadectwach bezpieczeństwa oraz kontrola zgodności działania zarządców lub przewoźników kolejowych z przepisami Unii Europejskiej i prawa krajowego w zakresie bezpieczeństwa transportu kolejowego;
 - 5) nadzór nad ośrodkami szkolenia i egzaminowania maszynistów oraz kandydatów na maszynistów, zwanymi dalej "ośrodkami szkolenia i egzaminowania", oraz podmiotami uprawnionymi do przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych oraz orzekania w celu sprawdzenia spełnienia wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji maszynisty oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności;
 - 5a) prowadzenie i aktualizacja:
 - a) rejestru ośrodków szkolenia i egzaminowania,

- b) listy podmiotów uprawnionych do przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych oraz orzekania w celu sprawdzenia spełnienia wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji maszynisty oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności;
 - 6) kontrola spełniania przez zarządców, przewoźników kolejowych oraz użytkowników bocznic kolejowych obowiązków w zakresie bezpieczeństwa transportu kolejowego, a w szczególności:
 - a) warunków prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 17 ust. 7,
 - b) warunków technicznych eksploatacji pojazdów kolejowych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 20, w tym ważności świadectw sprawności technicznej, o których mowa w art. 24, i dokumentów, które powinny znajdować się w pojeździe kolejowym będącym w ruchu, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 25 ust. 1,
 - [c) warunków, jakie powinni spełniać maszyniści, osoby zatrudnione na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego, prowadzeniem określonych rodzajów pojazdów kolejowych oraz pojazdów kolejowych metra, o których mowa w art. 22b ust. 1 i art. 22d ust. 1;]*
 - <c) warunków, jakie są obowiązani spełniać maszyniści, a także osoby zatrudnione na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego oraz prowadzeniem określonych rodzajów pojazdów kolejowych, o których mowa w art. 22b ust. 1 i art. 22d ust. 1;>**
 - 7) nadzór nad zachowaniem bezpieczeństwa w transporcie kolejowym oraz prawidłowym utrzymaniem i eksploatacją linii kolejowych oraz bocznic kolejowych;
 - 8) analiza raportów w sprawie bezpieczeństwa, o których mowa w art. 17a ust. 4;
 - 9) monitorowanie, promowanie, wprowadzanie w życie oraz rozwijanie regulacji bezpieczeństwa, łącznie z systemem krajowych zasad bezpieczeństwa.
 - 1b. Do zadań Prezesa UTK należy także inicjowanie projektów aktów prawnych i ich zmian oraz udział w ich przygotowaniu w zakresie bezpieczeństwa ruchu kolejowego i bezpieczeństwa eksploatacji kolei.
 - 2. Do zadań Prezesa UTK w zakresie spójności systemu kolejowego, w tym nadzoru nad rozwiązaniami technicznymi, które mają wpływ na bezpieczeństwo ruchu kolejowego i bezpieczeństwo systemu kolei, należy:
 - 1) wydawanie zezwoleń na dopuszczenie do eksploatacji podsystemów strukturalnych składających się na system kolei;
 - 2) wydawanie zezwoleń na dopuszczenie do eksploatacji nowego lub zmodernizowanego taboru kolejowego jako podsystemu strukturalnego, nieobjętego technicznymi specyfikacjami interoperacyjności, zwanymi dalej "TSI";
 - 3) wydawanie, odmowa wydania i cofanie świadectw dopuszczenia do eksploatacji typu oraz prowadzenie i aktualizacja rejestru tych świadectw;
 - 4) prowadzenie spraw związanych z rozpatrywaniem wniosków o nadanie, zmianę lub wycofanie identyfikatora literowego dysponenta (VKM) oraz przekazywanie informacji w tym zakresie Europejskiej Agencji Kolejowej;
-

- 5) kontrola przewozu kolejną towarów niebezpiecznych;
 - 6) prowadzenie i aktualizacja krajowego rejestru pojazdów kolejowych;
 - 7) nadawanie i zmiana europejskich numerów pojazdom kolejowym (EVN), wyrejestrowywanie pojazdów kolejowych oraz dokonywanie zmian pozostałych danych rejestrowych w krajowym rejestrze pojazdów kolejowych;
 - 7a) prowadzenie i aktualizacja krajowego rejestru infrastruktury (RINF);
 - 8) prowadzenie spraw związanych z rozpatrywaniem wniosków o odstępstwa, przekazywanie Komisji Europejskiej dokumentów niezbędnych do otrzymania odstępstw, o których mowa w art. 25f.
3. Obowiązek uzyskania świadectw, o których mowa w ust. 2 pkt 3, nie dotyczy urządzeń technicznych podlegających przepisom o dozorcze technicznym.
 4. Prezes UTK jest uprawniony do kontroli przestrzegania przepisów i realizacji decyzji oraz postanowień z zakresu kolejnictwa.
- 4a. Prezes UTK jest właściwy do rozpatrywania skarg w sprawach, o których mowa w art. 22b ust. 4.
 5. Prezes UTK zatwierdza opracowane przez zarządców, przewoźników kolejowych oraz użytkowników bocznic kolejowych przepisy wewnętrzne, o których mowa w art. 19.
 6. W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów, decyzji lub postanowień z zakresu kolejnictwa Prezes UTK wydaje decyzję określającą zakres naruszenia oraz termin usunięcia nieprawidłowości.
- 6a. W zakresie regulacji transportu kolejowego Prezes UTK wydaje, na wniosek lub z urzędu decyzje, którym może w całości lub w części nadać rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli wymaga tego interes społeczny lub wyjątkowo ważny interes strony.
 7. Prezes UTK przedstawia corocznie, w terminie do końca lipca, ministrowi właściwemu do spraw transportu ocenę funkcjonowania rynku transportu kolejowego i stanu bezpieczeństwa ruchu kolejowego.
- 7a. Prezes UTK, w związku z zadaniami określonymi w ust. 1, 2, 4, 6 i 7, może żądać od zarządców, przewoźników kolejowych i organizatorów publicznego transportu kolejowego udzielenia wszelkich informacji dla celów regulacji, kontroli i monitorowania rynku transportu kolejowego. Prezes UTK może także żądać informacji, o których mowa w art. 5b. Informacje powinny być udzielone w terminie wskazanym przez Prezesa UTK, nie krótszym niż 3 dni.
 - 7b. Prezes UTK, w terminie 30 dni, zgłasza Agencji każde wydanie, przedłużenie, zmianę lub cofnięcie autoryzacji bezpieczeństwa i certyfikatów bezpieczeństwa. Zgłoszenie powinno zawierać nazwę i adres przewoźnika kolejowego lub zarządcy, datę wystawienia, zakres i ważność autoryzacji bezpieczeństwa lub certyfikatu bezpieczeństwa, a w przypadku cofnięcia - także jego przyczyny.
 - 7c. Jeżeli Prezes UTK uzna, że obowiązujące specyfikacje europejskie nie spełniają zasadniczych wymagań dotyczących interoperacyjności systemu kolei, informuje o tym Komisję Europejską.
 - 7d. Prezes UTK w ramach nadzoru nad podmiotami uprawnionymi do przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych oraz orzekania w celu sprawdzenia spełnienia wymagań zdrowotnych, fizycznych i psychicznych, niezbędnych do uzyskania licencji oraz świadectwa maszynisty, a także zachowania ich ważności ma prawo:

- 1) wstępu do pomieszczeń podmiotu wykonującego badania lekarskie i psychologiczne;
 - 2) kontroli dokumentacji medycznej i psychologicznej związanej z wykonanymi badaniami i orzekaniem;
 - 3) żądania ustnych i pisemnych wyjaśnień.
- 7e. Czynności, o których mowa w ust. 7d, przeprowadza podmiot upoważniony przez Prezesa UTK, spełniający wymagania, o których mowa w art. 22a ust. 6 i nie wpisany na listę, o której mowa w art. 22a ust. 1 pkt 3.
- 7f. Z przeprowadzonej kontroli, o której mowa w ust. 7d, sporządza się wystąpienie pokontrolne, które zawiera opis stanu faktycznego, opis ewentualnych nieprawidłowości i wnioski pokontrolne z określeniem terminu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.
8. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, tryb wykonywania kontroli przez Prezesa UTK w ramach wykonywanego nadzoru, mając na uwadze skuteczność kontroli oraz właściwe wykorzystanie jej wyników.

Art. 14.

1. Prezes UTK nakazuje, w drodze decyzji, usunięcie nieprawidłowości w określonym terminie w razie stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących obowiązków zarządców, przewoźników kolejowych oraz użytkowników bocznic kolejowych w zakresie bezpieczeństwa transportu kolejowego, w szczególności:
 - 1) zasad prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji, o których mowa w art. 17 ust. 7;
 - 2) warunków technicznych eksploatacji pojazdów kolejowych, o których mowa w art. 20, w tym ważności świadectw sprawności technicznej, o których mowa w art. 24, i dokumentów, które powinny znajdować się w pojeździe kolejowym będącym w ruchu, o których mowa w art. 25;
 - [3) warunków, jakie powinni spełniać maszyniści, osoby zatrudnione na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego, prowadzeniem określonych rodzajów pojazdów kolejowych oraz pojazdów kolejowych metra, o których mowa w art. 22-22d;]*
 - <3) warunków, jakie są obowiązani spełniać maszyniści, a także osoby zatrudnione na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego oraz prowadzeniem określonych rodzajów pojazdów kolejowych, o których mowa w art. 22–22d;>**
 - 4) (uchylony).
2. Prezes UTK, w drodze decyzji:
 - 1) wstrzymuje ruch kolejowy lub wprowadza jego ograniczenia na linii kolejowej lub jej odcinku albo na bocznicie kolejowej w razie stwierdzenia zagrożenia bezpieczeństwa ruchu kolejowego lub bezpieczeństwa przewozu osób i rzeczy;
 - 2) wyłącza z eksploatacji pojazd kolejowy lub ogranicza jego eksploatację, gdy nie został on dopuszczony do eksploatacji zgodnie z przepisami ustawy lub nie spełnia wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 20 lub art. 24 ust. 5, a w przypadku wagonów towarowych - w przepisach rozporządzenia (UE) nr 445/2011.
3. Decyzje Prezesa UTK, o których mowa w ust. 2, podlegają natychmiastowej wykonalności.

4. Do postępowania przed Prezesem UTK stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6, przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.
5. Od decyzji wydanych przez Prezesa UTK rozstrzygających co do istoty w sprawach, o których mowa w art. 29 ust. 1i oraz ust. 5, art. 33 ust. 8 oraz art. 66 ust. 1, 2, 2aa i 3, przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu ochrony konkurencji i konsumentów, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.
6. Do postanowień wydanych przez Prezesa UTK w sprawach, o których mowa w art. 33 ust. 8 oraz art. 66 ust. 1-3, na które służy zażalenie, przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio, z tym że zażalenie wnosi się w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.
7. Postępowanie w sprawie odwołania od decyzji lub zażalenia na postanowienie Prezesa UTK, o których mowa w ust. 5 i 6, toczy się według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu w sprawach z zakresu regulacji transportu kolejowego

Art. 17.

[1. Zarządcy i przewoźnicy kolejowi oraz użytkownicy bocznic kolejowych są zobowiązani spełniać warunki techniczne i organizacyjne zapewniające:

- 1) bezpieczne prowadzenie ruchu kolejowego;*
- 2) bezpieczną eksploatację pojazdów kolejowych;*
- 3) ochronę przeciwpożarową i ochronę środowiska.]*

<1. Zarządcy, przewoźnicy kolejowi, użytkownicy bocznic kolejowych oraz przedsiębiorcy zarządzający infrastrukturą i wykonujący przewozy w metrze są obowiązani spełniać warunki techniczne i organizacyjne zapewniające:

- 1) bezpieczne prowadzenie ruchu kolejowego;**
- 2) bezpieczną eksploatację pojazdów kolejowych;**
- 3) ochronę przeciwpożarową i ochronę środowiska.>**

1a. Producenci, podmioty zajmujące się utrzymaniem, dostawcy materiałów i części są obowiązani zapewnić, że pojazdy kolejowe, zespoły, podzespoły i części są zgodne z warunkami technicznymi i mogą być bezpiecznie eksploatowane przez przewoźników kolejowych i zarządców.

<1b. Zarządcy, przewoźnicy kolejowi, użytkownicy bocznic kolejowych oraz przedsiębiorcy zarządzający infrastrukturą i wykonujący przewozy w metrze są obowiązani w zakresie określonym w ustawie do opracowania przepisów wewnętrznych w celu spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1.>

2. (uchylony).
3. (uchylony).
4. (uchylony).
5. (uchylony).
6. (uchylony).

7. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, ogólne warunki prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji, uwzględniając obowiązek opracowania przez zarządców, przewoźników kolejowych i użytkowników bocznic kolejowych szczegółowych przepisów wewnętrznych w tym zakresie.

Art. 18.

1. Dokumentem uprawniającym:

- 1) zarządcę do zarządzania infrastrukturą kolejową jest autoryzacja bezpieczeństwa;
- 2) przewoźnika kolejowego do:
 - a) uzyskania dostępu do infrastruktury kolejowej,
 - b) świadczenia usług trakcyjnych- jest certyfikat bezpieczeństwa;

[3) zarządców do zarządzania infrastrukturą kolejową, o której mowa w ust. 2, przewoźników kolejowych do wykonywania przewozów, o których mowa w ust. 3, i użytkowników bocznic kolejowych do eksploatacji tych bocznic, jest świadectwo bezpieczeństwa;]

<3) zarządcę do zarządzania infrastrukturą kolejową, o której mowa w ust. 2, przewoźnika kolejowego do wykonywania przewozów, o których mowa w ust. 3, użytkowników bocznic kolejowych do eksploatacji tych bocznic, a także przedsiębiorcę do zarządzania infrastrukturą i wykonywania przewozów w metrze jest świadectwo bezpieczeństwa;>

- 4) maszynistę do prowadzenia pociągu lub pojazdu kolejowego są: licencja maszynisty oraz świadectwo maszynisty.

2. Z obowiązku uzyskania autoryzacji bezpieczeństwa zwolnieni są:

1) zarządcy:

- a) których linie kolejowe są funkcjonalnie oddzielone od reszty systemu kolei i są:
 - przeznaczone do prowadzenia pasażerskich przewozów aglomeracyjnych i wojewódzkich przewozów pasażerskich w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym lub
 - wpisane do rejestru zabytków lub do inwentarza muzealiów,
- b) których linie turystyczne są eksploatowane w celach wykonywania przewozów rekreacyjno-wypoczynkowych i okolicznościowych, w tym kolei wąskotorowych,
- c) których linie wąskotorowe są eksploatowane w celu przewozu rzeczy;

- 2) zarządcy infrastruktury kolejowej, która jest wyłącznie użytkowana przez właścicieli do prowadzenia własnych przewozów towarowych (zarządcy prywatnej infrastruktury kolejowej).

3. Z obowiązku uzyskania certyfikatu bezpieczeństwa zwolnieni są przewoźnicy kolejowi wykonujący wyłącznie przewozy po liniach kolejowych, o których mowa w ust. 2.

4. (uchylony).

[5. Z obowiązku uzyskania licencji maszynisty i świadectwa maszynisty zwolnieni są prowadzący pociągi lub pojazdy kolejowe po liniach kolejowych, o których mowa w ust. 2 pkt 1, pojazdy kolejowe wyłącznie w obrębie bocznic kolejowej, a także pojazdy kolejowe specjalne, które nie są przeznaczone do samodzielnej jazdy po czynnych torach kolejowych. Do osób wykonujących te czynności stosuje się przepisy art. 22d.]

<5. Z obowiązku uzyskania licencji maszynisty i świadectwa maszynisty zwolnieni są prowadzący pociągi lub pojazdy kolejowe po liniach kolejowych, o których mowa w ust. 2 pkt 1, pojazdy kolejowe wyłącznie w obrębie bocznic kolejowej, a także pojazdy kolejowe specjalne, które nie są przeznaczone do samodzielnej jazdy po czynnych torach kolejowych.>

Art. 19.

1. Prezes UTK wydaje świadectwo bezpieczeństwa dla zarządcy, jeżeli przedstawi on:
 - 1) wykaz eksploatowanych typów pojazdów kolejowych, typów budowli i typów urządzeń;
 - 2) oświadczenie o posiadaniu świadectw sprawności technicznej eksploatowanych pojazdów kolejowych;
 - 3) wykaz przepisów wewnętrznych, określających zasady i wymagania dotyczące bezpiecznego prowadzenia ruchu kolejowego i utrzymania infrastruktury kolejowej;
 - [4) oświadczenie potwierdzające, że na stanowiskach maszynisty i na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego, prowadzeniem określonych rodzajów pojazdów kolejowych oraz prowadzeniem pojazdów kolejowych metra zatrudnia pracowników spełniających warunki określone w niniejszej ustawie i wydanych na jej podstawie przepisach;]*
 - <4) oświadczenie potwierdzające, że na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego oraz prowadzeniem określonych rodzajów pojazdów kolejowych zatrudnia pracowników spełniających warunki określone w ustawie i wydanych na jej podstawie przepisach;>**
 - 5) (uchylony).
2. Prezes UTK wydaje świadectwo bezpieczeństwa dla przewoźnika kolejowego, jeżeli przedstawi on:
 - 1) wykaz eksploatowanych typów pojazdów kolejowych;
 - 2) oświadczenie o posiadaniu świadectw sprawności technicznej eksploatowanych pojazdów kolejowych;
 - [3) oświadczenie potwierdzające, że na stanowiskach maszynisty i na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego, prowadzeniem określonych rodzajów pojazdów kolejowych oraz prowadzeniem pojazdów kolejowych metra zatrudnia pracowników spełniających warunki określone w niniejszej ustawie i wydanych na jej podstawie przepisach;]*
 - <3) oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 4;>**
 - 4) wykaz przepisów wewnętrznych, określających warunki techniczne oraz zasady i wymagania związane z utrzymaniem i eksploatacją pojazdów kolejowych;
 - 5) (uchylony).
3. Prezes UTK wydaje świadectwo bezpieczeństwa użytkownikowi bocznic kolejowej, jeżeli przedstawi on:
 - 1) wykaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1;

2) wykaz przepisów wewnętrznych, określających warunki techniczne oraz zasady i wymagania dotyczące bezpiecznego prowadzenia ruchu kolejowego i utrzymania infrastruktury kolejowej, oraz zasady i wymagania organizacyjne związane z utrzymaniem i eksploatacją pojazdów kolejowych, albo oświadczenie o stosowaniu zatwierdzonych przepisów wewnętrznych zarządcy, z którym bocznicą jest połączona lub przewoźnika kolejowego obsługującego bocznicę;

3) (uchylony);

4) oświadczenie o posiadaniu świadectw sprawności technicznej eksploatowanych pojazdów kolejowych;

[5) oświadczenie potwierdzające, że na stanowiskach maszynisty i na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego, prowadzeniem określonych rodzajów pojazdów kolejowych oraz prowadzeniem pojazdów kolejowych metra zatrudnia pracowników spełniających warunki określone w niniejszej ustawie i wydanych na jej podstawie przepisach;]

<5) oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 4;>

6) regulamin pracy bocznicą kolejowej uzgodniony przez zarządcę infrastruktury kolejowej, z którą bocznicą kolejowa jest połączona.

<3a. Prezes UTK wydaje świadectwo bezpieczeństwa uprawniające przedsiębiorcę do zarządzania infrastrukturą i wykonywania przewozów w metrze, jeżeli przedstawi on:

1) wykaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1;

2) wykaz przepisów wewnętrznych, określających:

a) szczegółowe warunki prowadzenia ruchu kolejowego oraz utrzymania i eksploatacji infrastruktury, a także pojazdów kolejowych,

b) warunki, jakie są obowiązani spełniać pracownicy wykonujący czynności na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego oraz prowadzeniem pojazdów kolejowych.>

4. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, warunki, tryb wydawania, przedłużania, zmiany i cofania autoryzacji bezpieczeństwa, certyfikatów bezpieczeństwa i świadectw bezpieczeństwa, mając na uwadze zapewnienie bezpieczeństwa w transporcie kolejowym.

[Art. 22d.

1. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego, prowadzeniem określonych rodzajów pojazdów kolejowych oraz pojazdów kolejowych metra powinni:

1) posiadać wymagane wykształcenie,

2) spełniać wymagania zdrowotne, fizyczne i psychiczne,

3) posiadać wymagane przygotowanie zawodowe,

4) zdać egzamin kwalifikacyjny

- określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 3 pkt 1.

2. *Pracownicy, o których mowa w ust. 1, są obowiązani do posiadania i okazywania właściwemu uprawnionemu organowi dokumentu upoważniającego do wykonywania czynności na stanowiskach, o których mowa w ust. 1.*
3. *Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:*
 - 1) *wykaz stanowisk bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego, prowadzeniem określonych rodzajów pojazdów kolejowych oraz pojazdów kolejowych metra, warunki, jakie powinni spełniać zatrudnieni na tych stanowiskach, a także zasady oceny ich zdolności fizycznych i psychicznych, jednostki uprawnione do oceny zdolności fizycznej i psychicznej oraz tryb orzekania o tej zdolności,*
 - 2) *sposób powoływania i tryb pracy komisji egzaminacyjnych stwierdzających kwalifikacje pracowników, o których mowa w pkt 1, wzory dokumentów potwierdzających te kwalifikacje i upoważniających do wykonywania czynności na stanowiskach, o których mowa w pkt 1, wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnych oraz wysokość opłat związanych ze stwierdzeniem kwalifikacji pracowników, uwzględniając przepis ust. 4, a także sposób uiszczania tych opłat*
- mając na uwadze zapewnienie bezpieczeństwa w transporcie kolejowym, właściwych kwalifikacji osób zatrudnionych na tych stanowiskach, odpowiednich warunków przeprowadzania oceny zdolności fizycznej i psychicznej, nakład pracy członków komisji egzaminacyjnej oraz ich kwalifikacje, a także koszty rzeczowe i osobowe związane ze stwierdzaniem kwalifikacji pracowników.
4. *Wysokość opłaty związanej ze stwierdzeniem kwalifikacji pracowników, o których mowa w ust. 1, nie może przekroczyć równowartości w złotych 30 euro, ustalonej przy zastosowaniu kursu średniego, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu wydania dokumentu potwierdzającego kwalifikacje pracownika.]*

<Art. 22d.

1. **Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego oraz z prowadzeniem określonych rodzajów pojazdów kolejowych: dyżurny ruchu, nastawniczy, kierownik pociągu, ustawiacz, manewrowy, rewident taboru, automatyk, toromistrz, dróżnik przejazdowy, prowadzący pociągi lub pojazdy kolejowe, o których mowa w art. 18 ust. 5, oraz pomocnik maszynisty pojazdów trakcyjnych, są obowiązani:**
 - 1) **posiadać wymagane wykształcenie,**
 - 2) **spełniać wymagania zdrowotne, fizyczne i psychiczne,**
 - 3) **posiadać wymagane przygotowanie zawodowe,**
 - 4) **zdać egzamin kwalifikacyjny****– określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 3 pkt 1.**
2. **Pracownicy, o których mowa w ust. 1, są obowiązani do posiadania i okazywania właściwemu uprawnionemu organowi dokumentu upoważniającego do wykonywania czynności na stanowiskach, o których mowa w ust. 1.**
3. **Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:**
 - 1) **dla stanowisk, o których mowa w ust. 1, warunki, jakie są obowiązani spełniać zatrudnieni na tych stanowiskach, a także warunki i sposób oceny ich zdolności**

fizycznych i psychicznych, jednostki uprawnione do oceny zdolności fizycznej i psychicznej oraz tryb orzekania o tej zdolności,

- 2) sposób powoływania i tryb pracy komisji egzaminacyjnych stwierdzających kwalifikacje pracowników zatrudnionych na stanowiskach, o których mowa w ust. 1, wzory dokumentów potwierdzających te kwalifikacje i upoważniających do wykonywania czynności na tych stanowiskach, wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnych oraz wysokość opłat związanych ze stwierdzeniem kwalifikacji pracowników, uwzględniając przepis ust. 4, a także sposób uiszczania tych opłat

– mając na uwadze zapewnienie bezpieczeństwa w transporcie kolejowym, właściwych kwalifikacji osób zatrudnionych na tych stanowiskach, odpowiednich warunków przeprowadzania oceny zdolności fizycznej i psychicznej, nakład pracy członków komisji egzaminacyjnej oraz ich kwalifikacje, a także koszty rzeczowe i osobowe związane ze stwierdzaniem kwalifikacji pracowników.

4. Wysokość opłaty związanej ze stwierdzeniem kwalifikacji pracowników zatrudnionych na stanowiskach, o których mowa w ust. 1, nie może przekroczyć równowartości w złotych 30 euro, ustalonej przy zastosowaniu kursu średniego, ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu wydania dokumentu potwierdzającego kwalifikacje pracownika.>

USTAWA z dnia 22 maja 2003 r. O POŚREDNICTWIE UBEZPIECZENIOWYM (Dz. U. Nr 124, poz. 1154, z późn. zm.)

[Art. 4c.

1. *Osoba wykonująca czynności agencyjne albo czynności brokerskie jest obowiązana doskonalić umiejętności zawodowe przez odbywanie raz na trzy lata szkolenia zawodowego.*
2. *Szkolenie zawodowe polega na odbyciu odpowiedniej liczby godzin zajęć i jest zakończone wydaniem przez podmiot przeprowadzający szkolenie dokumentu poświadczającego odbycie szkolenia.*
3. *Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii organu nadzoru, określi, w drodze rozporządzenia, sposób przeprowadzania szkoleń zawodowych, zakres tematów oraz wymiar godzinowy, mając na względzie potrzebę zapewnienia odpowiedniego poziomu szkolenia, z uwzględnieniem charakterystyki działalności agencyjnej i brokerskiej oraz skuteczności przeprowadzanego szkolenia.]*

Art. 9.

1. Czynności agencyjne mogą być wykonywane wyłącznie przez osobę fizyczną, która spełnia łącznie następujące warunki:
 - 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
 - 2) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo:

- a) przeciwko życiu i zdrowiu,
 - b) przeciwko wymiarowi sprawiedliwości,
 - c) przeciwko ochronie informacji,
 - d) przeciwko wiarygodności dokumentów,
 - e) przeciwko mieniu,
 - f) przeciwko obrotowi gospodarczemu,
 - g) przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi,
 - h) skarbowe;
- 3) daje rękojmię należytego wykonywania czynności agencyjnych;
- 4) posiada co najmniej średnie wykształcenie;
- [5) odbyła szkolenie prowadzone przez zakład ubezpieczeń zakończone zdaniem egzaminem.]

<5) zdała egzamin przeprowadzony przez zakład ubezpieczeń.>

1a. Warunki, o których mowa w ust. 1, powinni spełniać również:

- 1) agenci ubezpieczeniowi będący osobami fizycznymi;
- 2) w przypadku agentów ubezpieczeniowych będących spółkami nieposiadającymi osobowości prawnej:
 - a) wspólnicy tych spółek, o ile są osobami fizycznymi,
 - b) w przypadku gdy wspólnikami tych spółek są osoby prawne - co najmniej połowa ich członków zarządu;
- 3) w przypadku agentów ubezpieczeniowych będących osobami prawnymi - co najmniej połowa ich członków zarządu.

<1b. Do osób mających wykonywać czynności agencyjne w bankach, spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych lub u innych podmiotów jedynie w odniesieniu do umów ubezpieczenia zawieranych przez te podmioty lub za ich pośrednictwem oraz do osób, o których mowa w ust. 1a, stosuje się szczególne zasady w zakresie spełniania przez te osoby warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5. Zastosowanie szczególnych zasad może polegać na ograniczeniu zakresu obowiązujących tematów egzaminu.>

[2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) *minimalny zakres szkolenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, zakres obowiązujących tematów egzaminu i tryb jego przeprowadzania, z uwzględnieniem szczególnych zasad w zakresie spełniania warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, przez osoby wykonujące czynności agencyjne w bankach, spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych i innych podmiotach, jedynie w odniesieniu do umów ubezpieczenia zawieranych przez te podmioty lub za ich pośrednictwem,*
- 2) *rodzaje podmiotów, do których stosuje się szczególne zasady, o których mowa w pkt 1*

- z uwzględnieniem w szczególności konieczności zapewnienia odpowiedniego poziomu kwalifikacji osób wykonujących czynności agencyjne.]

<2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia:

1) zakres obowiązujących tematów egzaminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, i tryb jego przeprowadzania,

2) rodzaje innych niż banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe podmiotów, w których do osób mających wykonywać czynności agencyjne stosuje się szczególne zasady, o których mowa w ust. 1b,

3) szczególne zasady, o których mowa w ust. 1b

– z uwzględnieniem konieczności zapewnienia odpowiedniego poziomu kwalifikacji osób wykonujących czynności agencyjne.>

Art. 11.

1. Za szkodę wyrządzoną przez agenta ubezpieczeniowego w związku z wykonywaniem czynności agencyjnych odpowiada zakład ubezpieczeń, na rzecz którego agent ubezpieczeniowy działa, z zastrzeżeniem ust. 2. Przepisu art. 429 Kodeksu cywilnego nie stosuje się.
2. Agent ubezpieczeniowy wykonujący czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej, odpowiada za szkody powstałe z tytułu wykonywania tych czynności wyrządzone klientowi, ubezpieczającemu, ubezpieczonemu lub osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia.
3. W zakresie odpowiedzialności za szkody powstałe z tytułu wykonywania czynności agencyjnych agent ubezpieczeniowy wykonujący czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej, podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej.
- 3a. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w ust. 3, obejmuje szkody wyrządzone przez agenta ubezpieczeniowego w związku z działalnością wykonywaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej.
4. Agent ubezpieczeniowy, który nie spełnił obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 3, zgodnie z ogólnymi warunkami tego ubezpieczenia, jest obowiązany wnieść opłatę na rzecz budżetu państwa w wysokości stanowiącej równowartość 1.000 euro obliczoną w złotych według średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w tabeli kursów nr 1 każdego roku. Wniesienie opłaty nie zwalnia z obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.
5. Do przeprowadzania kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 3, uprawniona jest Komisja Nadzoru Finansowego, zwana dalej "organem nadzoru".
6. Jeżeli agent ubezpieczeniowy nie okaże dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 3, lub dowodu opłacenia składki za to ubezpieczenie, organ nadzoru wzywa agenta ubezpieczeniowego, aby w terminie 30 dni:
 - 1) przedstawił dokumenty potwierdzające zawarcie umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 3, w dacie określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 8, albo
 - 2) w razie braku dokumentów, o których mowa w pkt 1, uiścił opłatę, o której mowa w ust. 4, oraz okazał dokumenty potwierdzające późniejsze zawarcie umowy ubezpieczenia.

7. Opłata, o której mowa w ust. 4, podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

[7a. *W przypadku agenta ubezpieczeniowego, o którym mowa w art. 16, przepisów ust. 2 i 3 nie stosuje się, jeżeli agent ubezpieczeniowy posiada ustanowione w państwie członkowskim Unii Europejskiej ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub inną równoważną gwarancję w kwocie 1.000.000 euro w odniesieniu do jednego zdarzenia oraz 1.500.000 euro w odniesieniu do wszystkich zdarzeń za szkody powstałe z tytułu wykonywania czynności agencyjnych wyrządzone klientowi, ubezpieczającemu, ubezpieczonemu lub osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia.*

8. *Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii ogólnopolskich organizacji pośredników ubezpieczeniowych i Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 3, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanej działalności oraz zakres realizowanych zadań.]*

<7a. W przypadku agenta ubezpieczeniowego, o którym mowa w art. 16, przepisów ust. 2 i 3 nie stosuje się, jeżeli agent ubezpieczeniowy posiada ustanowione w państwie członkowskim Unii Europejskiej ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub inną równoważną gwarancję, której wysokość odpowiada co najmniej minimalnej sumie gwarancyjnej określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 8.

8. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 3, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanej działalności, zakres realizowanych zadań oraz wzrost europejskiego indeksu cen konsumpcyjnych.>

Art. 17.

1. Agent ubezpieczeniowy, wpisany do rejestru agentów ubezpieczeniowych, może wykonywać działalność agencyjną na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Agent ubezpieczeniowy, który zamierza podjąć działalność agencyjną na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, ma obowiązek powiadomić o tym organ nadzoru.

3. W powiadomieniu, o którym mowa w ust. 2, agent ubezpieczeniowy wskazuje:

1) państwo członkowskie Unii Europejskiej, w którym działalność ma być wykonywana;

2) adres oddziału lub przedstawicielstwa agenta ubezpieczeniowego w państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym działalność ma być wykonywana, jeżeli oddział lub przedstawicielstwo ma być ustanowione;

3) nazwę i siedzibę zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego agent ubezpieczeniowy ma wykonywać działalność agencyjną w państwie członkowskim Unii Europejskiej;

[4) *ustanowione ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub inną równoważną gwarancję w kwocie 1.000.000 euro w odniesieniu do jednego zdarzenia oraz*

1.500.000 euro w odniesieniu do wszystkich zdarzeń za szkody powstałe z tytułu wykonywania czynności agencjiowych wyrządzone osobie poszukującej ochrony ubezpieczeniowej, ubezpieczającemu, ubezpieczonemu lub osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia, jeżeli agent ubezpieczeniowy nie był zobowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 11 ust. 3.]

<4) ustanowione ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub inną równoważną gwarancję, której wysokość odpowiada co najmniej minimalnej sumie gwarancyjnej określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, jeżeli agent ubezpieczeniowy nie był zobowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 11 ust. 3.>

4. Organ nadzoru, w terminie 30 dni od dnia powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, przekazuje właściwemu organowi prowadzącemu rejestr pośredników ubezpieczeniowych w państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym agent ubezpieczeniowy zamierza wykonywać działalność, informację o zamiarze podjęcia przez agenta ubezpieczeniowego działalności na terytorium tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, wraz z informacją o tym, że agent ubezpieczeniowy jest wpisany do rejestru pośredników ubezpieczeniowych prowadzonego przez organ nadzoru.
5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się w przypadku, gdy państwo członkowskie Unii Europejskiej, na którego terytorium agent ubezpieczeniowy zamierza podjąć działalność, nie wyraziło woli otrzymywania informacji o zamiarze podejmowania na terytorium tego państwa członkowskiego działalności przez agentów ubezpieczeniowych zarejestrowanych w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej.
6. Organ nadzoru niezwłocznie informuje agenta ubezpieczeniowego:
 - 1) o przekazaniu informacji, o której mowa w ust. 4, albo
 - 2) że państwo członkowskie Unii Europejskiej, na którego terytorium agent ubezpieczeniowy zamierza podjąć działalność, nie wyraziło woli otrzymywania odpowiednich informacji, w przypadku określonym w ust. 5.
7. Agent ubezpieczeniowy niezwłocznie informuje organ nadzoru o każdym przypadku zmiany danych, o których mowa w ust. 3 pkt 2-4.

Art. 22.

1. Broker ubezpieczeniowy z tytułu wykonywania działalności brokerskiej podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej obejmującemu szkody wyrządzone osobie poszukującej ochrony ubezpieczeniowej, ubezpieczającemu, ubezpieczonemu lub osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia, w tym także szkody wyrządzone przez osoby fizyczne, przez które broker ubezpieczeniowy wykonuje czynności brokerskie, oraz podmioty, o których mowa w art. 25.
2. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w ust. 1, obejmuje szkody wyrządzone przez brokera ubezpieczeniowego w związku z działalnością wykonywaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej.
- [3. W przypadku brokera ubezpieczeniowego, o którym mowa w art. 31, przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli broker ubezpieczeniowy posiada ustanowione w państwie członkowskim Unii Europejskiej ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub inną równoważną*

gwarancję w kwocie 1.000.000 euro w odniesieniu do jednego zdarzenia oraz 1.500.000 euro w odniesieniu do wszystkich zdarzeń za szkody powstałe z tytułu wykonywania czynności brokerskich wyrządzone osobie poszukującej ochrony ubezpieczeniowej, ubezpieczającemu, ubezpieczonemu lub osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii ogólnopolskich organizacji pośredników ubezpieczeniowych i Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę zawodu brokera ubezpieczeniowego oraz zakres realizowanych zadań.]

<3. W przypadku brokera ubezpieczeniowego, o którym mowa w art. 31, przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli broker ubezpieczeniowy posiada ustanowione w państwie członkowskim Unii Europejskiej ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub inną równoważną gwarancję, której wysokość odpowiada co najmniej minimalnej sumie gwarancyjnej określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 4.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanej działalności, zakres realizowanych zadań oraz wzrost europejskiego indeksu cen konsumpcyjnych.>

Art. 28.

1. Zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń albo w zakresie reasekuracji, zwane dalej "zezwoleniem", wydaje organ nadzoru w drodze decyzji.

1a. Organ nadzoru odmawia wydania zezwolenia w drodze decyzji.

2. Ten sam podmiot może posiadać zezwolenie zarówno na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, jak i na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji.

3. Zezwolenie wydaje się na wniosek:

1) osoby fizycznej, która:

a) ma pełną zdolność do czynności prawnych,

b) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo:

– przeciwko życiu i zdrowiu,

– przeciwko wymiarowi sprawiedliwości,

– przeciwko ochronie informacji,

– przeciwko wiarygodności dokumentów,

– przeciwko mieniu,

– przeciwko obrotowi gospodarczemu,

– przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi,

– skarbowe,

c) daje rękojmię należytego wykonywania działalności brokerskiej,

- d) posiada co najmniej średnie wykształcenie,
 - [e) zdała egzamin przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych odpowiednio do zakresu działalności,*
 - f) posiada co najmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe w zakresie ubezpieczeń zdobyte w okresie 5 lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku o uzyskanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej,]*
 - <e) zdała egzamin przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych odpowiednio do zakresu działalności albo uzyskała zwolnienie z egzaminu,**
 - f) posiada co najmniej dwuletnie doświadczenie zawodowe w zakresie ubezpieczeń zdobyte w okresie 8 lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku o uzyskanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej,>**
 - g) zawarła umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej;
- 2) osoby prawnej:
- [a) której wszyscy członkowie zarządu spełniają warunki, o których mowa w pkt 1 lit. a-d, przy czym co najmniej połowa z nich dodatkowo spełnia warunki określone w pkt 1 lit. e i f,]*
 - <a) której wszyscy członkowie zarządu spełniają warunki, o których mowa w pkt 1 lit. a–d, przy czym co najmniej połowa z nich dodatkowo spełnia warunki określone w pkt 1 lit. e i f albo w ust. 5a lub 5b,>**
 - b) spełnia warunek określony w pkt 1 lit. g.
- 3a. Brokerem ubezpieczeniowym nie może być przedsiębiorca prawomocnie pozbawiony prawa prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z art. 373 lub art. 374 ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze, w czasie trwania orzeczonego zakazu.
4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera:
- 1) firmę przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres;
 - [2) numer w rejestrze przedsiębiorców albo w ewidencji działalności gospodarczej;]*
 - <2) numer w rejestrze przedsiębiorców albo numer identyfikacji podatkowej (NIP);>**
 - 3) określenie zakresu działalności brokerskiej, na którą ma być udzielone zezwolenie;
 - 4) w przypadku osoby prawnej - także wskazanie imion i nazwisk członków zarządu.
5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 3, dołącza się dokumenty potwierdzające spełnienie warunków niezbędnych do uzyskania zezwolenia.
- <5a. Warunku zdania egzaminu przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych oraz warunku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 lit. f, nie stosuje się do osób fizycznych ubiegających się o zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, członków zarządu osoby prawnej, która ubiega się o takie zezwolenie, oraz osób fizycznych, przez które broker ubezpieczeniowy będzie wykonywać czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń, jeżeli osoby takie:**

- 1) co najmniej przez 5 lat wykonywały czynności bezpośrednio związane z czynnościami brokerskimi w zakresie ubezpieczeń w okresie 10 lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku;
 - 2) posiadają pozytywną opinię brokera ubezpieczeniowego, pod kierunkiem którego wykonywały czynności, o których mowa w pkt 1.
- 5b. Warunku zdania egzaminu przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych oraz warunku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 lit. f, nie stosuje się do osób fizycznych ubiegających się o zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji, członków zarządu osoby prawnej, która ubiega się o takie zezwolenie, oraz osób fizycznych, przez które broker reasekuracyjny będzie wykonywać czynności brokerskie w zakresie reasekuracji, jeżeli osoby takie:**
- 1) co najmniej przez 5 lat wykonywały czynności bezpośrednio związane z czynnościami brokerskimi w zakresie reasekuracji w okresie 10 lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku;
 - 2) posiadają pozytywną opinię brokera reasekuracyjnego, pod kierunkiem którego wykonywały czynności, o których mowa w pkt 1.
- 5c. Komisja Egzaminacyjna dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, na wniosek jednostek organizacyjnych uczelni uprawnionych do nadawania stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych lub doktora nauk prawnych, stwierdza uznanie studiów wyższych ukończonych w Rzeczypospolitej Polskiej lub zagranicznych studiów wyższych uznawanych w Rzeczypospolitej Polskiej za równorzędne, jeżeli zakresem kształcenia obejmują one zakres tematów egzaminu dla brokerów ubezpieczeniowych lub zakres tematów egzaminu dla brokerów reasekuracyjnych.**
- 5d. Komisja Egzaminacyjna dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, na wniosek osoby fizycznej, zwalnia ją z egzaminu, jeżeli osoba ta ukończyła uznane przez Komisję studia wyższe, o których mowa w ust. 5c, oraz zdała egzaminy na tych studiach przeprowadzone w formie pisemnej, a od ukończenia studiów nie upłynęło więcej niż 3 lata.>**
6. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, wykaz dokumentów, które dołącza się do wniosku, o którym mowa w ust. 3, z uwzględnieniem w szczególności konieczności przedstawienia pełnej informacji o podmiotach ubiegających się o wydanie zezwolenia.

Art. 33.

Broker ubezpieczeniowy jest obowiązany informować organ nadzoru o wszystkich zmianach stanu faktycznego i prawnego dotyczących jego i wykonywanej przez niego działalności w zakresie art. 28, w terminie 7 dni od dnia zaistnienia zmiany.

<Art. 33a.

Przepisy art. 28 ust. 5a i 5b stosuje się odpowiednio do członków zarządu osoby prawnej wykonującej działalność brokerską.>

Art. 36.

1. Tworzy się Komisję Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, zwaną dalej "Komisją", w składzie:
 - 1) przewodniczący;
 - 2) zastępca przewodniczącego;
 - 3) sekretarz;
 - 4) dwóch członków.
 2. Osoby wchodzące w skład Komisji powinny posiadać wyższe wykształcenie oraz wyróżniać się wysokim poziomem wiedzy z dziedziny ubezpieczeń osobowych i majątkowych.
 3. Osoby wchodzące w skład Komisji powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw instytucji finansowych na wniosek organu nadzoru.

[4. Osobom wchodzącym w skład Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w egzaminie oraz za opracowanie pytań testowych i przygotowanie testów egzaminacyjnych.]
 - <4. Osobom wchodzącym w skład Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w egzaminie, opracowanie pytań testowych, przygotowanie testów egzaminacyjnych oraz udział w posiedzeniu Komisji.>**
 - 4a. W pracach Komisji może brać udział dwóch obserwatorów wyłonionych wspólnie przez ogólnopolskie organizacje brokerów.
 5. Osoba przystępująca do egzaminu ponosi opłatę egzaminacyjną.

[6. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, regulamin działania Komisji, sposób przeprowadzenia egzaminu, wysokość opłaty egzaminacyjnej oraz wysokość wynagrodzenia dla osób wchodzących w skład Komisji oraz ustala zakres obowiązujących tematów egzaminacyjnych.]
 7. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 6, uwzględni konieczność zapewnienia odpowiedniego sprawdzianu wiedzy kandydatów i sprawnego przeprowadzenia egzaminów, sposób działania Komisji oraz terminy przyjmowania zgłoszeń i uiszczania opłaty egzaminacyjnej.]
 - <6. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia:**
 - 1) regulamin działania Komisji;**
 - 2) wysokość wynagrodzenia dla osób wchodzących w skład Komisji;**
 - 3) sposób przeprowadzania egzaminu, w tym terminy przyjmowania zgłoszeń;**
 - 4) zakres obowiązujących tematów egzaminu;**
 - 5) sposób i tryb uznawania studiów wyższych zgodnie z art. 28 ust. 5c;**
 - 6) sposób i tryb zwalniania z egzaminu;**
 - 7) wysokość opłaty egzaminacyjnej i sposób jej uiszczania.**
 7. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 6, uwzględni konieczność zapewnienia odpowiedniego sprawdzianu wiedzy kandydatów i sprawnego przeprowadzenia egzaminu oraz działania Komisji w sposób sprawny i skuteczny.>
-

Art. 40.

1. Rejestr agentów ubezpieczeniowych zawiera, w odniesieniu do osób fizycznych:
 - 1) numer wpisu do rejestru;
 - 2) dane osobowe, obejmujące:
 - a) imię lub imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - c) miejsce zamieszkania,
[d) numer w ewidencji działalności gospodarczej,]
<d) numer identyfikacji podatkowej (NIP),>
 - e) nazwę, pod którą wykonuje działalność gospodarczą,
 - f) siedzibę i adres;
 - 3) nazwę lub nazwy zakładów ubezpieczeń, na rzecz których działa agent ubezpieczeniowy, oraz zakres pełnomocnictw, o których mowa w art. 12 ust. 2;
 - 4) wykaz osób fizycznych, przy pomocy których podmiot wykonuje czynności agencyjne, zawierający dane określone w pkt 2 lit. a-c;
 - 5) w przypadku agenta ubezpieczeniowego działającego na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej, numer polisy potwierdzającej zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w art. 11 ust. 3, termin obowiązywania tej umowy ubezpieczenia oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto tę umowę.
2. Rejestr agentów ubezpieczeniowych zawiera, w odniesieniu do przedsiębiorców niebędących osobami fizycznymi:
 - 1) numer wpisu do rejestru;
 - 2) dane dotyczące podmiotu, obejmujące:
 - a) nazwę podmiotu lub firmę oraz informację, czy agent ubezpieczeniowy jest bankiem, spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową albo innym podmiotem, do którego stosuje się szczególne zasady w zakresie spełniania przez osoby wykonujące czynności agencyjne warunku, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 5,
 - b) siedzibę i adres,
 - c) numer w rejestrze przedsiębiorców;
 - 3) nazwę lub nazwy zakładów ubezpieczeń, na rzecz których działa agent ubezpieczeniowy, oraz zakres pełnomocnictw, o których mowa w art. 12 ust. 2;
 - 4) wykaz osób fizycznych, przy pomocy których podmiot wykonuje czynności agencyjne, zawierający dane określone w ust. 1 pkt 2 lit. a-c;
 - 5) w przypadku agenta ubezpieczeniowego działającego na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej, numer polisy potwierdzającej zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności

- cywilnej, o którym mowa w art. 11 ust. 3, termin obowiązywania tej umowy ubezpieczenia oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto tę umowę;
- 6) wykaz wspólników lub członków zarządu, zawierający dane określone w ust. 1 pkt 2 lit. a-c.
3. Rejestr agentów ubezpieczeniowych, w przypadku agentów ubezpieczeniowych wykonujących działalność agencyjną na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, zawiera dodatkowo:
- 1) wykaz państw członkowskich Unii Europejskiej, w których działalność jest wykonywana;
 - 2) adres oddziału lub przedstawicielstwa agenta ubezpieczeniowego w państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym działalność ma być wykonywana, jeżeli oddział lub przedstawicielstwo ma być ustanowione;
 - 3) nazwę i siedzibę zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego agent ubezpieczeniowy ma wykonywać działalność agencyjną w państwie członkowskim Unii Europejskiej;
 - 4) informację o ustanowionym ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej lub innej równoważnej gwarancji, o której mowa w art. 17 ust. 3 pkt 4.

Art. 44.

1. Rejestr brokerów ubezpieczeniowych zawiera, w odniesieniu do osób fizycznych:
- 1) numer wpisu do rejestru;
 - 2) dane osobowe, obejmujące:
 - a) imię lub imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL lub, gdy ten numer nie został nadany, numer paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - c) miejsce zamieszkania,
 - d) siedzibę i adres,
 - [e) numer w ewidencji działalności gospodarczej,]*
 - <e) numer identyfikacji podatkowej (NIP),>**
 - f) nazwę, pod którą prowadzi działalność;
 - 3) numer i datę wydania zezwolenia;
 - 4) datę i przyczynę cofnięcia zezwolenia;
 - 5) w przypadku brokera ubezpieczeniowego wykonującego działalność brokerską na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej:
 - a) wykaz państw członkowskich Unii Europejskiej, w których działalność jest wykonywana,
 - b) adres oddziału lub przedstawicielstwa brokera ubezpieczeniowego w państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym działalność ma być wykonywana, jeżeli oddział lub przedstawicielstwo zostały ustanowione;
 - 6) rodzaj działalności brokerskiej;

- 7) wykaz osób fizycznych, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy wykonuje czynności brokerskie, zawierający dane, o których mowa w pkt 2 lit. a-c;
 - 8) numer polisy potwierdzającej zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w art. 22 ust. 1, termin obowiązywania tej umowy ubezpieczenia oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto tę umowę.
2. Rejestr brokerów ubezpieczeniowych zawiera, w odniesieniu do osób prawnych:
- 1) numer wpisu do rejestru;
 - 2) dane dotyczące podmiotu, obejmujące:
 - a) nazwę podmiotu lub firmę,
 - b) numer w rejestrze przedsiębiorców,
 - c) dane osób wchodzących w skład zarządu obejmujące dane, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a-c,
 - d) siedzibę i adres podmiotu,
 - e) numer i datę wydania zezwolenia;
 - 3) datę i przyczynę cofnięcia zezwolenia;
 - 4) w przypadku brokera ubezpieczeniowego wykonującego działalność brokerską na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej:
 - a) wykaz państw członkowskich Unii Europejskiej, w których działalność jest wykonywana,
 - b) adres oddziału lub przedstawicielstwa brokera ubezpieczeniowego w państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym działalność ma być wykonywana, jeżeli oddział lub przedstawicielstwo zostały ustanowione;
 - 5) rodzaj działalności brokerskiej;
 - 6) wykaz osób fizycznych, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy wykonuje czynności brokerskie, zawierający dane, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a-c;
 - 7) numer polisy potwierdzającej zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w art. 22 ust. 1, termin obowiązywania tej umowy ubezpieczenia oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto tę umowę.
3. Dane dotyczące brokera ubezpieczeniowego wykreślonego z rejestru są przechowywane w rejestrze przez 10 lat.

USTAWA z dnia 22 maja 2003 r. O DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ (Dz. U. z 2013 r. poz. 950 i 1289)

Art. 161.

1. Do rejestru aktuariuszy może być wpisana osoba fizyczna, spełniająca następujące wymagania:

Objaśnienie oznaczeń: [*]* kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> **druk pogrubiony** – tekst wstawiony przez Sejm

1) ukończyła studia wyższe;

[2) *przez okres co najmniej 2 lat wykonywała czynności z zakresu matematyki ubezpieczeniowej, finansowej i statystyki, pod kierunkiem aktuarusza;*]

<2) przez okres co najmniej roku wykonywała czynności z zakresu matematyki ubezpieczeniowej, finansowej i statystyki, pod kierunkiem aktuarusza;>

3) złożyła z pozytywnym wynikiem egzamin aktuarialny;

4) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;

5) korzysta z pełni praw publicznych;

6) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, przestępstwo przeciwko mieniu lub za przestępstwo skarbowe.

<1a. Wymogu złożenia egzaminu aktuarialnego nie stosuje się do osoby fizycznej, która:

1) uzyskała zwolnienie z egzaminu aktuarialnego, o którym mowa w ust. 1b;

2) posiada pozytywną opinię aktuarusza, pod kierunkiem którego wykonywała czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

1b. Komisja Egzaminacyjna dla Aktuariuszy, na wniosek kandydata na aktuarusza, zwalnia z egzaminu aktuarialnego, jeżeli ukończył on uznane przez Komisję studia wyższe, o których mowa w art. 163 ust. 5 pkt 5, oraz złożył z wynikiem pozytywnym egzaminu na tych studiach przeprowadzone w formie pisemnej, a od ukończenia studiów nie upłynęło więcej niż 3 lata.>

2. Organ nadzoru dokonuje wpisu do rejestru aktuarusza na wniosek zainteresowanej osoby.

3. Wpis aktuarusza do rejestru obejmuje:

1) imię i nazwisko, datę urodzenia i miejsce zamieszkania;

[2) *numer zaświadczenia Komisji Egzaminacyjnej dla Aktuariuszy o złożeniu egzaminów aktuarialnych;*]

<2) numer zaświadczenia Komisji Egzaminacyjnej dla Aktuariuszy o złożeniu egzaminu aktuarialnego albo informację o zwolnieniu z wymogu złożenia egzaminu;>

3) datę wpisu.

4. Aktuarusz ma obowiązek niezwłocznego zgłoszenia organowi nadzoru zmiany danych podlegających wpisowi.

5. Rejestr aktuarusza jest ogłaszany przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

6. Od wymogu złożenia egzaminu aktuarialnego organ nadzoru, po uzyskaniu opinii ogólnopolskich organizacji aktuarusza, może zwolnić osobę będącą obywatelem państwa obcego spełniającą warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 4-6.

7. Od wymogu złożenia egzaminu aktuarialnego są zwolnieni obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych (Dz. U. Nr 87, poz. 954 oraz z 2002 r. Nr 71, poz. 655), z zastrzeżeniem warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 4-6.

Art. 163.

1. Tworzy się Komisję Egzaminacyjną dla Aktuariuszy, zwaną dalej "Komisją".
2. Osoby wchodzące w skład Komisji powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw instytucji finansowych na wniosek organu nadzoru.
3. Komisja składa się z:
 - 1) przewodniczącego Komisji;
 - 2) zastępcy przewodniczącego Komisji;
 - 3) sekretarza Komisji;
 - 4) trzech członków Komisji.
4. W skład Komisji wchodzi osoby posiadające wiedzę z zakresu matematyki ubezpieczeniowej, finansowej i statystyki.
5. Do zadań Komisji należy w szczególności:
 - 1) przygotowywanie testów egzaminacyjnych;
 - 2) przeprowadzanie egzaminów aktuarialnych oraz sprawdzanie testów egzaminacyjnych;
 - 3) sporządzanie protokołów z posiedzeń Komisji;
 - 4) rozpatrywanie odwołań od wyników egzaminów, składanych przez jego uczestników[.]<=>

<5) stwierdzanie, na wniosek jednostek organizacyjnych uczelni uprawnionych do nadawania stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych, matematycznych lub fizycznych, po zasięgnięciu opinii ogólnopolskich organizacji aktuariuszy, uznania studiów wyższych ukończonych w Rzeczypospolitej Polskiej lub zagranicznych studiów wyższych uznawanych w Rzeczypospolitej Polskiej za równorzędne, które zakresem kształcenia obejmują zakres egzaminu aktuarialnego.>

[6. Za udział w każdej sesji egzaminacyjnej oraz za przygotowanie zadania egzaminacyjnego członkom Komisji, o których mowa w ust. 3, przysługuje wynagrodzenie.]

- <6. Za udział w przeprowadzeniu egzaminu aktuarialnego, udział w posiedzeniu Komisji oraz za przygotowanie zadań egzaminacyjnych osobom wchodzącym w skład Komisji przysługuje wynagrodzenie.>**

Art. 166.

1. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii ogólnopolskich organizacji aktuariuszy, w drodze rozporządzenia:
 - 1) nadaje regulamin Komisji;
 - 2) ustala wysokość opłat egzaminacyjnych, o których mowa w art. 165 ust. 2, dla osób składających egzaminy aktuarialne przed Komisją;

[3) ustala wysokość wynagrodzenia dla osób wchodzących w skład Komisji za przeprowadzanie egzaminów oraz przypadki, gdy wynagrodzenie to nie przysługuje.]

<3) ustala wysokość wynagrodzenia dla osób wchodzących w skład Komisji oraz przypadki, gdy wynagrodzenie to nie przysługuje.>

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia sposób działania Komisji, terminy i miejsce przeprowadzania egzaminów, kontrolę sposobu ich przeprowadzenia, terminy przyjmowania zgłoszeń i uiszczania opłaty egzaminacyjnej oraz sposób ogłaszania powyższych danych do publicznej wiadomości.

[3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii ogólnopolskich organizacji aktuariuszy, określi, w drodze rozporządzenia, zakres obowiązujących tematów egzaminów aktuarialnych oraz tryb przeprowadzania tych egzaminów, uwzględniając konieczność zapewnienia pełnego sprawdzianu wiedzy kandydatów oraz sprawnego przeprowadzenia egzaminów.]

<3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, określi w drodze rozporządzenia:

1) zakres obowiązujących tematów egzaminu aktuarialnego,

2) tryb przeprowadzania egzaminu aktuarialnego,

3) sposób i tryb uznawania studiów wyższych, o których mowa w art. 163 ust. 5 pkt 5,

4) sposób i tryb zwalniania kandydata z egzaminu

– uwzględniając konieczność zapewnienia pełnego sprawdzianu wiedzy, umiejętności i kompetencji kandydatów, sprawnego przeprowadzenia egzaminów oraz działania Komisji w sposób sprawny i skuteczny.>

USTAWA z dnia 17 października 2003 r. O WYKONYWANIU PRAC PODWODNYCH
(Dz. U. Nr 199, poz. 1936, z późn. zm.)

Art. 1.

1. Ustawa określa warunki wykonywania prac podwodnych oraz zasady i tryb nabywania uprawnień do ich wykonywania.

2. Ustawę stosuje się również w wyłącznej strefie ekonomicznej wchodzącej w skład obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej "obszarami morskimi".

3. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

1) jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej i ministra właściwego do spraw wewnętrznych, z zastrzeżeniem art. 8 ust. 6 i 7, art. 23 ust. 3-7 i art. 28;

2) pletwonurkowania w celach sportowych i rekreacyjnych[. /<];>

<3) pletwonurkowania w celach badawczych organizowanego przez uczelnie i instytuty badawcze.>

[Art. 19.

1. Prace podwodne wykonują:

1) nurek III klasy;

- 2) nurek II klasy;
 - 3) nurek I klasy;
 - 4) nurek saturowany;
 - 5) kierownik prac podwodnych II klasy;
 - 6) kierownik prac podwodnych I klasy;
 - 7) operator systemów nurkowych.
2. Dyplom nurka III klasy uprawnia do wykonywania prac podwodnych na małych głębokościach.
 3. Dyplom nurka II klasy uprawnia do wykonywania prac podwodnych na średnich i małych głębokościach.
 4. Dyplom nurka I klasy uprawnia do wykonywania głębinowych prac podwodnych oraz prac podwodnych na średnich i małych głębokościach.
 5. Dyplom nurka saturowanego uprawnia do wykonywania bez ograniczeń wszystkich rodzajów prac podwodnych.
 6. Dyplom kierownika prac podwodnych II klasy uprawnia do kierowania pracami podwodnymi na średnich i małych głębokościach.
 7. Dyplom kierownika prac podwodnych I klasy uprawnia do kierowania bez ograniczeń wszystkimi rodzajami prac podwodnych.
 8. Świadectwo operatora systemów nurkowych uprawnia do obsługi zainstalowanych w bazie prac podwodnych urządzeń i wyposażenia technicznego.

Art. 20.

1. Warunkiem uzyskania dyplomów, o których mowa w art. 19 ust. 2-7, i świadectwa, o którym mowa w art. 19 ust. 8, jest złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu praktycznego i teoretycznego z zakresu wymaganej wiedzy i umiejętności oraz spełnienie przesłanek określonych odpowiednio w ust. 2-8.
2. Dyplom nurka III klasy może otrzymać osoba posiadająca:
 - 1) ukończone co najmniej 18 lat;
 - 2) co najmniej wykształcenie średnie albo wykształcenie zasadnicze zawodowe w zakresie zawodów morskich albo żeglugi śródlądowej, budownictwa wodnego lub zawodów mechanicznych lub elektrycznych;
 - 3) zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla nurków III klasy.
3. Dyplom nurka II klasy może otrzymać osoba posiadająca:
 - 1) dyplom nurka III klasy;
 - 2) co najmniej dwuletnią praktykę zawodową w charakterze nurka III klasy;
 - 3) zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla nurków II klasy.
4. Dyplom nurka I klasy może otrzymać osoba posiadająca:
 - 1) dyplom nurka II klasy;
 - 2) co najmniej dwuletnią praktykę zawodową w charakterze nurka II klasy;
 - 3) zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla nurków I klasy.
5. Dyplom nurka saturowanego może otrzymać osoba posiadająca:
 - 1) dyplom nurka I klasy;

- 2) *co najmniej roczną praktykę zawodową w charakterze nurka I klasy;*
 - 3) *zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla nurków saturowanych.*
6. *Dyplom kierownika prac podwodnych II klasy może otrzymać osoba posiadająca:*
- 1) *wykształcenie wyższe albo średnie w zakresie zawodów morskich albo żeglugi śródlądowej, budownictwa wodnego lub zawodów mechanicznych lub elektrycznych;*
 - 2) *dyplom nurka II klasy;*
 - 3) *roczną praktykę zawodową w charakterze nurka II klasy;*
 - 4) *zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla kierowników prac podwodnych II klasy.*
7. *Dyplom kierownika prac podwodnych I klasy może otrzymać osoba posiadająca:*
- 1) *wykształcenie wyższe;*
 - 2) *dyplom kierownika prac podwodnych II klasy;*
 - 3) *trzyletnią praktykę zawodową w charakterze kierownika prac podwodnych II klasy;*
 - 4) *zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla kierowników prac podwodnych I klasy.*
8. *Świadectwo operatora systemów nurkowych może otrzymać osoba posiadająca:*
- 1) *wykształcenie średnie;*
 - 2) *zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla operatorów systemów nurkowych.]*

<Art. 19.

- 1. Ustala się następujące zawody związane z wykonywaniem prac podwodnych:**
 - 1) nurek;**
 - 2) kierownik prac podwodnych;**
 - 3) operator systemów nurkowych do prowadzenia głębinowych i długotrwałych prac podwodnych.**
- 2. Dla nurka ustala się następujące dyplomy:**
 - 1) nurka III klasy uprawniający do wykonywania prac podwodnych na małych głębokościach;**
 - 2) nurka II klasy uprawniający do wykonywania prac podwodnych na średnich i małych głębokościach;**
 - 3) nurka I klasy uprawniający do wykonywania głębinowych prac podwodnych oraz prac podwodnych na średnich i małych głębokościach;**
 - 4) nurka saturowanego uprawniający do wykonywania bez ograniczeń wszystkich rodzajów prac podwodnych.**
- 3. Dla kierownika prac podwodnych ustala się następujące dyplomy:**
 - 1) kierownika prac podwodnych III klasy uprawniający do kierowania pracami podwodnymi na małych głębokościach;**
 - 2) kierownika prac podwodnych II klasy uprawniający do kierowania pracami podwodnymi na średnich i małych głębokościach;**
 - 3) kierownika prac podwodnych I klasy uprawniający do kierowania bez ograniczeń wszystkimi rodzajami prac podwodnych.**
- 4. Dla operatora systemów nurkowych ustala się świadectwo operatora systemów nurkowych uprawniające do obsługi zainstalowanych w bazie prac**

podwodnych urządzeń i wyposażenia technicznego wymaganego do prowadzenia głębinowych i długotrwałych prac podwodnych.

Art. 20.

1. Warunkiem uzyskania dyplomów, o których mowa w art. 19 ust. 2 i 3, oraz świadectwa, o którym mowa w art. 19 ust. 4, jest złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu teoretycznego z zakresu wymaganej wiedzy oraz spełnienie przesłanek określonych odpowiednio w ust. 3–10.
2. Dla uzyskania dyplomów, o których mowa w art. 19 ust. 2 pkt 1 i art. 19 ust. 3 pkt 1, dodatkowo wymagane jest złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu praktycznego z wymaganej wiedzy i umiejętności.
3. Dyplom nurka III klasy może otrzymać osoba, która:
 - 1) ukończyła 18 lat;
 - 2) posiada zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla nurka III klasy.
4. Dyplom nurka II klasy może otrzymać osoba, która posiada:
 - 1) dyplom nurka III klasy;
 - 2) co najmniej dwuletnią praktykę zawodową w charakterze nurka III klasy;
 - 3) zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla nurka II klasy.
5. Dyplom nurka I klasy może otrzymać osoba, która posiada:
 - 1) dyplom nurka II klasy;
 - 2) co najmniej dwuletnią praktykę zawodową w charakterze nurka II klasy;
 - 3) zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla nurka I klasy.
6. Dyplom nurka saturowanego może otrzymać osoba, która posiada:
 - 1) dyplom nurka I klasy;
 - 2) co najmniej roczną praktykę zawodową w charakterze nurka I klasy;
 - 3) zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla nurka saturowanego.
7. Dyplom kierownika prac podwodnych III klasy może otrzymać osoba, która posiada:
 - 1) wykształcenie średnie;
 - 2) dyplom nurka III klasy;
 - 3) co najmniej dwuletnią praktykę zawodową w charakterze nurka III klasy;
 - 4) zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla kierownika prac podwodnych III klasy.
8. Dyplom kierownika prac podwodnych II klasy może otrzymać osoba, która posiada:
 - 1) wykształcenie średnie;
 - 2) dyplom nurka II klasy i co najmniej roczną praktykę zawodową w charakterze nurka II klasy lub dyplom kierownika prac podwodnych III klasy i co najmniej trzyletnią praktykę zawodową w charakterze kierownika prac podwodnych III klasy;
 - 3) zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla kierownika prac podwodnych II klasy.
9. Dyplom kierownika prac podwodnych I klasy może otrzymać osoba, która posiada:

- 1) dyplom nurka II klasy;
 - 2) dyplom kierownika prac podwodnych II klasy;
 - 3) co najmniej trzyletnią praktykę zawodową w charakterze kierownika prac podwodnych II klasy;
 - 4) zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla kierownika prac podwodnych I klasy.
10. Świadectwo operatora systemów nurkowych może otrzymać osoba posiadająca zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla operatora systemów nurkowych.>

Art. 21.

1. Praktykę nurka w zakresie wykonywania prac podwodnych wpisuje się do książeczki nurka z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 8 ust. 2 pkt 7.
[2. Za okres rocznej praktyki zawodowej nurka uznaje się okres co najmniej 250 godzin łącznego przebywania nurka pod powierzchnią wody i w warunkach sztucznie wytworzonego podwyższonego ciśnienia atmosferycznego.
3. Dokumentem potwierdzającym praktykę w zakresie wykonywania prac podwodnych w charakterze kierownika prac podwodnych II klasy jest świadectwo pracy lub pisemne zaświadczenie organizatora prac podwodnych.]
- <2. Za okres rocznej praktyki zawodowej nurka uznaje się okres co najmniej 100 godzin łącznego przebywania nurka pod powierzchnią wody i w warunkach sztucznie wytworzonego podwyższonego ciśnienia atmosferycznego.
3. Dokumentem potwierdzającym praktykę zawodową w charakterze kierownika prac podwodnych III klasy lub II klasy jest świadectwo pracy lub pisemne zaświadczenie organizatora prac podwodnych.>
- <4. Za okres rocznej praktyki zawodowej kierownika prac podwodnych uznaje się okres co najmniej 150 godzin kierowania pracami podwodnymi.>

Art. 22.

1. Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni, na wniosek zainteresowanej osoby, wydaje odpowiedni dyplom, świadectwo i książeczkę nurka.
 2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, załącza się zaświadczenie ośrodka szkoleniowego o ukończeniu wymaganego szkolenia oraz dokument potwierdzający praktykę w zakresie wykonywania prac podwodnych.
 3. Dyplomy nurka III, II i I klasy oraz nurka saturowanego zachowują ważność przez okres 5 lat od dnia ich wydania.
 4. Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni, na wniosek zainteresowanej osoby, przedłuża ważność dyplomu, o którym mowa w ust. 3, pod warunkiem udokumentowania okresu co najmniej 250-godzinnej praktyki w zakresie wykonywania prac podwodnych, uzyskanej w okresie 5 lat od dnia wydania dyplomu.
 5. Do wniosku o wydanie dyplomu nurka albo o przedłużenie jego ważności załącza się kopię aktualnego orzeczenia, o którym mowa w art. 11 ust. 1.
- <5a. W przypadku utraty ważności dyplomu możliwe jest jego odnowienie pod warunkiem ukończenia szkolenia uzupełniającego dotyczącego odnowienia

dypłomu, jeżeli posiada aktualne orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do wykonywania prac podwodnych.>

6. Organ, o którym mowa w ust. 1, prowadzi rejestr wydanych dyplomów, świadectw, książeczek nurka oraz certyfikatów bezpieczeństwa konstrukcji i wyposażenia obiektu zanurzalnego.
7. Za wydanie dokumentów, o których mowa w ust. 1, przedłużenie ważności dyplomów i wydanie duplikatów pobiera się opłaty w wysokości określonej w załączniku; opłaty stanowią dochód budżetu państwa.
8. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, kierując się specyfiką zawodów, o których mowa w art. 19, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb wydawania dyplomów, świadectw, książeczek nurka, o których mowa w ust. 1, oraz dziennika prac podwodnych, a także wzory tych dokumentów.

Art. 24.

1. Szkolenia w zakresie wykonywania zawodów, o których mowa w art. 19, prowadzą ośrodki szkoleniowe uznane w drodze decyzji Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni.
 2. Decyzję, o której mowa w ust. 1, wydaje się na okres 24 miesięcy, na wniosek ośrodka szkoleniowego, po przeprowadzeniu kontroli i oceny tych szkoleń oraz przedstawieniu certyfikatu, o którym mowa w art. 4 ust. 1.
 3. Za przeprowadzenie kontroli i oceny szkoleń prowadzonych przez ośrodek szkoleniowy lub rozszerzenie ich zakresu pobiera się opłatę w wysokości określonej w załączniku.
 - [4. Osobie, która ukończyła szkolenie, ośrodek szkoleniowy wydaje zaświadczenie o ukończeniu szkolenia, o którym mowa w art. 20 ust. 2-8.]*
- <4. Osobie, która ukończyła szkolenie, ośrodek szkoleniowy wydaje zaświadczenie o ukończeniu szkolenia, o którym mowa w art. 20 ust. 3-10.>**

Art. 25.

- [1. Egzaminy, o których mowa w art. 20 ust. 1, przeprowadza Komisja Kwalifikacyjna dla Nurków, działająca przy Dyrektorze Urzędu Morskiego w Gdyni, zwana dalej "komisją".]*
- <1. Egzaminy, o których mowa w art. 20 ust. 1 i 2, przeprowadza Komisja Kwalifikacyjna dla Nurków, działająca przy Dyrektorze Urzędu Morskiego w Gdyni, zwana dalej „komisją”.>**
2. Przewodniczącego komisji powołuje na okres 3 lat i odwołuje minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, na wniosek Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni.
 3. Zastępcę przewodniczącego, sekretarza i pozostałych członków komisji powołuje, spośród osób posiadających kwalifikacje zawodowe związane z wykonywaniem prac podwodnych, i odwołuje Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni, na wniosek przewodniczącego komisji.
 4. Do zadań komisji należy:
 - 1) rozpatrywanie wniosków osób ubiegających się o uzyskanie dyplomów lub świadectw i weryfikowanie załączonych do wniosków dokumentów potwierdzających wykształcenie, praktykę zawodową i ukończenie wymaganych szkoleń;

- 2) przeprowadzanie egzaminów praktycznych i teoretycznych z zakresu wymaganej wiedzy i umiejętności;
- 3) opiniowanie opracowanych przez ośrodki szkoleniowe szczegółowych programów i metod szkolenia w zakresie wykonywania prac podwodnych oraz nadzorowanie przebiegu tych szkoleń;
- 4) nadzorowanie przebiegu szkoleń związanych z wprowadzaniem nowych technologii prac podwodnych, procedur, sprzętu nurkowego i wyposażenia;
- 5) opracowywanie zaleceń z zakresu bezpieczeństwa wykonywania prac podwodnych;
- 6) ustalanie, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, państwowego inspektora pracy lub prokuratora, przyczyn i okoliczności wypadków powstałych przy wykonywaniu prac podwodnych.

ZAŁĄCZNIK

OPLĄTY ZA WYDAWANIE DOKUMENTÓW I PRZEPROWADZANIE EGZAMINÓW

1. Opłaty za wydanie dokumentów
 - 1.1. Za certyfikat bezpieczeństwa konstrukcji i wyposażenia obiektu zanurzalnego 200 j.t.
 - 1.2. Za przedłużenie ważności certyfikatu bezpieczeństwa konstrukcji i wyposażenia obiektu zanurzalnego 50 j.t.
 - 1.3. Za wydanie duplikatu certyfikatu bezpieczeństwa konstrukcji i wyposażenia obiektu zanurzalnego 25 j.t.
 - 1.4. Za wydanie zezwolenia na wykonywanie prac podwodnych na obszarach morskich lub śródlądowych drogach wodnych 200 j.t.
 - 1.5. Za kontrolę, ocenę i uznanie szkolenia prowadzonego przez ośrodek szkoleniowy 1.350 j.t.
 - 1.6. Za rozszerzenie działalności szkoleniowej ośrodka szkoleniowego 650 j.t.
2. Opłaty za wydanie dyplomów, świadectwa, książeczki nurka
 - 2.1. Dyplom nurka III i II klasy 30 j.t.
 - 2.2. Dyplom nurka I klasy oraz nurka saturowanego 50 j.t.
 - [2.3. Dyplom kierownika prac podwodnych II i I klasy 50 j.t.]*
 - <2.3. Dyplom kierownika prac podwodnych III, II i I klasy 50 j.t.>**
 - 2.4. Świadectwo operatora systemów nurkowych 30 j.t.
 - 2.5. Uznanie kwalifikacji uzyskanych w państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym 200 j.t.
 - 2.6. (uchylona)
 - 2.7. Za wydanie książeczki nurka 20 j.t.
 - 2.8. Za wydanie dziennika prac podwodnych 10 j.t.
3. Za wydanie duplikatów dokumentów wymienionych w poz. 2.1-2.8 opłatę podwyższa się o 50 % opłaty podstawowej za ten dokument.

4.	Za przeprowadzenie egzaminu przed Komisją Kwalifikacyjną dla Nurków	
4.1.	Na stopień nurka III i nurka II klasy	180 j.t.
4.2.	Na stopień nurka I klasy i nurka saturowanego	300 j.t.
[4.3.	<i>Na stopień kierownika prac podwodnych II i I klasy</i>	<i>250 j.t.]</i>
<4.3.	Na stopień kierownika prac podwodnych III, II i I klasy	250 j.t.>
4.4.	Na stopień operatora systemów nurkowych	150 j.t.
5.	Za egzamin poprawkowy pobiera się opłatę w wysokości 50 % opłat określonych w poz. 4.1 - 4.4.	
6.	Wynagrodzenia członków Komisji Kwalifikacyjnej dla Nurków za przeprowadzenie egzaminu (od osoby egzaminowanej)	
6.1.	Przewodniczący komisji	35 j.t.
6.2.	Zastępca przewodniczącego komisji	25 j.t.
6.3.	Sekretarz komisji	20 j.t.
6.4.	Członek komisji	22 j.t.
6.5.	Obsługa administracyjna egzaminu	7 j.t.
7.	Wynagrodzenie Komisji Kwalifikacyjnej dla Nurków za przeprowadzenie kontroli i oceny ośrodka szkoleniowego	
7.1.	Przewodniczący komisji	300 j.t.
7.2.	Członek komisji	250 j.t.

Jednostka taryfowa (j.t.)

Wartość złotową jednostki taryfowej stanowi równowartość 0,2 SDR - Specjalnych Praw Ciągnięcia (jednostki rozrachunkowej Międzynarodowego Funduszu Walutowego) liczona według średniego kursu walutowego z poprzedniego tygodnia, podanego w tabelach kursowych Narodowego Banku Polskiego, zgodnie z art. 17 ust. 4 pkt 2 i art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. Nr 140, poz. 938, z 1998 r. Nr 160, poz. 1063, z 2000 r. Nr 53, poz. 648, Nr 62, poz. 718 i Nr 119, poz. 1252, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1784 i 1800, z 2002 r. Nr 126, poz. 1070 i Nr 141, poz. 1178 oraz z 2003 r. Nr 65, poz. 594 i Nr 137, poz. 1303).

USTAWA z dnia 29 stycznia 2004 r. – PRAWO ZAMÓWIENÍ PUBLICZNYCH (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.)

Art. 154a.

1. O wpis na listę, o której mowa w art. 154 pkt 5, mogą ubiegać się podmioty działające na podstawie przepisów o:
 - 1) izbach gospodarczych;
 - 2) rzemiośle;
 - 3) samorządzie zawodowym niektórych przedsiębiorców;

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

4) organizacjach pracodawców;

[5) samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów.]

<5) samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa.>

2. Wpisu na listę, odmowy wpisu lub skreślenia z listy dokonuje Prezes Urzędu w drodze decyzji administracyjnej.

USTAWA z dnia 19 marca 2004 r. – PRAWO CELNE (Dz. U. z 2013 r. poz. 727 i 1149)

[Art. 80.

1. Na listę agentów celnych wpisuje się osobę fizyczną, jeżeli spełnia następujące warunki:

1) posiada miejsce zamieszkania we Wspólnocie;

2) ma pełną zdolność do czynności prawnych;

3) korzysta z pełni praw publicznych;

4) posiada co najmniej średnie wykształcenie;

5) nie została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, przestępstwo gospodarcze lub za przestępstwo skarbowe;

6) swoim postępowaniem daje rękojmię prawidłowego wykonywania czynności agenta celnego;

7) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin na agenta celnego przed komisją egzaminacyjną, powoływaną przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, lub otrzymała decyzję o uznaniu kwalifikacji do wykonywania zawodu agenta celnego wydaną na podstawie przepisów odrębnych;

8) wystąpiła z wnioskiem o wpis na listę agentów celnych, nie później niż w okresie 2 lat od dnia spełnienia warunku określonego w pkt 7.

2. Z listy agentów celnych skreśla się osobę w przypadku:

1) gdy został naruszony jeden z warunków, o których mowa w ust. 1;

2) niewykonywania czynności agenta celnego przez okres co najmniej pięciu lat;

3) jej śmierci.

3. Działalność agenta celnego może zostać zawieszona na czas toczącego się przeciwko osobie agenta postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 5.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych ogłasza listę agentów celnych w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów.]

<Art. 80.

1. Na listę agentów celnych wpisuje się osobę fizyczną, jeżeli spełnia następujące warunki:

1) ma pełną zdolność do czynności prawnych;

- 2) posiada kwalifikacje lub doświadczenie w zakresie obsługi celnej podmiotów gospodarczych;
 - 3) nie została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub przestępstwo skarbowe;
 - 4) wystąpiła z wnioskiem o wpis na listę agentów celnych.
2. Warunek określony w ust. 1 pkt 2 należy uznać za spełniony, jeżeli wnioskodawca posiada:
- 1) dyplom ukończenia studiów wyższych, na kierunku w dziedzinie nauk ekonomicznych, prawnych lub technicznych, obejmującym wiedzę i umiejętności z zakresu prawa administracyjnego i finansowego, w szczególności prawa celnego, albo świadectwo ukończenia studiów podyplomowych w tym zakresie, lub
 - 2) co najmniej trzyletnie doświadczenie w sprawach celnych albo
 - 3) decyzję o uznaniu kwalifikacji do wykonywania zawodu agenta celnego wydaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394 oraz z 2013 r. poz. 1650).
3. Przez doświadczenie w sprawach celnych należy rozumieć okres zawodowego wykonywania przed organem celnym czynności określonych przepisami prawa celnego lub okres kształcenia specjalistycznego w szkołach policealnych, przygotowującego do wykonywania takich czynności, w przypadku ukończenia go nie wcześniej niż 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis.
4. Działalność agenta celnego może zostać zawieszona na czas toczącego się przeciwko agentowi postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 3.
5. Agent celny ma obowiązek zawiadomić organ prowadzący listę agentów celnych o wszelkich zmianach danych określonych w ust. 1 pkt 1 i 3 w terminie 30 dni od dnia zaistnienia tych zmian.
6. Z listy agentów celnych skreśla się osobę w przypadku:
- 1) gdy przestała ona spełniać jeden z warunków, o których mowa w ust. 1;
 - 2) jej śmierci.
7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych ogłasza listę agentów celnych w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów.
8. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia listy agentów celnych oraz tryb dokonywania wpisu na listę, a także dokumenty dołączane do wniosku o wpis, mając na uwadze zapewnienie sprawnego i jednolitego postępowania przy dokonywaniu wpisu.>

[Art. 81.

1. *Osoba przystępująca do egzaminu, o którym mowa w art. 80 ust. 1 pkt 7, wnosi opłatę egzaminacyjną.*
2. *Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:*

- 1) *tryb przeprowadzania egzaminu kwalifikacyjnego osób ubiegających się o uprawnienie do wykonywania czynności agenta celnego oraz sposób powoływania komisji egzaminacyjnej, kwalifikacje członków komisji, zakres i sposób przeprowadzania egzaminu, a także wysokość opłat egzaminacyjnych przeznaczonych na pokrycie działalności i wynagrodzenia jej członków,*
- 2) *sposób prowadzenia i tryb dokonywania wpisu na listę agentów celnych*
- mając na uwadze, w szczególności, konieczność zapewnienia prawidłowego przebiegu egzaminu, sprawdzenia wiedzy niezbędnej do wykonywania czynności agenta celnego oraz sprawnego i jednolitego postępowania przy dokonywaniu wpisu.]

USTAWA z dnia 27 lipca 2005 r. – PRAWO O SZKOLNICTWIE WYŻSZYM (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.)

Art. 168a.

1. Uczelnia może prowadzić studia o profilu praktycznym z udziałem podmiotów gospodarczych.
2. Sposób prowadzenia i organizację studiów, o których mowa w ust. 1, określa umowa zawarta w formie pisemnej między uczelnią a podmiotem gospodarczym. Umowa może określać:
 - 1) możliwość prowadzenia zajęć ze studentami, w szczególności praktycznych, przez pracowników podmiotów gospodarczych;
 - 2) udział podmiotu gospodarczego w opracowaniu programu nauczania;
 - 3) sposób dofinansowania studiów przez podmiot gospodarczy;
 - 4) efekty kształcenia;
 - 5) sposób realizacji praktyk i staży.

<Art. 168b.

1. **Uczelnia może prowadzić studia we współpracy z organem nadającym uprawnienie do wykonywania zawodu, organem przeprowadzającym postępowanie egzaminacyjne w ramach uzyskiwania uprawnień do wykonywania zawodu, organem samorządu zawodowego, organizacją gospodarczą lub organem rejestrowym.**
2. **Sposób prowadzenia i organizację studiów, o których mowa w ust. 1, określa umowa zawarta w formie pisemnej między uczelnią a podmiotem, o którym mowa w ust. 1. Umowa może określać:**
 - 1) **sposób prowadzenia zajęć ze studentami;**
 - 2) **udział podmiotu, o którym mowa w ust. 1, w opracowaniu programu kształcenia, w tym efektów kształcenia ze szczególnym uwzględnieniem wiedzy i umiejętności sprawdzanych w postępowaniu kwalifikacyjnym o nadanie uprawnień do wykonywania zawodu, a także sposób realizacji praktyk i staży.**

3. Ukończenie studiów, o których mowa w ust. 1, stanowi podstawę do zwolnienia z części lub całości postępowania kwalifikacyjnego o nadanie uprawnień do wykonywania zawodu. Zasady i zakres zwolnienia określają przepisy odrębne.>

USTAWA z dnia 13 kwietnia 2007 r. O PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI PRACY (Dz. U. z 2012 r. poz. 404, 769 i 1544)

Art. 9.

1. Główny Inspektor Pracy nadaje uprawnienia rzeczoznawcy do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy na wniosek Komisji Kwalifikacyjnej do Oceny Kandydatów na Rzeczoznawców, zwanej dalej "Komisją", oraz prowadzi centralny rejestr wydanych uprawnień.
2. Uprawnienia rzeczoznawcy do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, zwanego dalej "rzeczoznawcą", mogą być nadane osobie, która:
 - 1) ukończyła wyższe studia techniczne;
 - 2) legitymuje się co najmniej 5-letnią praktyką zawodową w zakresie ukończonego kierunku studiów;
 - 3) ukończyła kurs przygotowujący do opiniowania projektów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii, przeprowadzony przez podmiot upoważniony przez Głównego Inspektora Pracy, według programu zatwierdzonego przez Głównego Inspektora Pracy;
 - 4) złożyła, z wynikiem pozytywnym, egzamin przed Komisją.
3. Nadane uprawnienia upoważniają rzeczoznawcę do opiniowania projektów nowo budowanych lub przebudowywanych obiektów budowlanych albo ich części, w których przewiduje się pomieszczenia pracy, pod względem zgodności z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wymaganiami ergonomii.
4. Główny Inspektor Pracy, z własnej inicjatywy lub na wniosek właściwego okręgowego inspektora pracy, może cofnąć uprawnienia rzeczoznawcy w przypadku wydania przez niego opinii naruszającej w sposób rażący przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy. Główny Inspektor Pracy może także cofnąć uprawnienia rzeczoznawcy na wniosek okręgowego inspektora pracy, właściwego ze względu na lokalizację obiektu budowlanego, w przypadku stwierdzenia podczas odbioru tego obiektu lub jego eksploatacji, że w opinii wydanej przez rzeczoznawcę nie uwzględniono istotnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Decyzja o cofnięciu uprawnień rzeczoznawcy powinna być podjęta po uprzednim rozpatrzeniu jego wyjaśnień.
5. Członków Komisji, na 4-letnią kadencję, powołuje Główny Inspektor Pracy w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy spośród kandydatów zgłoszonych przez:
 - 1) Główny Urząd Nadzoru Budowlanego,
 - [2) *organizacje techniczne, stowarzyszenia zawodowe, izby samorządu zawodowego określone w ustawie o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów]*

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

<2) organizacje techniczne, stowarzyszenia zawodowe, izby samorządu zawodowego określone w ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 932 i 1650 oraz z 2014 r. poz. ...)>

oraz spośród przedstawicieli nauki i pracowników Państwowej Inspekcji Pracy. W skład Komisji wchodzi 8 osób.

6. Główny Inspektor Pracy w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy może odwołać członka Komisji:
 - 1) na wniosek podmiotu, który zgłosił jego kandydaturę;
 - 2) w przypadku systematycznego nieuczestniczenia w pracach Komisji.
7. Członkowie Komisji otrzymują za udział w pracach Komisji wynagrodzenie, a także diety i zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.).
8. Koszty związane z przygotowaniem kandydatów na rzeczoznawców, podnoszeniem kwalifikacji przez rzeczoznawców oraz nadawaniem uprawnień rzeczoznawcom, ustalone przez Głównego Inspektora Pracy, ponosi odpowiednio kandydat na rzeczoznawcę lub rzeczoznawca.
9. Minister właściwy do spraw pracy po zasięgnięciu opinii Głównego Inspektora Pracy określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) szczegółowe warunki oraz tryb nadawania i cofania uprawnień rzeczoznawców, a także wymagania dotyczące przygotowania kandydatów na rzeczoznawców i podnoszenia kwalifikacji przez rzeczoznawców, biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, dotychczasową praktykę zawodową w zakresie opiniowania projektów obiektów budowlanych, a także konieczność okresowego szkolenia;
 - 2) zakres nadawanych uprawnień, o którym mowa w ust. 3, wzór uprawnień rzeczoznawcy, wzór klauzuli i pieczęci imiennej oraz wzór rejestru opiniowanych projektów, biorąc pod uwagę rodzaj budownictwa i podział na grupy projektowe;
 - 3) wymagania dotyczące opinii rzeczoznawców o projektach nowo budowanych lub przebudowywanych obiektów budowlanych albo ich części, w których przewiduje się wykonywanie pracy, oraz tryb postępowania odwoławczego od tych opinii, biorąc pod uwagę specyfikę, charakter i przeznaczenie obiektu budowlanego, a także zgodność przyjętych rozwiązań z obowiązującymi przepisami i normami;
 - 4) tryb powoływania i odwoływania członków Komisji, sposób działania tej Komisji i przeprowadzania egzaminu, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawnego funkcjonowania Komisji;
 - 5) wysokość wynagrodzenia członków Komisji, biorąc pod uwagę zakres wykonywanych czynności.

USTAWA z dnia 24 kwietnia 2009 r. O INWESTYCJACH W ZAKRESIE TERMINALU REGAZYFIKACYJNEGO SKROPLONEGO GAZU ZIEMNEGO W ŚWINOUJŚCIU (Dz. U. Nr 84, poz. 700, z 2010 r. Nr 57, poz. 358 oraz z 2012 r. poz. 951)

Art. 10.

1. Decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu określa i zawiera:

- 1) określenie terenu objętego inwestycją w zakresie terminalu, w tym linii rozgraniczających teren inwestycji;
- 2) warunki techniczne realizacji inwestycji;
- 3) warunki wynikające z potrzeb ochrony środowiska i ochrony zabytków, w tym dotyczące przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym;
- 4) warunki ochrony przeciwpożarowej dla inwestycji;
- 5) wymagania dotyczące ochrony interesów osób trzecich;
- 6) zatwierdzenie podziału nieruchomości, o którym mowa w art. 20 ust. 1;
- 7) oznaczenie nieruchomości, w stosunku do których decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu ma wywołać skutek, o którym mowa w art. 20 ust. 3;
- 8) oznaczenie nieruchomości, w stosunku do których decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu ma wywołać skutek, o którym mowa w art. 24 ust. 1;
- 9) termin wydania nieruchomości lub opróżnienia lokali i innych pomieszczeń;
- 10) lokalizację sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich oraz podmorskich kabli i rurociągów za pomocą współrzędnych geograficznych;
- 11) oznaczenie gruntów pokrytych powierzchniowymi wodami płynącymi.

[2. Sporządzenie projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu powierza się osobie wpisanej na listę izby samorządu zawodowego urbanistów lub architektów.]

<2. Sporządzenie projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu powierza się osobie, o której mowa w art. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, albo osobie wpisanej na listę izby samorządu zawodowego architektów posiadającej uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń.>

USTAWA z dnia 7 maja 2009 r. O BIEGŁYCH REWIDENTACH I ICH SAMORZĄDZIE, PODMIOTACH UPRAWNIONYCH DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH ORAZ O NADZORZE PUBLICZNYM (Dz. U. Nr 77 poz. 649, z późn. zm.)

Art. 3.

1. Zawód biegłego rewidenta polega na wykonywaniu czynności rewizji finansowej.
2. Biegły rewident może wykonywać zawód jako:

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- 1) osoba fizyczna prowadząca działalność we własnym imieniu i na własny rachunek;
- 2) wspólnik podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, o którym mowa w art. 47 pkt 2 i 3;
- 3) osoba pozostająca w stosunku pracy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, o którym mowa w art. 47;
- [4) osoba niepozostająca w stosunku pracy i nieprowadząca działalności we własnym imieniu i na własny rachunek, pod warunkiem zawarcia umowy cywilnoprawnej z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, o którym mowa w art. 47.]*

<4) osoba, która zawarła umowę cywilnoprawną z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, o którym mowa w art. 47.>

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 2-4, biegły rewident wykonuje zawód w imieniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.
 4. Biegły rewident wpisany do rejestru biegłych rewidentów może wykonywać zawód po uprzednim zawiadomieniu, w formie pisemnej, Krajowej Rady Biegłych Rewidentów o podjęciu i formie wykonywania zawodu, a w szczególności o adresie i nazwie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, w imieniu którego będzie wykonywał zawód.
 5. Krajowa Rada Biegłych Rewidentów określi, w formie uchwały, wzór zawiadomienia, o którym mowa w ust. 4.
- [6. Biegli rewidentzi zatrudnieni w samorządzie biegłych rewidentów oraz pracujący w charakterze pracownika naukowo-dydaktycznego lub naukowego mogą wykonywać zawód wyłącznie w formie określonej w ust. 2 pkt 4.]*

Art. 4.

1. Biegły rewident jest obowiązany w szczególności:
 - 1) postępować zgodnie ze złożonym ślubowaniem;
 - [2) stale podnosić kwalifikacje zawodowe, w tym przez odbywanie obowiązkowego doskonalenia zawodowego;]*
 - <2) stale podnosić kwalifikacje zawodowe, w tym przez odbywanie obowiązkowego doskonalenia zawodowego w każdym roku kalendarzowym;>**
 - 3) przestrzegać standardów rewizji finansowej, zasad niezależności oraz etyki zawodowej;
 - 4) regularnie opłacać składkę członkowską;
 - 5) przestrzegać uchwał organów Krajowej Izby Biegłych Rewidentów w zakresie, w jakim dotyczą one biegłych rewidentów.
- [2. Obowiązkowe doskonalenie zawodowe, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, polega na odbyciu odpowiedniego szkolenia z zakresu rachunkowości i rewizji finansowej, przeprowadzanego przez uprawnione jednostki.]*
- <2. Obowiązkowe doskonalenie zawodowe, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, polega na odbyciu szkolenia, którego program kształcenia ma na celu podnoszenie wiedzy lub umiejętności związanych z wykonywaniem zawodu biegłego rewidenta, w szczególności z zakresu rachunkowości i rewizji finansowej.>**

- <2a. Biegły rewident jest obowiązany udokumentować odbycie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego.
- 2b. Część obligatoryjnego doskonalenia zawodowego biegły rewident może odbyć w ramach samokształcenia zawodowego. Odbycie samokształcenia zawodowego biegły rewident potwierdza złożonym przez siebie oświadczeniem.
- 2c. Obowiązek udziału biegłego rewidenta w obligatoryjnym doskonaleniu zawodowym powstaje z pierwszym dniem roku następującego po roku, w którym biegły rewident został wpisany do rejestru.
- 2d. Biegły rewident przechowuje dokumenty potwierdzające odbycie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego przez okres 6 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym je odbył.
- 2e. Biegły rewident, na wezwanie Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, składa dokumenty potwierdzające odbycie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania.
- 2f. Krajowa Rada Biegłych Rewidentów, na udokumentowany wniosek biegłego rewidenta, może, w uzasadnionych przypadkach, wyrazić zgodę na odbycie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego w terminie późniejszym, nie dłuższym jednak niż dwa lata od upływu wymaganego terminu.>
- [3. Krajowa Rada Biegłych Rewidentów określi, w formie uchwały, zatwierdzanej przez Komisję Nadzoru Audytowego:
- 1) zakres tematyczny oraz minimalną liczbę godzin obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów;
 - 2) zasady uzyskiwania uprawnień do przeprowadzania obligatoryjnego doskonalenia zawodowego.
4. Uprawnienie do przeprowadzania obligatoryjnego doskonalenia zawodowego przyznaje Krajowa Rada Biegłych Rewidentów.]
- <3. Krajowa Rada Biegłych Rewidentów określi, w formie uchwały, zatwierdzanej przez Komisję Nadzoru Audytowego:
- 1) zakres tematyczny obligatoryjnego doskonalenia zawodowego, z wyjątkiem części dotyczącej samokształcenia zawodowego, o której mowa w ust. 2b;
 - 2) okres rozliczeniowy i minimalną liczbę godzin obligatoryjnego doskonalenia zawodowego, w tym dopuszczalną liczbę godzin przypadających na samokształcenie zawodowe, dla biegłych rewidentów wykonujących zawód i niewykonujących zawodu.
4. Szkolenia w ramach obligatoryjnego doskonalenia zawodowego przeprowadza:
- 1) Krajowa Rada Biegłych Rewidentów;
 - 2) jednostka, o której mowa w ust. 5, zwana dalej „jednostką uprawnioną”.>

<5. Obligatoryjne doskonalenie zawodowe przeprowadza jednostka, która:

 - 1) opracowała programowe i organizacyjno-techniczne założenia obligatoryjnego doskonalenia zawodowego;
 - 2) przedstawiła wykaz osób przeprowadzających obligatoryjne doskonalenie zawodowe, posiadających wiedzę i doświadczenie w tym zakresie;
 - 3) opracowała materiały merytoryczne na potrzeby przeprowadzania obligatoryjnego doskonalenia zawodowego;

- 4) udokumentowała sposób i formę przeprowadzania obligatoryjnego doskonalenia zawodowego.
6. Krajowa Rada Biegłych Rewidentów prowadzi wykaz jednostek uprawnionych i publikuje go na swojej stronie internetowej.
7. Krajowa Rada Biegłych Rewidentów przeprowadza wizytacje w jednostkach uprawnionych.
8. W przypadku stwierdzenia przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów, że jednostka uprawniona przestała spełniać kryteria, o których mowa w ust. 5, skreśla taką jednostkę z wykazu.
9. Jednostki uprawnione przekazują Krajowej Radzie Biegłych Rewidentów pisemne informacje dotyczące prowadzonego przez nie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego. Informacje podlegają publikacji na stronie internetowej Krajowej Izby Biegłych Rewidentów.
10. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) formy i sposób odbywania obligatoryjnego doskonalenia zawodowego oraz rodzaje dokumentów potwierdzających odbycie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego i zakres oświadczenia o odbyciu samokształcenia zawodowego, a także sposób udokumentowania i tryb rozpatrywania wniosku o odbycie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego w terminie późniejszym, mając na uwadze potrzebę zapewnienia elastycznego i efektywnego systemu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego;
 - 2) szczegółowe warunki oceny przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów kryteriów, o których mowa w ust. 5, których spełnienie uprawnia jednostkę do przeprowadzania obligatoryjnego doskonalenia zawodowego, rodzaje dokumentów składanych wraz z wnioskiem o wpis do wykazu, o którym mowa w ust. 6, oraz szczegółowy zakres i tryb przekazywania Krajowej Radzie Biegłych Rewidentów przez jednostki uprawnione informacji dotyczących prowadzonego przez nie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego, mając na uwadze potrzebę zapewnienia wysokiego poziomu merytorycznego i organizacyjno-technicznego oraz kompletność przekazywanych danych.>

Art. 5.

1. Biegłym rewidentem jest osoba wpisana do rejestru biegłych rewidentów.
2. Do rejestru biegłych rewidentów, zwanego dalej "rejestrem", może być wpisana osoba fizyczna spełniająca następujące warunki:
 - 1) korzysta z pełni praw publicznych oraz ma pełną zdolność do czynności prawnych;
 - 2) ma nieposzlakowaną opinię i swoim dotychczasowym postępowaniem daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu biegłego rewidenta;
 - 3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślnie popełnione przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
 - 4) ukończyła studia wyższe w Rzeczypospolitej Polskiej lub zagraniczne studia wyższe uznawane w Rzeczypospolitej Polskiej za równorzędne i włada językiem polskim w mowie i piśmie;

[5] odbyła roczną praktykę w zakresie rachunkowości w państwie Unii Europejskiej oraz co najmniej dwuletnią aplikację pod kierunkiem biegłego rewidenta, mającą na

celu praktyczne przygotowanie do samodzielnego wykonywania zawodu, przy czym spełnienie tych warunków zostało stwierdzone przez Komisję Egzaminacyjną, zwaną dalej "Komisją";

- 6) *złożyła przed Komisją z wynikiem pozytywnym egzaminy dla kandydatów na biegłego rewidenta z wiedzy, o której mowa w art. 9 ust. 1 i 2;*
- 7) *złożyła przed Komisją z wynikiem pozytywnym końcowy ustny egzamin dyplomowy sprawdzający wiedzę zdobytą w trakcie aplikacji;]*

<5) odbyła:

- a) **roczną praktykę w zakresie rachunkowości w państwie Unii Europejskiej oraz co najmniej dwuletnią aplikację w podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych zarejestrowanym w państwie Unii Europejskiej pod kierunkiem biegłego rewidenta lub pod kierunkiem biegłego rewidenta zarejestrowanego w państwie Unii Europejskiej albo**
- b) **trzyletnią aplikację w podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych zarejestrowanym w państwie Unii Europejskiej pod kierunkiem biegłego rewidenta lub pod kierunkiem biegłego rewidenta zarejestrowanego w państwie Unii Europejskiej**
– przy czym spełnienie tych warunków zostało stwierdzone przez Komisję Egzaminacyjną, zwaną dalej „Komisją”;
- 6) **złożyła przed Komisją z wynikiem pozytywnym egzaminy dla kandydatów na biegłego rewidenta z wiedzy teoretycznej w zakresie wskazanym w art. 9 ust. 1 i 2;**
- 7) **złożyła przed Komisją z wynikiem pozytywnym końcowy egzamin dyplomowy sprawdzający umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy teoretycznej;>**
- 8) **złożyła ślubowanie przed prezesem Krajowej Rady Biegłych Rewidentów lub innym upoważnionym członkiem Krajowej Rady Biegłych Rewidentów.**

<2a. Do rejestru może być wpisana również osoba fizyczna, która:

- 1) **posiada co najmniej 15-letnie doświadczenie zawodowe w zakresie rachunkowości, prawa i finansów;**
- 2) **spełniła warunki, o których mowa w ust. 2 pkt 1–4 oraz 6–8.>**
3. Do rejestru może być wpisana również osoba fizyczna, która posiada uprawnienia do wykonywania zawodu biegłego rewidenta, uzyskane w innym państwie Unii Europejskiej, po złożeniu z wynikiem pozytywnym, przed Komisją, egzaminu w języku polskim z prawa gospodarczego, w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności rewizyjnych, obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Do rejestru może być wpisana również, na zasadzie wzajemności, osoba fizyczna, która posiada uprawnienia do wykonywania zawodu biegłego rewidenta, uzyskane w państwie trzecim, jeżeli spełnia wymagania w zakresie kwalifikacji zawodowych zgodne z warunkami określonymi w ustawie lub równoważne oraz złoży z wynikiem pozytywnym, przed Komisją, egzamin w języku polskim z prawa gospodarczego, w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności rewizyjnych, obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej.

<4a. Komisja ustala zakres egzaminu z prawa gospodarczego, o którym mowa w ust. 3 i 4, biorąc pod uwagę stwierdzone różnice między przepisami prawa gospodarczego obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej istotnymi dla badania sprawozdań

finansowych a kwalifikacjami nabytymi w drodze dotychczasowego kształcenia lub doświadczenia zawodowego przez osobę ubiegającą się o wpis do rejestru.>

5. Tytuł "biegły rewident" podlega ochronie prawnej.
6. Rota ślubowania składanego przez biegłego rewidenta ma następujące brzmienie:
"Przyrzekam, że jako biegły rewident będę wykonywać powierzone mi zadania w poczuciu odpowiedzialności, z całą rzetelnością i bezstronnością, zgodnie z przepisami prawa i obowiązującymi standardami rewizji finansowej, kierując się w swoim postępowaniu etyką zawodową i niezawisłością. Poznane w czasie wykonywania czynności rewizji finansowej fakty i okoliczności zachowam w tajemnicy wobec osób trzecich."

Art. 7.

Do zadań Komisji należy:

- 1) przeprowadzanie egzaminów dla kandydatów na biegłych rewidentów, w tym egzaminu dyplomowego;
- <1a) stwierdzanie, na wniosek kandydata na biegłego rewidenta, zaliczenia egzaminów z wiedzy teoretycznej, o których mowa w art. 9 ust. 5, 5a, 5c i 6;**
- 1b) stwierdzanie, na wniosek jednostek organizacyjnych uczelni uprawnionych do nadawania stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych, że kierunek studiów wyższych w Rzeczypospolitej Polskiej lub zagranicznych studiów wyższych uznawanych w Rzeczypospolitej Polskiej za równorzędne zakresem kształcenia obejmuje wiedzę teoretyczną w zakresie wskazanym w art. 9 ust. 1 i 2 i spełniają kryteria, o których mowa w art. 9 ust. 5d;>**
[2) stwierdzanie, na wniosek kandydata na biegłego rewidenta, odbycia praktyki i aplikacji;]
- <2) stwierdzanie, na wniosek kandydata na biegłego rewidenta, spełnienia warunku, o którym mowa w art. 5 ust. 2 pkt 5;>**
- <2a) stwierdzanie, na wniosek kandydata na biegłego rewidenta, spełnienia warunku, o którym mowa w art. 5 ust. 2a pkt 1;**
- 2b) stwierdzanie, na wniosek kandydata na biegłego rewidenta, zaliczenia praktyki, o którym mowa w art. 9 ust. 7;>**
- 3) ustalanie pytań testowych, zadań sytuacyjnych oraz przygotowywanie zestawów egzaminacyjnych na poszczególne egzaminy, w tym egzamin dyplomowy, dla kandydatów na biegłych rewidentów;
- 4) rozpatrywanie odwołań od wyników egzaminów;
- 5) przeprowadzanie egzaminów, o których mowa w art. 5 ust. 3 i 4;
- <5a) ustalanie zakresu egzaminu, o którym mowa w art. 5 ust. 3 i 4, na podstawie art. 5 ust. 4a;>**
- 6) ocena równoważności, o której mowa w art. 5 ust. 4.

Art. 8.

1. Minister Finansów wyznacza Przewodniczącego Komisji spośród jej członków. Przewodniczący Komisji kieruje jej pracami, wyznacza składy egzaminacyjne na

poszczególne egzaminy spośród członków Komisji oraz ustala przewodniczących tych składów.

2. Komisja wydaje uchwały w sprawach należących do jej zadań.
3. Komisja może zlecić, na podstawie umowy cywilnoprawnej, przygotowanie lub sprawdzenie prac egzaminacyjnych egzaminatorom powołanym przez Komisję spośród osób posiadających niezbędną wiedzę z zakresu danej dziedziny.
4. Krajowa Izba Biegłych Rewidentów zapewnia obsługę Komisji i egzaminów dla kandydatów na biegłych rewidentów oraz pokrywa koszty wynagrodzeń członków Komisji i egzaminatorów.
5. Krajowa Rada Biegłych Rewidentów uchwała w porozumieniu z Komisją regulamin, na podstawie którego działa Komisja. Uchwała wymaga zatwierdzenia przez Komisję Nadzoru Audytowego.
6. Komisja składa Komisji Nadzoru Audytowego sprawozdanie z działalności za każdy rok kalendarzowy, w terminie do dnia 31 marca roku następnego.
7. Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie:
 - 1) za udział w posiedzeniu Komisji lub składu egzaminacyjnego - w wysokości nieprzekraczającej 15 % przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za poprzedni rok kalendarzowy;
 - 2) za udział w egzaminie - w wysokości nieprzekraczającej przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za poprzedni rok kalendarzowy;
 - 3) za przygotowanie testów egzaminacyjnych oraz zadań sytuacyjnych, a także opracowanie wzorca prawidłowych odpowiedzi - w wysokości nieprzekraczającej przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za poprzedni rok kalendarzowy;
 - 4) za rozpatrzenie odwołania - w wysokości nieprzekraczającej 2 % przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za poprzedni rok kalendarzowy;
 - <4a) za rozpatrzenie wniosku, o którym mowa w art. 7 pkt 1a – w wysokości nieprzekraczającej 2% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za poprzedni rok kalendarzowy;**
 - 4b) za rozpatrzenie wniosku, o którym mowa w art. 7 pkt 1b – w wysokości nieprzekraczającej 2% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za poprzedni rok kalendarzowy;>**
 - 5) za rozpatrzenie wniosku o stwierdzenie odbycia aplikacji - w wysokości nieprzekraczającej 2 % przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za poprzedni rok kalendarzowy;
 - [6) za rozpatrzenie wniosku o stwierdzenie odbycia praktyki - w wysokości nieprzekraczającej 2 % przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za poprzedni rok kalendarzowy;]*

- <6) za rozpatrzenie wniosku o stwierdzenie odbycia praktyki albo wniosku o zaliczenie praktyki – w wysokości nieprzekraczającej 2% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za poprzedni rok kalendarzowy;>
 - <6a) za rozpatrzenie wniosku, o którym mowa w art. 7 pkt 2a – w wysokości nieprzekraczającej 2% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za poprzedni rok kalendarzowy;
 - 6b) za ustalanie zakresu egzaminu, o którym mowa w art. 5 ust. 3 i 4, na podstawie art. 5 ust. 4a – w wysokości nieprzekraczającej 2% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za poprzedni rok kalendarzowy;>
 - 7) za sprawdzenie prac - w wysokości nieprzekraczającej przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za poprzedni rok kalendarzowy.
8. Egzaminatorom, o których mowa w ust. 3, za przygotowanie lub sprawdzenie prac przysługuje wynagrodzenie w wysokości nieprzekraczającej przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za poprzedni rok kalendarzowy.

Art. 9.

1. *[Egzaminy składają się z pytań testowych i zadań sytuacyjnych obejmujących 10 tematów egzaminacyjnych z zakresu:]* **<Egzaminy z wiedzy teoretycznej składają się z pytań testowych i zadań sytuacyjnych obejmujących 10 tematów egzaminacyjnych z zakresu:>**
- 1) teorii i zasad rachunkowości;
 - 2) zasad sporządzania sprawozdań finansowych, w tym skonsolidowanych sprawozdań finansowych;
 - 3) międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej;
 - 4) analizy finansowej;
 - 5) rachunku kosztów i rachunkowości zarządczej;
 - 6) zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej;
 - 7) rewizji finansowej;
 - 8) standardów rewizji finansowej;
 - 9) etyki zawodowej i niezależności biegłego rewidenta;
 - 10) wymogów prawnych dotyczących badania sprawozdań finansowych oraz biegłych rewidentów i podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych.
2. *[W trakcie egzaminów sprawdzana jest także wiedza niezbędna dla rewizji finansowej z zakresu:]* **<W trakcie egzaminów, o których mowa w ust. 1, sprawdzana jest także wiedza niezbędna dla rewizji finansowej z zakresu:>**
- 1) prawa spółek i ładu korporacyjnego;
 - 2) prawa o postępowaniu upadłościowym i naprawczym;
 - 3) prawa podatkowego;
 - 4) prawa cywilnego;

- 5) prawa pracy i ubezpieczeń społecznych;
- 6) prawa bankowego;
- 7) prawa ubezpieczeniowego;
- 8) technologii informacyjnych i systemów komputerowych;
- 9) mikroekonomii i makroekonomii;
- 10) matematyki i statystyki;
- 11) podstawowych zasad zarządzania finansowego w jednostkach gospodarczych.

3. *[Kandydat na biegłego rewidenta przystępuje do ustnego egzaminu dyplomowego przeprowadzanego przez Komisję po:]* **<Kandydat na biegłego rewidenta przystępuje do egzaminu dyplomowego przeprowadzanego przez Komisję po:>**

[1) odbyciu rocznej praktyki w zakresie rachunkowości, stwierdzonej przez Komisję;]

2) zdaniu z wynikiem pozytywnym egzaminów, o których mowa w ust. 1 i 2;

[3) odbyciu co najmniej dwuletniej aplikacji, pod kierunkiem biegłego rewidenta, stwierdzonej przez Komisję.]

<3) stwierdzonym przez Komisję:

a) odbyciu rocznej praktyki w zakresie rachunkowości w państwie Unii Europejskiej oraz co najmniej dwuletniej aplikacji, w podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych zarejestrowanym w państwie Unii Europejskiej pod kierunkiem biegłego rewidenta lub pod kierunkiem biegłego rewidenta zarejestrowanego w państwie Unii Europejskiej albo

b) odbyciu trzyletniej aplikacji w podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych zarejestrowanym w państwie Unii Europejskiej pod kierunkiem biegłego rewidenta lub pod kierunkiem biegłego rewidenta zarejestrowanego w państwie Unii Europejskiej, albo

c) spełnieniu warunku, o którym mowa w art. 5 ust. 2a pkt 1.>

<3a. Egzamin dyplomowy polega na sprawdzeniu umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy teoretycznej do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu biegłego rewidenta, w szczególności badania rocznych sprawozdań finansowych oraz rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych.>

[4. Kandydat na biegłego rewidenta zakwalifikowany do egzaminu uiszcza opłatę egzaminacyjną na pokrycie kosztów przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego, stanowiącą przychód Krajowej Izby Biegłych Rewidentów. Opłata za egzamin pisemny jest ustalana w kwocie nieprzekraczającej równowartości 20 %, zaś za egzamin dyplomowy w kwocie nieprzekraczającej równowartości 30 % przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za poprzedni rok kalendarzowy.

5. *Komisja może zwolnić kandydata na biegłego rewidenta, na jego wniosek, z egzaminów z przedmiotów objętych postępowaniem kwalifikacyjnym, jeżeli w tym zakresie zdał egzaminy uniwersyteckie lub równorzędne.]*

<4. Kandydat na biegłego rewidenta zakwalifikowany do egzaminu uiszcza opłatę egzaminacyjną na pokrycie kosztów przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego, stanowiącą przychód Krajowej Izby Biegłych Rewidentów. Opłata za każdy egzamin z wiedzy teoretycznej jest ustalana w kwocie nieprzekraczającej równowartości 20%, zaś za egzamin, o którym mowa w art. 5

ust. 3 i 4, oraz za egzamin dyplomowy – w kwocie nieprzekraczającej równowartości 30% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za poprzedni rok kalendarzowy. Opłata za rozpatrzenie wniosku, o którym mowa w ust. 5, 5a, 5c i 6, jest ustalana w kwocie nieprzekraczającej równowartości 2% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za poprzedni rok kalendarzowy.

5. Komisja zalicza kandydatowi na biegłego rewidenta, na jego wniosek, poszczególne egzaminy z wiedzy teoretycznej, jeżeli w tym zakresie zdał on egzaminy uniwersyteckie lub równorzędne.>

<5a. Komisja zalicza kandydatowi na biegłego rewidenta, na jego wniosek, wszystkie egzaminy z wiedzy teoretycznej, jeżeli ukończył on studia wyższe w Rzeczypospolitej Polskiej lub zagraniczne studia wyższe uznawane w Rzeczypospolitej Polskiej za równorzędne, na kierunku, co do którego na podstawie art. 7 pkt 1b stwierdzi, że zakresem kształcenia obejmuje on wiedzę teoretyczną w zakresie wskazanym w art. 9 ust. 1 i 2.

5b. Wykaz kierunków studiów wyższych, o których mowa w ust. 5a, jest publikowany w celach informacyjnych na stronie internetowej Krajowej Izby Biegłych Rewidentów.

5c. Komisja zalicza kandydatowi na biegłego rewidenta, na jego wniosek, poszczególne egzaminy z wiedzy teoretycznej, jeżeli zdał on egzaminy w ramach postępowania kwalifikacyjnego prowadzonego przez organ uprawniony do nadawania uprawnień biegłego rewidenta w innym państwie Unii Europejskiej, co do których stwierdzi, że zakresem kształcenia obejmują wiedzę teoretyczną w zakresie wskazanym w art. 9 ust. 1 i 2.

5d. Warunkiem zaliczenia egzaminów z wiedzy teoretycznej, o których mowa w ust. 5, 5a i 5c, jest aby:

1) egzaminy uniwersyteckie lub równorzędne, o których mowa w ust. 5,

2) egzaminy na studiach wyższych, o których mowa w ust. 5a, w zakresie wskazanym w art. 9 ust. 1 i 2,

3) egzaminy w ramach postępowania kwalifikacyjnego, o którym mowa w ust. 5c – były przeprowadzone w formie pisemnej, a od dnia ukończenia studiów wyższych, zakończenia postępowania kwalifikacyjnego albo zdania egzaminów w ramach postępowania kwalifikacyjnego nie upłynęło więcej niż 3 lata.>

[6. Komisja może zwolnić kandydata na biegłego rewidenta, posiadającego uprawnienia inspektora kontroli skarbowej, na jego wniosek, z egzaminu z prawa podatkowego.

7. Komisja może zwolnić kandydata na biegłego rewidenta, na jego wniosek, z praktyki, o której mowa w ust. 3 pkt 1, jeżeli kandydat na biegłego rewidenta:

1) był zatrudniony w podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych przez co najmniej 3 lata albo

2) pozostawał w stosunku pracy na samodzielnym stanowisku w komórkach finansowo-księgowych co najmniej 3 lata lub posiada uprawnienia inspektora kontroli skarbowej albo

3) posiada certyfikat księgowy uprawniający do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych.]

- <6. Komisja zalicza kandydatowi na biegłego rewidenta, posiadającemu uprawnienia inspektora kontroli skarbowej lub tytuł doradcy podatkowego, na jego wniosek, egzamin z prawa podatkowego.
7. Komisja zalicza kandydatowi na biegłego rewidenta, na jego wniosek, praktykę, o której mowa w ust. 3 pkt 3 lit. a, jeżeli:
- 1) był zatrudniony w podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych lub pozostawał w stosunku pracy na samodzielnym stanowisku w komórkach finansowo-księgowych przez co najmniej 3 lata albo
 - 2) posiada uprawnienia inspektora kontroli skarbowej, albo
 - 3) posiada certyfikat księgowy uprawniający do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych albo świadectwo kwalifikacyjne uprawniające do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych, wydane na podstawie odrębnych przepisów.>
8. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) warunki przystąpienia do postępowania kwalifikacyjnego,
 - 2) tryb i sposób przeprowadzania egzaminów,
 - 3) tryb i termin wnoszenia odwołań od wyników egzaminów,
 - [4) zasady odbywania praktyki i aplikacji]*
 - <4) zasady oraz zakres odbywania praktyki i aplikacji oraz uznawania warunku, o którym mowa w art. 5 ust. 2a pkt 1,>
 - <5) warunki udzielania zaliczeń egzaminów, o których mowa w ust. 5, 5a, 5c i 6>
- uwzględniając potrzebę obiektywnego sprawdzenia teoretycznego i praktycznego przygotowania kandydatów na biegłych rewidentów, prawidłowy przebieg egzaminów oraz konieczność zapewnienia sprawnego funkcjonowania Komisji.
9. *[Krajowa Rada Biegłych Rewidentów określi, w formie uchwał zatwierdzanych przez Komisję Nadzoru Audytowego:]* <Krajowa Rada Biegłych Rewidentów określi, w porozumieniu z Komisją, w formie uchwał zatwierdzanych przez Komisję Nadzoru Audytowego:>
- 1) ramowy harmonogram przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego, określający miejsce i termin przeprowadzania egzaminów dla kandydatów na biegłych rewidentów, a także egzaminu z prawa gospodarczego dla osób, o których mowa w art. 5 ust. 3 i 4;
 - 2) szczegółowy zakres tematyczny egzaminów, uwzględniający dziedziny, o których mowa w ust. 1 i 2;
 - <2a) wykaz zagadnień istotnych dla badania sprawozdania finansowego, które składają się na egzamin z prawa gospodarczego, o którym mowa w art. 5 ust. 3 i 4;>
 - 3) wysokość opłat za poszczególne egzaminy oraz wysokość wynagrodzenia przysługującego członkom Komisji;
 - 4) tryb powoływania egzaminatorów oraz wysokość przysługującego im wynagrodzenia;
 - [5) warunki udzielania zwolnień, o których mowa w ust. 5 i 6;]*
 - <5a) program praktyki i aplikacji;>
 - [6) zasady dokumentowania praktyki i aplikacji;]*

<6) zasady dokumentowania praktyki i aplikacji oraz spełnienia wymogu, o którym mowa w art. 5 ust. 2a pkt 1;>

7) zakres, tryb i zasady innych działań niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania Komisji oraz postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na biegłych rewidentów.

Art. 21.

1. Krajowa Rada Biegłych Rewidentów kieruje działalnością samorządu w okresach między Krajowymi Zjazdami Biegłych Rewidentów.
2. Do kompetencji Krajowej Rady Biegłych Rewidentów należą wszystkie sprawy niezatrzymane przepisami ustawy dla innych organów, a w szczególności:
 - 1) wykonywanie uchwał Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów;
 - 2) reprezentowanie Krajowej Izby Biegłych Rewidentów wobec organów państwowych i samorządowych, instytucji naukowych, organizacji gospodarczych i społecznych oraz międzynarodowych organizacji zawodowych;
 - 3) ustanawianie w formie uchwał:
 - a) krajowych standardów rewizji finansowej,
 - b) zasad wewnętrznej kontroli jakości podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych,
 - c) zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów,
 - d) regulaminu postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów,
 - [e) zasad obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów,]*
 - f) regulaminu działania Komisji, o którym mowa w art. 8 ust. 5,
 - g) regulacji z zakresu zagadnień, o których mowa w art. 9 ust. 9;
 - 4) podejmowanie uchwał o wpisie i skreśleniu z rejestru lub listy podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych;
 - 5) prowadzenie rejestru i listy podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych;
 - 6) wydawanie legitymacji biegłego rewidenta;
 - 7) określanie wysokości opłat z tytułu wpisu na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych;
 - 8) określanie wysokości opłat rocznych z tytułu nadzoru, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 2, oraz zasad ich podziału;
 - 9) określanie wysokości składek członkowskich biegłych rewidentów;
 - [10) ustalanie kryteriów oraz nadawanie uprawnień dla jednostek przeprowadzających obligatoryjne doskonalenie zawodowe dla biegłych rewidentów;]*
 - 11) rozpatrywanie i zatwierdzanie rocznego planu finansowego Krajowej Izby Biegłych Rewidentów i sprawozdania z jego wykonania oraz zatwierdzanie rocznych planów finansowych regionalnych oddziałów Krajowej Izby Biegłych Rewidentów;
 - 12) prowadzenie działalności wydawniczej i szkoleniowej;
 - 13) opiniowanie projektów aktów normatywnych z dziedziny prawa gospodarczego;

- 14) podejmowanie uchwał o nakładaniu na podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych kary pieniężnej i o zakazie wykonywania czynności rewizji finansowej przez okres od 6 miesięcy do lat 3, w przypadkach przewidzianych w ustawie;
 - 15) podejmowanie innych uchwał, które uzna za celowe do właściwego funkcjonowania Krajowej Izby Biegłych Rewidentów.
3. Uchwały wymienione w ust. 2 pkt 3 wymagają zatwierdzenia przez Komisję Nadzoru Audytowego.
 4. Krajowa Rada Biegłych Rewidentów informuje Komisję Nadzoru Audytowego, w terminie do dnia 31 marca, za rok poprzedni, o niewywiązaniu się przez biegłych rewidentów z obowiązku obligatoryjnego doskonalenia zawodowego oraz o podjętych działaniach w tym zakresie.
 5. Krajowa Rada Biegłych Rewidentów zatwierdza roczne sprawozdanie finansowe Krajowej Izby Biegłych Rewidentów, które po pozytywnym zaopiniowaniu przez Krajową Komisję Rewizyjną jest przekazywane Komisji Nadzoru Audytowego za każdy rok obrotowy w terminie do dnia 30 czerwca roku następnego.

USTAWA z dnia 19 listopada 2009 r. O GRACH HAZARDOWYCH (Dz. U. Nr 201, poz. 1540, z późn. zm.)

Art. 24.

1. Osoby pełniące funkcję lub zajmujące stanowisko, z którym wiąże się obowiązek:
 - 1) nadzorowania gier hazardowych, w szczególności: dyrektorzy oddziałów, ośrodków gier oraz ich zastępcy, kierownicy i ich zastępcy, osoby nadzorujące gry telebingo, loterie fantowe, gry bingo fantowe, loterie promocyjne i loterie audiotekstowe, inspektorzy w ośrodkach gier, kasjerzy stołu,
 - [2) bezpośredniego prowadzenia gry hazardowej, w szczególności: krupierzy, przyjmujący zakłady wzajemne, prowadzący kolektury gier liczbowych, obsługujący automaty lub urządzenia do gier, z wyłączeniem pracowników obsługi technicznej]*
 - <2) bezpośredniego prowadzenia gry hazardowej, w szczególności: krupierzy, obsługujący automaty lub urządzenia do gier, z wyłączeniem pracowników obsługi technicznej >**- są obowiązane posiadać świadectwa zawodowe.
2. Obowiązek określony w ust. 1 nie dotyczy:
 - 1) osób dystrybuujących losy loterii pieniężnych i loterii fantowych, dowody udziału w grze telebingo, bingo pieniężne i bingo fantowe oraz dowody udziału w loterii promocyjnej;
 - 2) osób sprzedających żetony lub kredytujących stawki w automacie;
 - 3) osób obsługujących terminale kasowe w sklepach, na terenie których znajduje się kolektura gier liczbowych, sprzedających dowody udziału w grach liczbowych o wystandardyzowanych parametrach, przez co rozumie się sprzedaż dowodów udziału w grach liczbowych wyłącznie z wykorzystaniem specjalnych kart metodą chybił-trafił lub z zapisanymi przez gracza własnymi ustawieniami gry;

4) osób nadzorujących i bezpośrednio prowadzących loterię fantową lub grę bingo fantowe, w których wartość puli wygranych nie przekracza wysokości kwoty bazowej, o której mowa w art. 70[.]<=>

<5) osób przyjmujących zakłady wzajemne oraz osób prowadzących kolektury gier liczbowych.>

3. Osoby pierwszy raz zatrudnione do bezpośredniego prowadzenia gier hazardowych mają obowiązek uzyskać świadectwo zawodowe w terminie nie dłuższym niż 4 miesiące od dnia ich zatrudnienia.
4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do osób wykonujących czynności bezpośredniego prowadzenia gier hazardowych na innej podstawie niż umowa o pracę.

<Art. 24a.

1. W terminie, o którym mowa w art. 24 ust. 3:

1) podmiot wykonujący monopol państwa w zakresie gier liczbowych jest obowiązany zapewnić osobom prowadzącym kolektury gier liczbowych szkolenie dotyczące przepisów o grach hazardowych w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności związanych z prowadzeniem gier;

2) podmiot zarządzający zakładami wzajemnymi jest obowiązany zapewnić osobom przyjmującym zakłady wzajemne szkolenie dotyczące przepisów o grach hazardowych w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności związanych z przyjmowaniem zakładów wzajemnych.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, są obowiązane wydać uczestnikowi szkolenia pisemne zaświadczenie o odbyciu szkolenia.

3. Osoby, które ukończyły szkolenie, są obowiązane umieścić zaświadczenie o odbyciu szkolenia w widocznym miejscu, odpowiednio w kolekturze gier liczbowych lub w punkcie przyjmowania zakładów wzajemnych.>

Art. 25.

1. Świadectwo zawodowe wydaje minister właściwy do spraw finansów publicznych osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

1) ma nienaganną opinię;

2) posługuje się językiem polskim w stopniu wystarczającym do pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska, o które się ubiega;

3) nie była skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

4) posiada wiedzę potwierdzoną egzaminem zawodowym.

2. Świadectwo zawodowe wydaje się na okres 3 lat.

3. Egzamin zawodowy polega na sprawdzeniu znajomości przepisów o grach hazardowych, w zakresie niezbędnym do pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska. Warunkiem przystąpienia do egzaminu zawodowego jest wniesienie opłaty egzaminacyjnej.

4. Egzamin zawodowy przeprowadza komisja egzaminacyjna składająca się z 3 osób, w tym:

1) 2 osób wyznaczonych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych spośród urzędników zatrudnionych w urzędzie obsługującym tego ministra lub funkcjonariuszy celnych pełniących służbę w tym urzędzie,

- 2) 1 osoby wyznaczonej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych spośród urzędników zatrudnionych w urzędzie obsługującym tego ministra lub funkcjonariuszy służb podległych temu ministrowi
- wyróżniających się wiedzą w zakresie przepisów o grach hazardowych, przy czym członkiem komisji egzaminacyjnej nie może być osoba, która prowadzi szkolenia dla kandydatów w zakresie tematyki objętej egzaminem lub jest autorem pozycji dydaktycznych obejmujących tematykę gier hazardowych.
5. Członkowie komisji egzaminacyjnej otrzymują wynagrodzenie za przeprowadzenie egzaminu zawodowego, nie wyższe niż 40 % minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314).
- [6. *W zakresie gier objętych monopolem państwa minister właściwy do spraw finansów publicznych może uznać za równoważne ze świadectwami zawodowymi świadectwa wydane przez wyspecjalizowaną organizację prowadzącą szkolenia w zakresie gier hazardowych. Podmiot wykonujący monopol jest obowiązany przedłożyć ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych program tych szkoleń.*]
- [7. *O wydanie świadectwa zawodowego albo uznanie świadectwa, o którym mowa w ust. 6, występuje podmiot urządzający gry hazardowe.*]
- <7. O wydanie świadectwa zawodowego występuje podmiot urządzający gry hazardowe.>**
8. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) sposób uzyskiwania świadectwa zawodowego, w tym warunki organizowania i regulamin przeprowadzania egzaminu zawodowego oraz sposób działania komisji egzaminacyjnej, uwzględniając potrzebę właściwego sprawdzenia wiedzy w zakresie przepisów o grach hazardowych;
 - 2) wysokość wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej, uwzględniając nakład pracy niezbędny do przeprowadzenia egzaminu zawodowego;
 - 3) wzór świadectwa zawodowego, uwzględniając w szczególności określenie w świadectwie danych osobowych osoby ubiegającej się o wydanie świadectwa oraz zajmowanego stanowiska lub pełnionej funkcji.

[Art. 26.

Minister właściwy do spraw finansów publicznych może cofnąć, w drodze decyzji, świadectwo zawodowe lub uznanie świadectwa, jeżeli osoba, która je uzyskała, przestała spełniać warunki określone w art. 25 ust. 1 pkt 1 lub 3.]

<Art. 26.

Minister właściwy do spraw finansów publicznych może cofnąć, w drodze decyzji, świadectwo zawodowe, jeżeli osoba, która je uzyskała, przestała spełniać warunki określone w art. 25 ust. 1 pkt 1 lub 3.>

Art. 68.

1. Podmiot urządzający gry hazardowe uiszcza opłatę:
 - 1) za udzielenie koncesji oraz udzielenie zezwoleń;
 - 2) egzaminacyjną;
-

[3) za wydanie świadectwa zawodowego albo uznanie za równoważne z nim świadectwa, o którym mowa w art. 25 ust. 6.]

<3) za wydanie świadectwa zawodowego.>

2. Opłatę za udzielenie zezwolenia uiszcza się również w przypadku przedłużenia zezwolenia.
 3. Opłaty stanowią dochód budżetu państwa.
 4. Poboru opłat, o których mowa w:
 - 1) ust. 1 pkt 1 - dokonuje organ udzielający koncesji albo zezwolenia;
 - 2) *ust. 1 pkt 2 i 3 - dokonuje organ wydający świadectwo zawodowe albo organ uznający za równoważne z nim świadectwo, o którym mowa w art. 25 ust. 6.]*
- <2) ust. 1 pkt 2 i 3 – dokonuje organ wydający świadectwo zawodowe.>**

Art. 69.

1. Opłata za udzielenie:
 - 1) koncesji na prowadzenie kasyna gry wynosi 32.000 % kwoty bazowej;
 - 2) zezwolenia na prowadzenie salonu gry bingo pieniężne wynosi 5.500 % kwoty bazowej;
 - 3) zezwolenia na urządzenie zakładów wzajemnych wynosi 2.000% kwoty bazowej oraz dodatkowo:
 - a) za każdy punkt przyjmowania zakładów wzajemnych - 50% kwoty bazowej,
 - b) za urządzenie zakładów wzajemnych przez sieć Internet - 2.000% kwoty bazowej,
 - c) za każdą stronę internetową wykorzystywaną do urządzenia zakładów wzajemnych - 5.000% kwoty bazowej;
 - 4) zezwolenia na urządzenie loterii fantowej albo gry bingo fantowe wynosi 100 % kwoty bazowej, a gdy zezwolenie dotyczy gier urządzanych na obszarze jednego województwa - 50 % kwoty bazowej;
 - 5) zezwolenia na urządzenie loterii promocyjnej albo loterii audiotekstowej wynosi 10 % wartości puli nagród, jednak nie mniej niż 50 % kwoty bazowej;
 - 6) zezwolenia na urządzenie turnieju gry pokera wynosi 100 % kwoty bazowej.
2. Opłata egzaminacyjna wynosi:
 - 1) dla stanowisk lub funkcji, z którymi wiąże się obowiązek nadzorowania gier hazardowych:
 - a) dyrektora i zastępcy dyrektora - 100 % kwoty bazowej,
 - b) kierownika i zastępcy kierownika - 65 % kwoty bazowej,
 - c) inspektora w ośrodku gier i osoby nadzorującej grę telebingo - 55 % kwoty bazowej,
 - d) kasjera stołu, osoby nadzorującej loterię fantową, grę bingo fantowe, loterię promocyjną lub loterię audiotekstową - 50 % kwoty bazowej,
 - e) innych stanowisk lub funkcji niż wymienione w lit. a-d - 100 % kwoty bazowej;
 - 2) dla stanowisk lub funkcji, z którymi wiąże się obowiązek bezpośredniego prowadzenia gry hazardowej:

[a) osoby bezpośrednio prowadzącej grę, przyjmującej zakłady wzajemne, obsługującej automaty lub urządzenia do gier, z wyłączeniem obsługi technicznej - 20 % kwoty bazowej,]

<a) osoby bezpośrednio prowadzącej grę, obsługującej automaty lub urządzenia do gier, z wyłączeniem obsługi technicznej – 20% kwoty bazowej,>

b) innych stanowisk lub funkcji, niż wymienione w lit. a - 100 % kwoty bazowej.

[3. Oplata za wydanie świadectwa zawodowego oraz opłata za uznanie za równoważne z nim świadectwa wydanego przez wyspecjalizowaną jednostkę, o której mowa w art. 25 ust. 6, wynosi 15 % kwoty bazowej.]

<3. Oplata za wydanie świadectwa zawodowego wynosi 15% kwoty bazowej.>

4. Opłaty zaokrąglą się do pełnego złotego w ten sposób, że kwoty wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a kwoty wynoszące 50 groszy i więcej podwyższa się do pełnych złotych.

USTAWA z dnia 7 maja 2010 r. O WSPIERANIU ROZWOJU USŁUG I SIECI TELEKOMUNIKACYJNYCH (Dz. U. Nr 106, poz. 675, z późn. zm.)

Art. 54.

1. Wojewoda wydaje decyzję o ustaleniu lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w art. 50.
2. Decyzja o ustaleniu lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej zawiera w szczególności:
 - 1) określenie rodzaju inwestycji;
 - 2) warunki techniczne realizacji inwestycji;
 - 3) wynikające z przepisów odrębnych warunki w zakresie:
 - a) ochrony środowiska i zdrowia ludzi, ochrony przyrody oraz ochrony zabytków,
 - b) obsługi infrastruktury technicznej i komunikacji,
 - c) wymagań dotyczących ochrony uzasadnionych interesów osób trzecich,
 - d) ochrony obiektów budowlanych na terenach górniczych;
 - 4) określenie linii rozgraniczających teren inwestycji, wyznaczonych na mapie zasadniczej lub w przypadku jej braku - na mapie ewidencyjnej;
 - 5) określenie ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości niezbędnych do realizacji regionalnej sieci szerokopasmowej, o ile jest to wymagane;
 - 6) informację o zgodności lub braku zgodności inwestycji z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa.
3. Przepisy art. 124 ust. 4, art. 124a oraz art. 128 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami stosuje się odpowiednio.
4. Decyzja o ustaleniu lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej, na okres i w zakresie niezbędnym do realizacji i eksploatacji regionalnej sieci szerokopasmowej:

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- 1) zobowiązuje podmiot zarządzający lub gospodarujący gruntami stanowiącymi własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, z wyłączeniem terenów zajętych pod drogi publiczne, terenów zajętych pod linie kolejowe i gruntów pokrytych wodami płynącymi, do ich wydania najpóźniej w dniu uzyskania przez inwestora decyzji o pozwoleniu na budowę;
 - 2) uprawnia inwestora do faktycznego objęcia w posiadanie gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego;
 - 3) stanowi tytuł prawny do dysponowania nieruchomością na cele budowlane.
5. Nie można uzależnić wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej od spełnienia świadczeń lub warunków nieprzewidzianych obowiązującymi przepisami.
- [6. Sporządzenie projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej powierza się osobie wpisanej na listę izby samorządu zawodowego urbanistów lub architektów.]
- <6. Sporządzenie projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej powierza się osobie, o której mowa w art. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, albo osobie wpisanej na listę izby samorządu zawodowego architektów posiadającej uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń.>**
7. Wzmiankę o wydaniu decyzji o ustaleniu lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej zamieszcza się w księdze wieczystej i katastrze nieruchomości. Wpisów dokonuje się na wniosek inwestora.
 8. W przypadku gdy lokalizacja regionalnej sieci szerokopasmowej wymaga przejścia przez tereny dróg publicznych, linii kolejowych bądź grunty pokryte wodami płynącymi, inwestor jest uprawniony do nieodpłatnego zajęcia tego terenu na czas realizacji tej inwestycji.
 9. Inwestor, nie później niż w terminie 30 dni przed planowanym zajęciem terenu, uzgadnia w drodze pisemnego porozumienia z zarządcą drogi, zarządcą infrastruktury kolejowej lub odpowiednimi organami, o których mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019, z późn. zm.), zakres, warunki i termin zajęcia tego terenu.
 10. Decyzja o ustaleniu lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej podlega natychmiastowemu wykonaniu.

USTAWA z dnia 18 sierpnia 2011 r. O BEZPIECZEŃSTWIE MORSKIM (Dz. U. Nr 228, poz. 1368, z 2012 r. poz. 1068 oraz z 2013 r. poz. 852)

Art. 64.

1. Osoby ubiegające się o uzyskanie dyplomów lub świadectw są obowiązane:
 - 1) posiadać co najmniej wykształcenie:
 - a) średnie - w przypadku osób ubiegających się o uzyskanie dyplomów,

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

- b) podstawowe - w przypadku osób ubiegających się o uzyskanie świadectw;
- 2) osiągnąć wymagany wiek;
 - 3) odbyć wymagane szkolenia w morskiej jednostce edukacyjnej;
 - 4) posiadać wymaganą praktykę pływania;
 - 5) zdać egzamin kwalifikacyjny przed Centralną Morską Komisją Egzaminacyjną.
- [2. *Obowiązek posiadania co najmniej wykształcenia średniego nie dotyczy osób posiadających najniższe dyplomy w dziale pokładowym w żegludze krajowej i w rybołówstwie morskim.*]
- <2. **Obowiązek posiadania co najmniej wykształcenia średniego nie dotyczy osób posiadających najniższe dyplomy w żegludze krajowej i w rybołówstwie morskim.**>
- <3. **Obowiązek zdania egzaminu kwalifikacyjnego na poziomie operacyjnym przed Centralną Morską Komisją Egzaminacyjną nie dotyczy osób posiadających dyplom ukończenia uczelni, o których mowa w art. 74 ust. 2 pkt 1 lub 2, na kierunkach i w specjalnościach wskazanych w certyfikacie uznania, o którym mowa w art. 75 ust. 8, potwierdzający uzyskanie zakładanych efektów kształcenia.**>

Art. 71.

1. Dokumenty, o których mowa w art. 63 oraz art. 70 ust. 1, wydaje dyrektor urzędu morskiego po złożeniu przez ubiegających się o uzyskanie tych dokumentów:
 - [1] *zaświadczenia o zdaniu odpowiedniego egzaminu;*]
 - <1> **zaświadczenia o zdaniu odpowiedniego egzaminu albo dyplomu ukończenia uczelni, o której mowa w art. 74 ust. 2 pkt 1 lub 2;**>
 - 2) zaświadczeń o odbyciu szkoleń i praktyk pływania, jeżeli są wymagane;
 - 3) świadectwa przeszkolenia.
2. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, są ważne przez czas w nich określony.
3. Dyrektor urzędu morskiego prowadzi ewidencję dokumentów, o których mowa w ust. 1.
4. Za wystawienie dokumentów, o których mowa w ust. 1, pobiera się opłaty w wysokości określonej w załączniku do ustawy. Opłaty stanowią dochód budżetu państwa.
5. Dyrektor urzędu morskiego, w drodze decyzji, odmawia wydania dokumentów, o których mowa w ust. 1, jeżeli osoba ubiegająca się wydanie dokumentu nie spełnia warunków koniecznych do uzyskania danego dokumentu.